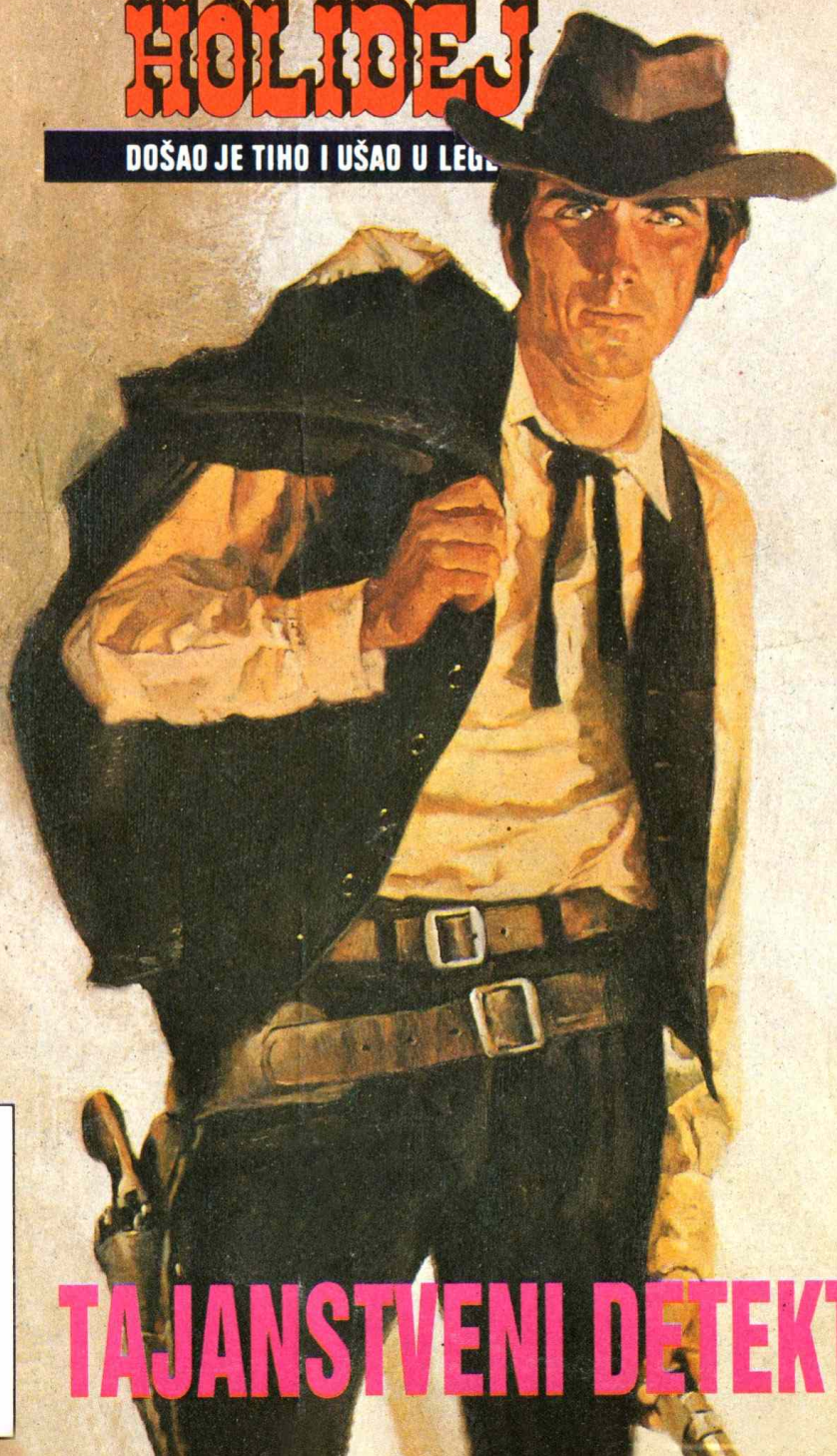

FRENK LARAMI

DOŠAO JE HOLIDEJ

BROJ 281 • CENA 5,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2,30 CHF
Austrija 19,00 ATS
Makedonija 36,00 DEN
Slovenija 250 SIT

TAJANSTVENI DETEKTIV

★ **DOK HOLIDEJ** ★

281

Frenk Larami

TAJANSTVENI DETEKTIV

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej
Broj 281

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
MISTERIOUS DETECTIVE

Recenzija i adaptacija
Zorka ĆIRIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Franjo VARGA

Naslovna strana
Franjo VARGA

Korektori
Eržebet PREC
Ida ŠALANKI

Štampa: 24. VII 1997.

Tržište: 5. VIII 1997.

Izdaju: MARKETPRINT, (Novi SAD, p. fah 20) i FORUM-PLASMAN Štampe, (N. Sad, V. Mišića 1.)

Štampa: „FORUM“ Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – MISTERIOUS DETECTIVE

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej“ iznosi 60 dinara.

Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT“ DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKET-PRINT“ DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljem preporučenom pošiljkom.

– Ma, kakav je ovo sada prepad?

– Zaveži!

Vozač je rezignirano odložio bič. Ispred, četvoropreg se najzad primirio uz frktanje zadihanih konja. Prašina se slegla oko kopita, poput paučine.

Bili su maskirani, obojica! Preko lica, do samih očiju, bile su im navučene vratne marama.

– Izlazite svi napolje! – naredio je jedan od njih, putnicima. Drugi se sasvim približio uz bok kočije. Kolt mu se nalazio poravnat sa glavama iznenađenih ljudi na sedištima.

– Napolje!

Vozač nije imao nameru da stavlja na probu njihovo raspoloženje. Bilo mu je dosta što mu je oružani pratilac onesposobljen. Hitac iz „vinčesterke“ svalio ga je na prtljažnik i izbio mu pušku iz šaka. Sada je klečao, ranjen, mrzovoljan i bespomoćan.

Vozač, Lesli Bins imao je za pojasom kolt, ali je računao da od njega neće imati mnogo vajde. Uostalom, bio im je na nišanu, sve vreme.

– Nema nikakvog novca, ako to tražite... – zaustio je.

– Rekoh da zavežeš! – obrecnuo se na njega maskirani u žućkastom kaputu sa smeđim kockicama. Izgledao je ogroman, nabijen mišićima kao dinamitom, sivih očiju i natuštenih veđa. Pantalone su mu bile izlizane, čizme prašnjave i iznošene. Vozač Bins je, po konjima, zaključio da su dugo ja-

hali, ali, da su se najverovatnije odmarali u postaji, osam milja istočno. Bins je uvideo da bi bilo opasno i dalje govoriti. Napadači su imali puške o sedlima, lasa, čebad i čuturice. Mora da su prevalili dug put dovde, i natrag još jednom.

Kočija je iz Jelou Kastla krenula u osvit, da bi je dvadeset milja ispred Pekosa zaustavili puščani hici maskiranih razbojnika. Vratanca su se najzad otvorila i na to je spustio nogu lepo odeven, sredovečan čovek sa tek pripaljenom mirišljavom cigaretom u zubima. Bio je prosed, izboran, ali pravilnih crta. Kaput i pantalone sigurno su izašli ispod ruke odličnog krojača. Bela džepna maramica ličila je na cvet. Prašina se primećivala jedino na čizmama. Nije izgledalo nimalo zaplašen, pre uvreden i radoznao. Zlatna igla na kravati blistala je na popodnevnom suncu. Stao je malo ustranu da propusti sledećeg putnika. Taj se sapleo i skoro se opružio po zemlji. Nekako se rukom uhvatio za šipku od platnenih zavesnica. Žmirkao je i drhtavim rukama nabijao naočare na nos. Kada ih je najzad stavio, nekako se primirio, ali je ostao zbunjen i preplašen.

– Taj sigurno nije – podsmehnuo se maskirani u žućkastom kaputu.

– Nikada se ne zna – odgovorio je drugi. – Možda se pretvara?

Čovek ih nije razumeo, stajao je ledima okrenut vratima kočije i naslonjen na njih, i prenosio je pogled sa jednog kolta na drugi,

kao opčinjen. Imao je visoko čelo, veliki nos i mlohav podbradak, koji se često grčio pri svakom gutanju vazduha. Obrve su mu bile žućkaste, skoro bele, glava bez ijedne pristojno duže dlačice, kao da je bila nečim spržena.

– To je sve? – primetio je krupni razbojnik.

– Ne – odgovorio je sredovečni putnik i zgazio cigaretu petom čizme. Onda je pružio ruku prema nekom. U taj dlan, spustila se mala, fina, ženska šaka. Očigledno, napadači su bili iskreno zaprepasčeni pojavom žene. I to, kakve žene! Veliki šešir s nojevim perjem, razgoličena ramena, upadljiva šminka, prstenje na rukama, duga haljina...

– Nebesa! – izustio je krupni napadač. – Kako se ovo našlo u ovom drvenom sanduku?

Žena ga je pogledala, podigla glavu i nasmejala se. Bila je mlada, ne preko dvadeset i pet godina. Šminkom je u stvari upropašćavala onaj pregršt lepih crta, kojima ju je obdarila priroda. Crna olovka pojačavala je luk obrva i oblik očiju. Usta su se prosto lepila u karminu. Međutim, i takva, bila je prokleta lepa i izazovna. Nije ništa krila od sebe. Zanjihala je levim ramenom i napravila nekoliko krugova uzanim kaišem svoje male torbe od jelenske kože. Kada se smejala, zubi su bleštali poput sedefa. Oči su joj bile zelene, koža glatka i bela i poželjna. Oči maskirani razbojnika kao da su zaboravile na ostale. Devojčina kosa padala je u ogromnom pramenu, vezanom na zatiljku ljubičastom pantljikom. Dekolte je jedva pokrivao polovinu prsiju. – Mislila sam da ćemo se prvo zaustaviti u nekom salunu – kazala je.

Iza marame, sitniji lupež se nasmejao. Šešir mu je i nehotice pobegao natrag, no, on ga brzo vrati na čelo. Bio je u košulji i prsluku, visok, nešto povijenih leđa. Duge

ruke i duge noge, nosio je sivač u sedlu od žute teleće kože. Frktao je i desnom kopitom grebao zemlju kao da je željan galopa, a ne razgovora.

– Dama, a? – konstatovao je krupniji. – Sama?

– Pa, ja lako dobijam društvo – smeškala se ona koketno. Činilo se da joj ne treba mnogo da bi zapalila one oko sebe. No, sada za to nije bilo vreme.

Maskirani jahači su odjednom kliznuli iz sedla i, ne ispuštajući vozača i putnike iz vida, približili su se kočiji. – Kako ti je ime? – upitao je onaj manji devojku.

– Kej Keli – odgovorila je ona slatkim glasom. – A tebi, lepotane?

Odgovor nije stigao. Krupniji razbojnik je odgurnuo svoga pajtaša očigledno razljućen njegovom popustljivošću. Okrenuo se potom prema dvojici muškaraca. Pogledom im je pretražio bedra, ali, na tim mestima nije našao opasače. – Sve iz džepova napolje – zarežao je.

– Ja... imam samo četrdeset dolara... – promućao je prestrašeno čovečuljak s naočarima. – Evo... daću i sat.

– Rekao sam sve iz džepova – ponovi lupež i zabi mu cev u grlo.

Na zemlju su počele da ispadaju raznorazne sitnice, novčanice i sitniš, maramice, duvankese, nožići, beležnice, satovi, slike, jedna pljosnata flašica sa viskijem...

– Još, još – insistirao je bandit.

– Sve sam istresao – pobunio se sedokosi, koji je crveneo u prisustvu lepuškaste salunske dame. – Šta u stvari hoćete? Moje ime je Kramer. Din Kramer. Niste čuli? Imam u Pekosu trgovinu. Ovo neće ostati na tome, ja...

– Zaklopi!

On je učutao. Vozač Leslie Bins je uspeo da

malo olabavi maramu oko vrata. Očito, napadači nisu posezali ni za čijim životom. Nešto su tražili, a kao da je izgledalo da to ne nalaze. Maskirani u žućkastom kaputu dao je svom kompanjonu znak glavom. Ovaj je slegnuo ramenima i počeo ponovo da pretresa ljude. Zavlačio je ruke u džepove, opipavao postavu, skidao im šešire i zagledao ih sa svih strana.

– Zar mene nećeš da pretreseš, lepi? – ubacila se Kej Keli, iskošenog pogleda. Zelena jezera njenih očiju kao da su potapala razbojnika. – Možda ti i nije loša ideja? – iskliberio se.

Ona mu je prišla i očešala ga ramenom. – S koje strane ćeš početi? – pirnula mu je dahom u lice.

– Možda neki drugi put – povratio se ovaj i odmakao od nje. Istovremeno njegov partner ga žestoko odvuče u stranu. – Izgleda da ga nema – prosiktao je prigušeno.

– Nema? Ali, rečeno je da će kočijom iz Jelou Kastla...

– Možda je ni ne nose?

– Misliš? Takvi nose uvek... Znao sam jednog, ponosio se svojom značkom. I bio je opasan!

Trgovac iz Pekosa, koji se predstavio kao Din Kramer, nestrpljivo se premeštao s noge na nogu. Napadači nisu želeli novac, šta je onda bilo posredi?

– Nijedan ne liči – javio se posle kraćeg vremena krupniji lupež. Pogled mu je odšetao prema vozaču i ranjenom pratiocu. – Ovi sigurno nisu – dodao je muklo.

– Baš ste vi stidljivi momci – javila se Kej Keli. – Tražite nešto a ne umete da nadete. Možda bih vam ja mogla pomoći? Recite!

– S tobom ćemo u Pekosu – obećao je dugonja.

– Ali, bez marama, lepotane?

Lupež u žućkastom kaputu se približio vozačevom sedištu. – Kada kreće sledeća kočija iz Jelou Kastla? – pitao je.

– Za tri dana.

– Siguran si?

– Naravno... Možemo li da krenemo?

– Kada ti ja budem rekao – prasnuo je bandit i okrznuo pogledom vozačevog pratioca koji je pod košulju gurao okrvavljenju maramicu. On se vratio do svoga kompanjona. Izgledalo je da ga suvišno razmišljanje zamara. – Do đavola, kada to budem rekao... – počeo, ali se brzo ugrize za jezik. – Najbolje da se vratimo! Ulazite u kola! Brzo!

Trgovac Kramer je nešto progundao.

Kej Keli se zanosno osmehivala i hladila lepezom. Posmatrala je napadače vrlo pažljivo, iako su se oni vrteli u mestu.

– Nešto se tu ne slaže – procedio je maskirani u žućkastom kaputu. – Neko je nasamaren!

– Mi sigurno nismo, a? – upitao je njegov prijatelj.

– Ne znam...

Putnici su za to vreme pokupili svoje predmete izbačene iz džepova. Međutim, nisu se usuđivali da krenu bez njihove naredbe. Nikome nije bilo jasno šta su banditi tražili. Što je najčudnije, nisu ni pipnuli novac. Nisu ni tražili po kočiji.

Vozač Leslie Bins, usudio se da prihvatiti uzde i bič. Žurio je, ne toliko zbog zakašnjenja, koliko zbog šanse da o svemu ovome podrobno ispriča znancima u „Žednom grlu“.

Napadali su se ćutke pokupili. Beu reči su napustili kočiju i odjahali prema severoistoku. Njihove senke, izdužene i hrapave, galopirale su ispred kopita konja. Sunce je počinjalo svoj pad prema Gvadalupe Plan-

nama. Kramer se okrenuo prema saputniku u cvikerima, koji je teškom mukom dolazio k sebi. Napravio je prezrivu grimasu. – Rekoste da se zovete Šrik? – pitao je.

– Da... Peter Šrik.

– Zašto ne pomognete sebi?

– Kako... – zablenuo se ovaj u njega.

– Potegnite malo iz te vaše džepne boce.

To je viski, zar ne?

– Ja... Zašto bih? – promućao je Šrik i pogledao prema Kej. Kao da se snebivao.

– Lepi, samo ti cugni – dočekala ga je devojka i namignula. – Ako si i suviše pristojan, daj sestri da prva potegne!

– Čuj, sestro – doviknuo je vozač – iako ti je rečnik probran, kako bi bilo da krenemo?

– Ako ovaj lepota uspe da ubaci noge u kočiju, a da ne slomi je kolena!

– Možda će se ona dvojica predomisli? – pecnuo ih je Bins, zamahujući bičem. – Ako se vrate, možda će im pasti na pamet da i vas prestresu... lepojko?

– To bi ih koštalo dvadeset dolara, ha!

Šrik je prevrnuo očima. Za trenutak ih je sklopio i izustio nešto poluglasno. Onda se munjevito prekrstio i potegao viski iz pljosnate bočice.

– Dvadeset dolara? – pitao je Kramer i odmerio devojku. – Gde odsedate inače?

– U „Žednom grlu“ lepi.

– Igračica?

– Pevam! Ali, mogu da zaigram... ako se plati.

Šrik se prvi uvukao u kočiju.

– Krenimo – predložio je Bins. – Produžite pogađanje unutra, gospodo. Imamo i ranjenika.

Kramer je žmirmuo, obuhvatajući pogledom otkrivene obline Kej Keli. Zatim joj je galatno pružio ruku.

Kočija iz Jelou Kastla produžila je na is-

tok. Iznutra se čuo kikut Kej Keli. Mora da je imala jake živce, kada je posle markiranih bandita i otkačenih koltova, uspela da se oraspoloži.

*

Koliba Randala Vorta nalazila se u brdovitom predelu. Severna strana bila je okrenuta šiblaku i stenovitom brežuljku, dok se ispred južne nalazila čistina. Ipak, bila je to jedina prava zaravan u tom kraju, sve ostalo tonulo je u šume i kamenjar. Koliba je imala uzdignut krov, nastrešnicu nad ulaznim vratima i pet malih prozora, sličnih puškaricama. Zidovi su bili od balvana, a samo strana s ulaznim vratima napravljena je od dasaka. Jedan vranac je bezbrižno pasao nedaleko od kolibe. Iz krova se uzdizao tanak stub dima u nebo. Bilo je predvečerje. Uzanim puteljkom teškom mukom se provlačila mala kočija dvosed. Samo jedan čovek je upravljao upregnutim belcem. Bio je elegantno obučen, s cilindrom na glavi i cigarom u zubima. Lice je imao široko, snažnih vilica i oštrog pogleda. Između očiju utiskivala se bora poput kakvog ožiljka. Duž širokih, mesnatih usta s gornje strane, pružali su se brkovi, sve do ušiju. Tu su se sastajali sa zulfima i obrazovali „venac“, kakve su mogli da nose ljudi sa dosta strpljenja i veštine u negovanju. Odelo mu je bilo tamnoplavo, sa belim prugama. Ispod brade, stegnuta do kraja, nalazila se kravata zelene boje. Vortova koliba bila je udaljena od Pekosa čitave četiri milje. Ali, za bankara Grima Blundela, to nije predstavljalo problem. Pogotovu u poslednje vreme, kada se sa bivšim šerifom dogovarao kako da nešto preduzmu u vezi pljačkaša... Bankar je zaustavio kola, sišao i sastavio šake oko usta. – Vorte! Ja sam... Blundel!

Na jednom prozoru se za trenutak ukazao mutan odsjaj. Verovatno je čovek u kolibi imao neko oružje u rukama. Zatim su se otvorila vrata. Na ulazu se pojavio visok čovek, odavno zašao u godine, ali, još prilično prav i krepak. Na glavi je imao crni šešir sa niklovanom kopčom na somotskoj traci iznad obođa. Bujna seda kosa izvirivala mu je sa strane, praveći Vortovo lice još šiljastijim i dužim. Obešeni brkovi, pri krajevima nakostrešeni, krili su gornju usnu. Desetine bora oko očiju i na čelu ukrašavale su lice šezdesetogodišnjaka, bivšeg šerifa iz Pekosa, koji je okačio kolt o klin, pre pet godina i povukao se u divljinu.

– Grime? Zar si sam? – upitao je Vort.

– Jesam, do vraga...

– Naš čovek nije došao?

– Nije!

– A kočija?

– Naravno da jeste, Vorte. Kako bih inače znao?

Bivši šerif je imao oko bedara opasač. Njegov prsluk je na levoj strani imao tamnu, šestokraku mrlju. Na tom mestu bila je godinama okačena limena značka.

Bankar je zabacio cilindar na potiljak i zlovoljno se uputio prema kolibi. – Ti stalno pod oružjem? – pitao je.

– Otkud znam? Prošli put se pucalo, umalo me nisu ucnekali.

Blundel je seo na pohabanu fotelju, preko puta legendarne šerifске stolice za ljuľanje. Prostorija je bila oskudno nameštena, ali, prilično čista i sređena. Iznad ozidanog ognjišta nalazila se polica od debele daske. Po njoj se nalazilo poredano posuđe, a iznad nje, na dva klina, ležala je dvocevka.

– Šta su ti javili? – oglasio se ponovo bankar. – Siguran si da je ova kočija ovoga dana?

– Imam pismo lično od Pinkertona – prokundao je Vort. – Rekao je da će poslati poverljivog čoveka.

– Pa, zašto nije?

– Ne znam. Ko je došao?

– Kramer, jedan tip, zastrašen kao zečić... i jedna devojka. Barska dama. Pevačica.

– I to je sve?

Blundel je skinuo cilindar i maramicom obrisao čelo. – Nije sve – uzdahnuo je. – Kočiju su napali maskirani jahači, dvadeset milja ispred grada.

Bivši čuvar zakona se okrete. Taman je na zagrejanu peć stavljao kafu. Lice mu se skupilo i još više nabralo. – Ne razumem – priznade. – Pljačka?

– Ne – odmahnulo je glavom bankar. – Vozač Bins tvrdi da su tražili nešto, ali da to nisu našli. Sve su ih pretresli, novac nisu ni pipnuli.

Vort se srušio u svoju stolicu za ljuľanje. Ona se zaklati pod njegovom težinom. Blundel se nagnuo prema njemu. – Šerife, mi smo odavno prijatelji – rekao je. – Ovo naše obraćanje Alenu Pinkertonu i njegovog detektivskoj agenciji, bila je moja ideja. U stvari, pljačkaši će jednom naleteti na mene, a pitanje je da li će dotle biti uhvaćeni?

– Zašto mi to pričaš? – prenuo se Vort.

– Čekaj... Nisam mogao da zaobiđem mladog šerifa Bruksa. Najzad on je zakon, zar ne? Morao sam da mu kažem šta smo preduzeli.

– Šta? Rekao si da si pozvao detektiva? Grime, pa to je uvreda za njega! Kao da si mu otvoreno rekao da je nesposoban za istragu i da...

Bankar je odmahnulo rukom. – Ja sam mu rekao da je to moja privatna stvar, što i jeste. Na kraju krajeva, do vraga, on nije uhvatio nijednog, a opljačkane su Donovanova bakalni-

ca i taverna Luka Bimona! Uostalom, Bruks se nije ljutio.

– Nije? Čudilo bi me...

– Kazao je da se to njega ne tiče, sve dok se ne bude mešao u njegov posao.

– Mora da je pocrveneo kada je to rekao.

– Nije! I ne budi ljubomoran, ti si sada samo uspomena na čoveka od zakona, ništa više.

– Pakao, briga me za značku! – ražestio se Vort. – Muče me ti maskirani napadači. Nešto su tražili, u redu, ali šta, ako nisu novac?

– To i ja tebe pitam. Ti si nekada bio njuškalo.

Vort se vratio peći, gde je voda vrija u lončetu. Činilo se da to i ne primećuje. Godine su učinile svoje, Randal Vort više nije delio pravdu u Pekosu, ali se u njemu ponovo probudila želja za akcijom, kada mu se bankar poverio da bi rado obezbedio za sebe jednog detektiva. Tih meseci, nepoznati, maskirani jahači dva puta su upadali u Pekos, brzo i vešto pljačkali ugledne trgovce, a zatim nestajali. Nisu se libili da pucaju, u slučaju otpora. Bruksov pomoćnik dobio je popriličnu „promaju“ u glavi, kada je pokušao da spreči napadače u bekstvu. Jedan od njih je pucao pre nego što se popeo u sedlo, a zatim su mirno odgalopirali. Šerif Bruks je odmah na čelu male, ali žestoke potere krenuo za njima. Trag je vodio u brda, prema Vortovoj kolibi. Tu se negde, iznenada gubio. Begunci kao da su u zemlju propali. A jedva da su imali desetak minuta prednosti.

Drugi ptu su otvorili vatru na gonioce kraj same kolibe, ne hajući ima li koga unutra ili ne. Kada je paljba prestala i šerif s ljudima izbio na čistinu, nisu zatekli nikoga. Samo bivšeg čuvara zakona kako psuje i proklinje. Bruks je ponovo pregledao teren, ali, iščezli su bili svi znaci prisustva pljačkaša. Jednos-

tavno, negde su se prekinuli i uzalud je potera odlazila dalje, u nadi da će ih naći ponovo na nekom mestu. Ništa! Što je bilo najčudnije, konji begunaca nađeni su u žbunju, osedlani, znojavi, ali, bez bisaga sa plenom. To je značilo da su pljačkaši dalje krenuli pešice. Međutim, Bruks nije našao u blizini nikakvu pećinu. A oni, opet, sigurno nisu dobili krila pa poleteli! Šerif je u šali izjavio da su to sumnjiva posla što su oba puta razbojnici nestajali u blizini Vortove brvnare. Drugim rečima, trebalo je da zvuči da je bivši čuvar zakona iz Pekosa, u dosluhu sa pljačkašima i da ih negde skriva. Vort to međutim nije shvatao kao šalu. Od toga dana njihov odnos bio je prilično hladan i zvaničan. Bruks možda nije mislio ono što je rekao, ali je to ipak ostalo u vazduhu. Tajanstveni nestanak pljačkaša uneo je nemir u grad. Sada je svako bio na mukama. Noći su pretvarane u časove iščekivanja. Saluneri su se bojali za svoj pazar, trgovci za svoje kase, bankari takođe. Pritisak na Bruksa bio je veliki, ali, on ništa nije mogao da učini. Jedino mu je uspelo da naimenuje dva pomoćnika, kako bi obezbedio ulicu od iznenadnih napada drskih lopova. Oni su napadali pokriveni maramama, na ukradenim konjima, i za sobom nisu ostavljali nikakav opipljiv trag. Bivši šerif je zamišljeno zurio u lonč sa kašom, kao da ne oseća prisustvo bankara Blundela. Obrve su mu se pretvarale u ravnu liniju iznad očiju. – To je nešto... – procedio je. – To mora da su bili oni.

– Oni?

– Oni lupeži – podiže Vort glavu. – Sigurno su u blizini i pripremaju nov napad.

– I to možda na moju banku – promrsio je Blundel. – A ja sam nemoćan! Ne znam kada će, u koje vreme, nemam pojma o svemu tome, a ni dovoljno ljudi da mi čuvaku banku.

– Ali, šta su to napadači tražili? – prisećao se Vort. Njega je to najviše mučilo. – Novac nisu... – Šta onda? Odjednom su mu oči blesnule. – Pakao! – uzviknuo je. – Oni su nekako saznali!

Bankar nije ništa shvatao. – Šta su saznali? Šta ti je?

– Ništa ti ne pada na pamet?

– Ne! Valjda nisam dovoljno pametan – odbrusio je bankar.

Vort je učinio pokret rukom kao da neko ga hvata za gušu. – Tražili su dokaz! – rekao je trijumfalno.

– Kakav dokaz? – natušio se sada Blundel, koga je počela da nervira Vortova samouverenost.

– Dokaz da je u toj kočiji detektiv – dovršio je svoju misao bivši šerif. – Tražili su Pinkertonovu značku, ali, nisu je našli.

– Misliš?

– Glavu dajem! Pakao! Sznali su da će doći kočijom i rešili su da ga preuzmu i ubiju!

Blundel je morao da mu da za pravo. – Čekaj malo... Kako su mogli da saznaju?

– E, toliko nisam pametan. Ja nisam nikome izlajao.

– Nisam ni ja, osim Bruksa.

– Naravno, njemu nisi rekao da ćuti, zar ne?

– Nisam, ali...

Vort se podiže sa stolice za ljuljanje i pride prozoru. – I ja sam nešto rekao Bruksu. Rekao sam da ću pucati na svakoga ko se bude približio mojoj kolibi bez najave, bilo da je u pitanju potera ili da su to banditi. Ne poturam glavu više pod olovo. Nikome!

– A vesla?

Vort se okrenuo. – Pogled mu se zadržao na ironičnom, širokom bankarevom licu. – Ne veruješ? – upita.

– Iskreno, voleo bih da ti verujem, ali, ne vredi. Zvuči luckasto. Bivši čuvar zakona čuje povremeno, noću, kako o neku vodu udaraju vesla! Do vraga. Pa Pekos River je miljama udaljeno odavde.

– Ja ih čujem – tvrdoglavo će Vort.

– Ipak, ja to ne bih pričao svuda – posavetovao mu je prijatelj.

– Pa, i ne pričam. Kad mi ti ne veruješ, šta bi tek drugi rekli?

Veće se napolju prikradalo kao uhoda. Prvo su se zatamnili vrhovi drveća u šumama na brdima, a onda se sa sutonom u dolinu spustila izmaglica. Blundel je ustao, spreman za odlazak. – Ne bih voleo da budem sam ovde – rekao je.

– Navikao sam – slegnuo je ramenima bivši šerif. – Uostalom, nabaviću psa.

– Zašto ne odeš u Pekos?

– Nameravao sam, ali, neću pre nego što te hulje na strpamo iza rešetaka.

– A onda bi voleo da ti prikače zvezdu, ponovo, a?

– To si ti rekao, ne ja. – On je ispratio Blundela sve do kočije. Odjednom ih je ponovo obuzela neobjašnjiva apatija. Možda je tome doprinela noć, možda nanovo javljen osećaj da su bespomoćni pred opasnošću.

Bankar Grim Blundel bio je tvrdoglav u svom predosećanju da će jednom, ubrzo možda, i njegova banka doći pred cevi bezobzirnih pljačkaša. Ali, kako se suprotstaviti avetima? Kako dograbiti napasnike kojima se tragovi neobjašnjivo gube u kamenjima, zapadno od Pekosa? Ko su oni? Da li se ispod navučenih marama kriju ljudi iz grada, koje čak i poznaje, a ne sluti da mu rade o glavi? Teo Bruks, novi čuvar zakona u Pekosu, bio je brz na koltu, snažan i neustrašiv, ali, sve to nije pomoglo da otkrije pljačkaše. To je zaista bio posao za prave profesionalce, kakvi m

je raspolagao mister Alen Pinkerton. Sve je bilo ugovoreno, pismom i telegrafski... a onda udarac! Detektiv ove čuvene agencije nije doputovao u zakazano vreme!

– A ako je namerno izbegao kočiju? – prekide bankareve misli Vort.

– Misliš? Možda je i tako, ali... gde je?

– Sačekajmo! Šta nam preostaje drugo?

– Lako je tebi da pričaš – mrdnu ramenom Blundel. – Ti nisi dole. Nisi ni bankar. – On prihvati uzde i lagano ih cimne. Belac podiže glavu i skoro klizeći krenu po travi. Randal Vort je ostao, pritisnut nejasnim slutnjama. Nije primetio kako se prema njemu, iz šiblja, podiže ruka sa revolverom...

*

Kej Keli je odbacila nameru da se odmara. Njen dolazak u Pekos nije mogao ostati neapažen. Kada se kočija zaustavila ispred „Žednog grla“, desetine pari radoznalih očiju sačekalo je silazak nakindurene, našminkane ali i davolski lepe „dame“. Vlasnik saluna, Gaj Pirs, izašao je s ostalima pred ulaz. Bio je i sam zasenjen pojavom u suton. Devojka je imala zanosan osmeh i vreo pogled. Bila je to vatra koja sažiže sve pred sobom. Što je najčudnije, imala je od prtljaga, samo malu kožnu torbu. Čak se lišila i kavaljera. Doputovala je sasvim sama, sasvim neobavezna. Pirs je ubrzo osetio na svojoj koži šta to znači. Kada su utihnuli zvižduci iz zadnjih redova, vlasnik „Žednog grla“ je podbočen palcima o prsluk, podignutih obrva, odmerio došljakinju.

– Ti si vlasnik ove jazbine, lepotane? – dobacila mu je dovojka.

Pirs samo što nije progutao cigaretu. Imao je takav izraz lica da su se mnogi nasmejali. Zbog toga je pocrveneo. – Jesam – odgovorio je glasno. – Zašto?

– Pokaži mi svoju sobu – podigla je Kej kraj svoje duge haljine i krenula napred. – I ponesi moj prtljag!

Pirs nije stigao bilo šta da kaže, a fini, omamljujući parfem prošao je kraj njega na razgolićenim ramenima. Pogledao je neke svoje prijatelje, ali, oni su samo slegnuli ramenima, s podsmehom u uglovima očiju. On se instinktivno sagnuo, podigao torbu i potrčao za gošćom. Sustigao ju je na ulazu. – Stanite malo – viknuo je. – O kakvoj sobi govorite? Ko ste vi?

– Zar se još nisi setio, lepi? – dotakla ga je devojka sklopljenom lepezom po obrazu.

– Ne...

– Onda ima vremena i za to. Imaš li sobu?

– Da, ali...

– Imaš li pevačicu?

– Nemam!

– E, od večeras je imaš. O ostalom ćemo kasnije. Zovem se Kej Keli i noćas ću ti napuniti salun do tavana, lepotane!

Saluner je samo trepnuo. Tako je to počelo. Kasnije, kada je razmislio, uhvatio je sebe u dobrom raspoloženju. Glas o pevačici kod „Žednog grla“ brzo se proćuo gradom. Te večeri je pred Pirsovom lokalom bilo najviše gužve.

Pekos se nije mogao pohvaliti nekim bučnim noćnim životom. Bilo je tu nekoliko krčmi, ali su „Žedno grlo“ i „Samson“ bili najveći, najprostraniji, najčistiji i najopremljeniji. Grad se nalazio uz samu reku Pekos, po kojoj je najverovatnije i dobio ime. Bio je sličan mestima kao što su u tom delu, recimo, Fort Stakton, Elpin, Doson... Dva reda kuća od dasaka i kamena, velika ulica, crkva na kraju, magaze, konjušnice, trgovine, saluni i poštansko odeljenje.

Fil Harvej je imao malu rudarsku poslovnicu. Bavio se kopanjem bakra šes-

naest milja zapadnije, pa je mogao sebi da priušti luksuz zapošljavajući desetine „vakerosa“ za bednu nedeljnu nadnicu od dva dolara.

„Samson“ vlasništvo Vilijema Tapa, bio je više kockarnica nego salun. Zbog toga, između njega i Gaja Pirs-a nije bilo uobičajene konkurentske podozrivosti. Lokali su im se nalazili prilično udaljeni jedan od drugog. Pirs je točio dobar viski uveče, a preko dana je izdavao ručak u posebnom odeljenju-restoranu. S vremena na vreme bi angažovao prolazne, putujuće trupe da izvode program u „Žednom grlu“ i to je obilato reklamirao plakatima po celom Pekosu. Nasuprot njemu, Vilijem Tap je „Samson“ preuredio u kockarnicu. Probio je čak jedan ceo zid da bi proširio salu i ubacio mali šank, odakle se piće nosilo za stolove. Tap je bio izuzetno snažan momak i izuzetno dobroćudan. Možda je zbog svoje snage i nazvan „Samson“ po staroj biblijskoj legendi o beskrajno snažnom Samsonu, čiji je izvor snage bila duga kosa. Vlasnik kockarnice nije imao takvu kosu, ali, snagom je raspolagao. Kako mu je nadimak ostao za ceo život, to je i salunu dao takvo ime. Njegova kockarnica nije imala loš glas. U stvari, on je neosetno doneo zakon da se tu mora igrati samo pošteno. Varalice i profesionalci mogli su samo da jednom izbace svoje trikove, posle nikada više nisu ulazili unutra. Ogrornna Tapova šaka, bila im je kao planina. Naravno, kockarnica na Zapadu nije mogla „živeti“ od dobrog glasa. Izostala su sva ona uzbuđenja koja sobom nosi magična igra zvana poker. Nisu padale teške reči, nisu potezani koltovi. Dešavalo se da uveče kockarnica liči na neki pogrebi obred. Ljudi su igrali u sitne uloge, zabavljajući se. A tada se obično malo uzbuđuju, malo piju, i malo ulažu. Tako je i Tapovo strpljenje bivalo na

izdisaju. Bio je rešen da sve češće zatvara oči pred sumnjivcima koji su opsedali stolove sa zelenom čojom. Na drugoj strani, Gaj Pirs nije imlao sličnih problema. Kod njega se moglo piti neograničeno, a pošto su raspoloženi gosti pucali u vazduh, zbog toga nisu bivali čak ni opominjani. Na primedbe šerifa Bruksa da to nije u redu, Pirs je odgovarao da on nije revolveraš već saluner. To je značilo da nema nameru da se stavlja preko puta koltova svojih gostiju, zbog toga što će pući neka lampa ili sa tavana pasti koja iverica. U večerima bez muzike i programa, gosti su se raspoređivali za stolovima. Kada je imalo nečeg za njihov ukus, onda su stolovi odgurivani i stolice redane ispred male pozornice sa prljavom, crvenom zavesom iza koje su se spremali na izlazak artisti, žongleri, muzikanti, igrači... Jednom je Pirs organizovao i pravi meč u pesničenju, ali se na žalost tuča prenela u salu među navijače, pa je odustao od sličnih spektakla.

Te noći, imao je malo iznenađenje. Iznenađenje i za sebe i za posetioce, u obličju Kej Keli. Zadovoljno je posmatrao glave, ustal-asale kao prerijski cvetovi pred oluju. Gaj Pirs bio je mršav, koščat čovek, blede kože i upalih obraza. Uprkos godina, a imao ih je preko pedeset i uprkos svojoj skeletnoj konstrukciji, Pirs je bio poslovično okretan, hitar, dosetljiv i umešan. Proveo je dosta godina za šankom da bi ponovo iza njega stao. Čim je smogao snage i dolara da bude vlasnik lokala, zamenio je kecelju svečanim odelom. Drugi su bili za šankom, on je dočekivao goste i čitao im misli. Znao je šta im nedostaje. To je bila zabava! Viski nije mogao večno da stvara raspoloženje. Trebalo je uz to i nešto jače, Pirs je voleo da se uveče pogotovu, obuče u odelo tamnoplave boje i da na kraju šanka gospodari pogledom po sali i pozorni-

ci. Odatle je mogao da vidi Kej Keli kako proverava svoju haljinu sa dubokom razrezom sa strane. Kada se bude pojavila, biće to dinamit sa zapaljenim fitiljom! Jer, čim bi koraknula, razrez se rasklapao i pokazivao divno oblikovanu nogu. Klavirista Grej Mos dobio je znak da počne sa melodijom. I, dočeka burom uzvika, zvižduka i uzdaha, Kej Keli je dolepršala na pozornicu. Neko je ispalio dva hica u vazduh. Klavir se u početku uopšte nije čuo. Devojka je nabrala obrve, podigla ruku i kao pod čarobnim štapićem, salun je umukao.

– Hoćete da pevam? – pitala je podigavši obrvu.

– Hoćemo! – zagrali su gosti.

– Onda, zavežite! Jasno?

Pristali su, isprćajući je poslednjim koncertom zvižduka. Kej Keli je imala prijatan glas, ali su je ljudi manje slušali, a više buljili u njene kukove i obnažena ramena. Gaj Pirs je zaključio da je napravio dobar posao kada se nije protivio devojčinoj odluci da sama sebe angažuje u „Žednom grlu“. Bila je pravi rudnik zlata. Još nije postavljala uslove, ali, on je računao da će moći da je zadrži najmanje nedelju dana. Možda i više, ako bude raspoložena da seda sa mušterijama za sto.

Devojka je pevala, hodala daskama, nestajala za trenutak iza zavese, i ponovo se pojavljivala isturajući prvo obnaženu nogu. Dok se kretala, ona je posmatrala lica ispred sebe. Uglavnom su sva imala zajedničko to, što su uzbuđena i zadivljena. Najupornije ju je posmatrao momak do same ivice pozornice. Lice mu je bilo prijatno, ali ga je pogled odavao. Ništa u njemu nije bilo toplo, ljudski. Kao da su se u duplje naselile mrtve oči, bez sjaja i nežnosti. Kej Keli je imala izvanrednu moć zapažanja. Zaključila je da momak nije slučajno stao baš tu. Sa tog mesta mogao je, na

primer, prvi da se popne do nje. Ili, da joj prepreči put ako bi poželeva da side u salu, ili da priđe šanku. Koža mu je bila kao bakar, iako je bio glatko izbrijan, brada mu se tamnila pri mutnom svetlu. Nosio je jaknu od tanke kože i ružičastu košulju sa džepovima. Posmatrao ju je netremice.

Devojka se, kroz pesmu, njihala uz ivicu. Mnogo ruku se pružalo prema njoj, ali, ona je na vreme uspevala da izmakne. Momak je pratio svaki njen pokret. Taj pogled nije bio zaljubljenički, pre omalovažavajući. Bio je suvonjav, visok, ali žilav. Preko bedara je nosio široki opasač. Uglovi usana smejujili su se, s vremena na vreme, ozračeni nekom vrstom prezira, ali i požude. Devojka je završila svoju tačku, dočeka burom uzvika i zvižduka. Mogla je da se povuče, ali je odustala od te odluke. Krenula je u salu! Momak se uspravio. Jedan čovek je hteo prvi da stigne do Kej, međutim, bio je snažno odgurnut ustranu. Kej Keli se pravila da to ne vidi. – Platiću vam piće – predložio je momak, uhativši je za ruku.

– Odmah sam ti to videla u očima, lepi – odgovorila je. – Imaš li ime?

– Zovem se Kol Blejzbi. Za tebe samo Kol.

– Ja sam Kej. Ne volim modrice po rukama – osmehujući se pokazala je na njegovu šaku. On ju je pustio. Njišući bokovima, devojka je prošla kroz špalir koji su napravili posetoci sve do šanka. Očigleno im nije bilo pravo što se Blejzbi ubacio prvi, ali, kao da su to hteli ne hteli, mirno progutali. Barmen je stavio na šank bocu i upitao Kej. – Viski?

– Naravno, kada nemaš mleka – odgovorila je nemarno. Neko se nasmejao. Vlasnik „Žednog grla“ nije želeo da mu se nova zvezda utopi u masu. Morala je ipak, bar u početku, da drži do sebe. On je prišao,

iskašljavajući se. – Bolje da se odmaraš – rekao je – umesto da se guraš sa momcima.

– Imaš li nešto protiv mene? – smrknuo se Blejzbi.

– Ne lično, ali...

– Onda gledaj svoja posla.

– To i činim – ljutnuo se Pirs. – Ona je u mom lokalu, a ne na tvom ranču.

Blejzbi se ispravi i stavi šaku na opasač. U salunu je zavladao tajac. – Šta je sada? – oglasila se Kej. – Pijemo li, ili smo članovi društva za sahranjivanja budala? Mose – okrenula se klaviristi – sviraj nešto veselo... Živeli!

Pirs se udaljio gundajući. – Ovde je prilično tesno – došapnuo joj je Blejzbi. – Kako bi bilo da negde budemo sami?

– Gde?

– Kod tebe... Ili da uzmem sobu?

– Mnogo si brz, Kole – smeškala se zavodnički devojka.

– Nemam vremena za ljubav i reči – odgovorio je suvo. – Ti si praval mačkica. Pripitomiću te.

– Imam i ja kandže.

– Naviknuću te da ih uvlačiš. – Bio je samouveren, dovoljno da se zamrzne. Čak je skinuo jaknu sa sebe i nonšalantno ju je prebacio preko ramena. Devojka ga je odmerila brzim, ispitivačkim pogledom i zagonetno se osmehnula. Srknula je iz čaše, osećajući kako se gomila oko nje polako osipa. Ljudi su se vraćali svojim stolicama, rešeni da strpljivo sačekaju njen sledeći nastup. Kol Blejzbi je svoje piće sručio u jednom dahu. – Dakle? – upitao je.

– Dakle šta?

– Idemo!

– Možda ću razmisliti kasnije – odgovorila je Kej. – Čini mi se da gazda ne voli kada sam u društvu.

– Šta nas se on tiče?

Ona je rukom sklonila pramen sa čela. – Ne bih rekla da si neodoljiv – dobacila je.

– Neka te to ne brine. Imao sam ja posla i sa većim zverkama nego što si ti... i nijedna se nije požalila!

– Mora da si bogataš – primetila je. – Čujem da imaš ranč.

– Malo imanjce izvan grada. Jednom ću te i tamo povesti. Ako se pokažeš dobra.

Kej je uspela da održi na licu smešak, mada je dobila želju da ga ošamari. Blejzbi je drsko piljio u njen dekolte. – Poziv je primamljiv – otezala je ona – ali, večeras sam stvarno umorna. Imala sam loš dan. Onaj napad na kočiju...

– Da, čuo sam o tome – rekao je.

– Bilo je zabavno – nastavila je Kej. – Dva tipa sa maramama pretresala su putnike do gola kože. Smešno! A ja nisam izdržala, lepi... Jednom od njih sam karminom obeležila rukav košulje, dok se muvao oko mene...

Blejzbi je zenice skupiše. Odjednom, više nije bilo govorljiv, ni samouveren. – Kakve to veze ima sa nama? – upitao je.

– Pa, boja mog karmina je baš na tvome rukavu, Kole!

Momak je prebledeo. Za trenutak je hteo da se uveri, ali se predomislio. Onda je pogledao oko sebe. Srećom, izgledalo je da to niko nije čuo. Kej Keli se i dalje smeškala bezazleno. – Lupetaš koješta! – dobacio je Blejzbi kroz zube i ponovo navukao jaknu.

– Misliš! Pa, lepotane, mene se to ništa ne tiče. Rekla sam ti da je bilo zabavno gledati one šmokljane dok im kolena udaraju jedno o drugo kao tanjiri.

On baci metalno novac na šank i spremi se da podeli.

– Zar žuriš? – naivno će Kej. – Jesam li te uvredila?

– Bolje da manje pričaš – promrsio je. – Škodiće ti zdravlju!

– Stvarno? Nisam mislila ništa ozbiljno, lepi. Uostalom, kako ti kažeš... Čutaću! Mene se to ništa ne tiče. Možda zato što sam navikla da me svlače, mnogi... – Njen pogled je blesnuo izazovno. Blejzbijeve vilice se stegoše, neodlučno. Ipak se povinovao svojoj odluci da ode. – Videćemo se – rekao je suvo.

– Biću ovde, lepi.

Čim je okrenuo. Jedna, na devojčinom licu zamre zavodnički smešak i oko očiju joj se ukazale kolutovi. Gaj Pirs se došunjao do nje. – Gosti čekaju – naglasio je. Ona je uzdahnula. – Još jednu pesmu za laku noć – rekla je. – Posle toga možete svi da odete do đavola! I vi...

Pirs se smeškao, ne shvatajući je ozbiljno. Bio je spreman da otpri sav njen neobuzdani rečnik s ulica velikih gradova. „Žedno grlo“ je ponovo uzvicima dočekalo izlazak Kej Keli na scenu. Ona im je poslala nekoliko poljubaca s obe šake. Zatim je Grej Mos raspalio po klaviru... Napolju, naslonjen licem o prozorsko staklo saluna, Kol Blejzbi je zurio u devojkicu. Ovoga puta, oči su mu dobile sjaj. Opasan sjaj.

*

Zmo je pogodilo Randala Vorta na pragu. Upravo je kročio da uđe, kada je odjeknuo pucanj. Osetio je bol u levoj ruci. Međutim, iskusni dugogodišnji čuvar zakona, smogao je nerava da ostane na nogama i izvuče svoj revolver. Pucao je nasumce, čineći na taj način sebi odstupnicu prema kolibi. Uspeo je da uskoči unutra. Istog časa, novi hici su zaparali ragastov. Onda je nastao muk. Bivši šerif se dovukao do prozora i bacio pogled na čistinu. Ništa se nije micalo. Psujući, on je

potražio nešto čime bi stegao mišicu i zaustavio krvarenje. Razmišljao je brzo. Skriveni strelac sigurno nije dojahao malopre. Čuo bi ga. Bio je on tu negde, skriven, vrebajući trenutak da se otarasi bivšeg zvezdonoša. No, ruka ga je srećom izdala od prve! Zašto su se okomili na njega? Odgovor bi mogao da bude vrlo jednostavan. Na neki način, Vortova koliba je smetala nepoznatim napadačima! Verovatno im je bila na putu do njihovog tajnog skrovišta. Dva puta su prolazili tuda, oba puta su iščezavali negde u blizini. Poslednji put su čak izmenjali hice, kada se Vort pojavio, privučen topotom konja. Noć je bila tamna. U kući takođe nije bilo svetla. U svakom slučaju, napadač više nije imao šta da traži. Vort je već bio u boljem položaju, zaklonjen i čitave kože. Nešto kasnije, čuo je topot nekog konja. Odahnuo je. Sa police iznad ognjišta skinuo je bocu viskija i dobro potegao. Zatim je na peć stavio mali kazan sa vodom. Metak je okrznuo kost. Biće prava sitnica zakrpati ranu. Ali, osećanje stalne opasnosti, nadnosilo se nad kolibu Randala Vorta, večitog usamljenika. Povremeno, Vort se nosio mišlju da nabavi psa. Nekada bi, opet, pozeleo da se vrati u Pekos. No, zakleo se da će se tamo vratiti jedino kao šerif. Nikako drugačije. Uostalom, tamo su mu otvoreno rekli da bi bilo dobro da se odmori. Da preda značku nekom mlađem. Odjednom su zaboravili na sve njegove zasluge. Na najbolje godine koje je darevao zakonu, redu i miru. Nije se bunio, nije protestovao. Usta su mu bila puna gorčine. Povukao se u kolibu, rešen da tu ostane, zauvek ili privremeno, zavisilo je. Imao je ipak želju da ponovo prikači limenu značku na prsa. A tek posle da ode, dobrovoljno, kada on to bude hteo. No, vreme nikako da mu pruži šansu. U stvari, možda je postajala baš u poslednjim događa-

jima koji su se sručili na Pekos. Bila je to opasna igra, ali, Randal Vort je prkosno ostajao u kolibi. Hteo ne hteo, već je imao udela u tome. Teo Bruks ga je u šali sumnjičio da šurjuje sa pljačkašima, ali, ta šala je nekima mogla da zazvuči sasvim ozbiljno. Osim toga, bankar Blundel je insistirao da pozovu jednog Pinkertonovog agenta. Ti ljudi su bili na glasu po svojoj neustrašivosti i pronicljivosti. Vort zavrnu rukav košulje i ispranu toplom vodom. Zatim ju je posuo viskijem.

Izenada, spolja se začu topot konja! On je dokopao kolt, zaboravljajući na bol. Ako su ponovo došli po njega, to će ih skupo koštati. On zadenu revolver za kaiš i sa klinova skide dvocevku. Ugledao je jahača. Dolazio je, ne skrivajući se. Teško je razaznavao siluetu, pa je pomislio da ga vid izdaje. U stvari, nije video šešir, samo tamnu konturu. Ko bi to mogao da bude u ovo doba? Jedini koji su ga posećivali bili su Blundel i Fil Harvej, vlasnik rudnika bakra. Prolazio je i šerif Bruks, ali, samo ako je bio u potrazi za sumnjivcima. Uostalom, njega nije mario ni da vidi. Novi čuvar zakona bio je zagonetan, mrk, uobražen i odbojan. Da li samo prema njemu ili prema svima, to Vorta nije zanimalo.

Konjanik je napustio sedlo ispred kolibe. Imao je ogrtač na sebi, sa kapuljačom. Bivši šerif pratio je pogledom lako kretanje nepoznatog noćnog posetioca. Izračunao je da se već nalazi pred vratima. On se priljubio uza zid i uperio dugu metalnu cev u tom pravcu. Nije imao snage da učini bilo šta drugo. Uostalom, bio je nevidljiv za svakoga ko bi se pojavio na vratima. Međutim, iznenadilo ga je tiho kucanje. On je spustio pušku. Neko ko bi mu mislio zlo, sigurno da ne bi pokušao na vrata. Vort je ipak čutao. Čekao je. Zatim se brava pokrenula... – Ima li koga? – za-

čuo se šapat. Vort se pomerio. – Gore ruke – uzviknuo je. Posetilac je zastao. Iza njega se prostiralo nebo sa prvim zvezdama. Noćni posetilac nije učinio ništa što bi ličilo na predaju. Ali, ni na potezanje oružja. – Randal Vort?

Bivši šerif podiže cev, ništa manje sumnjičav nego na početku. Pa ipak, neobjašnjivo je imao utisak da odnekud izbija fini, ženski miris. – Ko ste vi? – upitao je.

– Nisam naoružan!

– Niste ni odgovorili na moje pitanje...

– Imam pozdrav od Pinkertona.

– Šta? – Iznenaden bivši šerif za trenutak nije umeo da smisli ništa logično. Posle mučnog, iznenadnog hica iz zasede, potresao ga je novi šok. – Ali, kako... Kako ste došli?

– Kočijom!

– Nemoguće! To je neka greška... – On odloži pušku na sto, napipa svetiljku i šibicu ispod nje. Zvuk stakla trgao je posetioca.

– Ne prejako – reče. Žućkasta svetlost razbi tminu i posla je u uglove. Vortova šaka zadrža se na kundaku kolta koji je bio zadenut za kaiš pantalona. Pred njim se nalazila figura u širokom ogrtaču do zemlje, sa kapuljačom preko glave. Senka je pokrivala lice. Samo je provirivao deo brade. – Pakao! – promrsio je iskusni čuvar zakona. – Ko ste vi?

Posetilac se pomeri. Ruke mu podoše gore i smaknuše za trenutak kapuljaču. Pred Vortom se ukazalo lepo, našminkano lice Kej Keli. Odmah potom, devojka je ponovo navukla kapuljaču preko glave. Vortu se za trenutak učinilo da je bio obasjan bleskom snoviđenja. – Neka sam proklet – seo je na najbližu stolicu – ako nešto razumem!

– Nemam mnogo vremena – kazala je Kej. – Malopre sam završila program u „Jednom grlu“ i uspela sam da se izvučem.

– U „Žednom grlu“? Šta tamo radite?

– Pevam.

– Ali, rekli ste... Došli ste kočijom?

– Da! Niko nije posumnjao na mene.

– Ni oni maskirani...?

– Ni oni.

Vort još nije uspevao da se pribere. – Priznajem da sam ošamućen – izustio je. – Nisam čuo da Pinkerton ima među svojim detektivima i žene?

– Ima! I neka to ostane samo među nama, šerife. Čak ni Blundelu nemojte reći.

– Zašto?

– Imam svoje razloge.

Vort je buljio u zatamnjeno devojčino lice. – Kako mogu da budem siguran da ste detektiv? – upitao je. Kej Keli izvuče ispod ogrtača šaku i položi na sto značku svoje agencije.

– Zato oni nisu našli... – promrmljao je Vort i nasmejao se. – Pakao, bili su namagarčeni! Nisu se setili da vas pretresu? – On se zavalio, no, tada oseti ponovo bol i jeknu.

– Ranjeni ste? – upita Kej.

– Neko je hteo malopre da mi skine glavu.

– Jedan jahač je projurio kraj mene. Dolazio je iz ovog pravca. To je verovatno bio taj?

– Svakako! Niste videli kako je izgledao?

– Ne! Bio je mrak, a morala sam da se sklonim. Ispričajte mi nešto više o tim napadima, šerife. Pismo i telefonska poruka ne daju jasnu sliku. Da li ste vi naišli na neki dokaz? Neki trag?

Vort je zavrteo glavom. – Ja... Još ne mogu da se osvestim da nam je poslata žena! Ne sumnjam da ste sposobni, ali, ovde se radi o lupežima i ubicama, mis...

– Vivijen Šo. Za vas sam ipak kao i za sve ovde Kej Keli. Zapamtite!

– U redu... Dakle, tu nema mnogo šta da se

kaže. Počeli su napadi, trojica maskiranih napali su dva puta, pokupili pazar i nestali. Sva nastojanja šerifa Bruksa i potere da im uđu u trag propali su! Što je najčudnije, begunci kao da u zemlju propadnu. I to ovde negde... Čak su jednom pucali na mene, jedva sam glavu izvukao.

– Ne mogu tri konjanika tek tako da nestanu?

Vort sleže ramenima. – Ne znam. Ni meni nije jasno. Međutim, bankara Blundela je uhvatila panika, devojko. Kao da predoseća da će na njega doći red. Zato je tražio Pinkertonovu pomoć! Zajedno smo to sročili...

– Mislite da su napadači odavde?

– Možda, ali... Ko to da dokaže? Ne kažem da se Bruks ne trudi, ali... Loše je kad banditi mogu noću da uzjašu i pljačkaju ljude. I da seku telefonske žice posle toga!

Devojka ustade. – Kakav je čovek Kol Blejzbi?

– Blejzbi? Nikada ga nisam mario. Zagonetan, mutan tip, ali, nije uradio ništa značajnije što bi zaslužilo nekoliko nedelja zatvora. Zašto pitate?

– Onako!

– Bilo bi dobro da sarađujemo, mis Šo.

– Keli! Kej Keli! Zasada ćemo se izbegavati, šerife. Javiću vam se čim nešto saznam.

– Ipak, vi ste žena...

– Za to se ne brinite. Sada moram da idem. Javiću vam se ponovo.

– Doći ćete ovamo?

– Naći ću već načina. Čuvajte se... i otvorite oči.

Bivši šerif Pekosa još se nalazio u nekoj vrsti ošamućenosti. Njemu nikako nije išlo u glavu da je Grimu Blundelu poslat detektiv u suknji. U stvari, kao „štos“ to je upalilo. Maskirani napadači nisu se setili da bi lice

koje traže moglo da bude žena. Međutim, borba je mogla da bude surova, sa puno udaraca i olova. Kako će to podneti ta zagonetna lepa i oštroumna Vivijen Šo, koja u „Žednom grlu“ nastupa kao raskalašna Kej Keli? Umesto da traži podršku, ona je zahtevala potpunu izolovanost. – Pakao! – glasno je dokrajčio svoju misao Randal Vort. – Vi kao da niste svesni da ste žena?

– Žena ima puno oružja – rekla je devojkica – a vi samo kolt, šerife.

– Nisam više šerif – progundao je ovaj. Ona se približila vratima. Vortu se učinilo da je nije ni video, zapravo, otkrila je lice taman toliko da dokaže da je žena, a sada je bio siguran da je ne bi prepoznao na ulici. On obeća sebi da će sledeće večeri otići pravo u „Žedno grlo“ da je vidi i čuje. Kej Keli se umotala u svoj ogrtač i otvorila vrata. Istovremeno, Vort je prigušio svetlo lampe. – Još nešto – zaustavi je on snebivajući se – mada mi je nezgodno da o tome govorim. Blundel mi je kazao da sanjam. Najblaže rečeno, da sam matora izlapela luda...

– Recite.

– Dva, tri puta sam noću čuo vesla...

– Vesla?

– Da. Kao kad udaraju o vodu.

– Nisam videla reku u blizini.

– Znam, ali... Uostalom, možda sam ja zaista samo matora izlapela budala – slegao je ramenima Vort.

– Koliko ste dugo u ovoj brvnari?

– Pet godina, naravno, ne neprekidno. Sagrađio sam je za stare dane, da ih provedem u miru. Ali, slaba vajda od mira. Olovo i dalje fijuče oko mene kao stršljeni...

– Čudno – rekla je Kej – ta vesla... Sigurni ste da niste sanjali?

– Daje bilo jednom, sumnjao bih. Ovako, više puta me je taj pljusak po vodi trzao iz

sna. Izlazio sam napolje, ali, više nisam čuo ništa.

– Videćemo se – kratko je rekla i izašla napolje. Vort je dohvatio svoju pušku i sa vrata je ispratio pogledom. Činilo se da je sve mirno. Detektiv Vivijen Šo se vešto uspen-trala u sedlo i okrenula konja put grada. Zatim ju je prekrila noć.

Pekos je zapadao u dubok san. Tu i tamo po koje stidljivo svetlo iza navučenih zaves, a ulica grobno tiha i pusta. Da bi učitala topot kopita, Kej je poterala svoju kobilu laganim hodom. Vlasnik konjušnice Teri Steplton iznajmio joj je životinju bez ikakve nadoknade. Bio je očaran njenom pojavom i pesmom, pa se opasno naljutio kada mu je ponudila novac. Bez reči je pristao da joj pred salun dovede osedlanu kobilu i da o tome nikom ništa ne govori. Za uzvrat, dobio je pred svima u salunu dva sočna poljupca u obraz. Staplton je skoro eksplodirao od zadovoljstva i rumenila. Devojkica je skliznula sa sedla ispred „Žednog grla“. Vlasnik Gaj Pirs je isterao poslednje goste samo nekoliko časaka ranije. Naravno, uz čvrsto obećanje da će sutra uveče imati ponovo priliku da vide Kej Keli. U novoj haljini, u novom izdanju, novim pesmama... i tome slično. Mogao je sve da obeća, ali, nije mogao da zna kuda je odjednom iščezla njegova zvezda! Ostavio je samo malu svetiljku iznad šanka, seo i osluškivao. Za svaki slučaj, vrata je zaključao, a preko krila je stavio „sačmaru“. Nepoznati maskirani pljačkaši kojima su počele da kruže najrazličitije priče, ostavili su traga i u misima Gaja Pirs. Dolazak lepe pevačice biće mamac za publiku. A gde je publika, tu se više troši piće. To znači da je i pazar bogatiji. Kada se to pročuje, Pirsovo „Žedno grlo“ može lako da zagolica apetite bandita. Trebalo je na sve biti spreman. Ako

Kej Keli pristane da ostane duže vreme, Pirs je računao da bi u tom slučaju morao da angažuje nekoliko čuvara. I dok je tako razmišljao o svemu, njegova „zvezda večeri“ privezivala je kobilu za prečku. Neopaženo je prošla usnulom ulicom, ali... Osetila je nečije prisustvo, ipak. Kao da se naslućivalo disanje čoveka u senci trema. Vivijen Šo, alijas Kej Keli, nije bila plašljiva. Prolazila je u svom neobičnom zanimanju kroz razna iskušenja i opasnosti, da bi je, te noći, mogla da zastraši senka nekog čoveka. Međutim, ona je želela da njen odlazak iz „Žednog grla“ ostane neupadljiv. Njena tajna bila je poverena samo Randalu Vortu, bivšem šerifu iz Pekosa i nikome više zasada. Kao žena, kao sposobna glumica i talentovana pevačica, umela je da sa sebe skine svaku pomisao da se radi o „njuškalu“ posebnog kova, kakve su nazivali Pinkertonove plaćene detektive. Koristila je u svom poslu ta svoja preimućstva i važila je za jednog od najboljih detektiva čuvene agencije. A kako je bankar Blundel izričito zahtevao najboljeg čoveka, morao je dobro da plati. Samo, da je znao da će mu se preporučiti žena, i to lepa, možda bi povukao svoju želju. Verovatno bi se opredelio za muškarca koji oko sebe ne okuplja ljude kao svetiljka mušice. Devojka je bez žurbe prešla stepenicama do prostrane verande. Tada baš bi zaustavljena! Pred nju je stupio visok, štrkljasti momak u kožnoj jakni. Setila se ko bi to mogao biti čim je zapazila ružičastu košulju na njemu. A kada se približio sasvim, duplje njegovih očiju pri svetlosti nisu pokazivale nikakav odraz. Bile su kao otvori bez dna. Samo su se usta cinično krivila na jednu stranu. Kol Blejzbi.

– Golubica je odlepršala iz svog kaveza – oslovio je on. – Kuda?

Kej je zastala. – Da nisi možda golub? – upitala je.

– Pretpostavljam.

– Perje ti baš nije raskošno...

– Izgled nije važan – šepurio se on. – Možda si zaboravila da si imala sastanak sa mnomo?

– Važno je da ti nisi zaboravio – odgovorila je, ali, u njenom glasu više nije bilo one izazivačke treperave boje. Blejzbi je preko njenogramena pogledao u kobilu. – Bila si na dužem putu – procedio je Kol. – Kako to da dama koja je prvi dan u Pekosu, jaše nekuda sa ciljem.

– Tebe sigurno nisam tražila, lepi!

– Tako, a? A u salunu si bila spremna na sve?

– Ja tako uvek sa gostima – slegla je ramenima. – To je moj posao.

– Možda bi se moglo razgovarati o tome šta je tvoj posao – odugovlačio je Blejzbi razgovor – ali, tek kasnije, šta misliš? Pošto već imaš konja, kako bi bilo da produžimo na moj mali ranč? Ta ti se prilika ne može često ukazati, lutkice! Nećeš se pokajati.

– Koliko?

– Koliko šta? – nabrao je obrve Blejzbi.

– Pa, ja ne odlazim u krevet za tvoje lepe oči – odbrusila mu je u lice. – Sve se plaća, moje vreme, jahanje, svlačenje, boravak... sve!

– Još nikada nisam platio nijednoj ženi – narogušio se Kol.

– Znači da si imao malo žena.

On zamahnu rukom, ali se devojka ne pomae. Šaka mu je ostala u vazduhu, oklevajuć. – Kučko! – zaškripao je besno. – Pokazaću ja tebi kako se razgovara sa...

– Ma nemoj? Misliš da sam tvoja krava koju vežeš za rogove i poteraš gde hoćeš. –

Njen glas kao da se smejao. Bili su to ženski udarci po Blejzbijevoj sujeti.

– Zar misliš da si cvečka? – prasnulo je.

– Nisi ni ti bolji od korova.

– Savijao sam ja leđa mnogo boljim od tebe... Ali, tebe ću posebno! Ionako tvoj karmin svuda poturaš!

– Ah, to te muči? – nasmejala se glasno. – Zar priznaješ da si jedan od onih nesposobnjakovića koji su danas napali kočiju?

– Pa, hoćeš li da me tužiš šerifu? Dokaži!

– To me uopšte ne interesuje – odmahnu-la je glavom i kapuljača joj se malo smače sa temene njene žućkaste kose boje meda. – Ja tako obeležavam sve one koji me interesuju – dodala je. – Međutim, u tebe sam se razočarala! Mnogo si neotesan!

Blejzbi spusti ruke. – Šta bi ti htela, prin-ca? Ovo je Zapad, lutka, a ne hotelski salon tamo negde gde se nalazi tvoja jazbinu preko Misisipija. Biće bolje za tebe da nestaneš, još ujutru!

– Je li to pretnja?

– Samo dobar savet – ponovo se nasmešio Blejzbi. Za tako finu damu ovaj vazduh može da postane otrovan.

– Pa, kada su takvi u blizini...

– Imaš pogan jezik – dobacio je – ali, ja ne-mam previše finih manira, kako reče! Mogu ti polomiti kosti dok trepneš!

– Pa, što ne pokušaš?

Očigledno, izazivanje je razdraživalo Blejbija, ali, s druge strane, bilo je nečeg što ga je sputavalo da potpuno ne pokaže svoju narav. – Ti mora da si vatrena ženska – rekao je prigušeno. – Moj predlog još važi. Daću ti... dvadeset dolara.

– Toliko samo da trepnem – rekla je Kej.

– Nemaš ti pare za mene.

Blejzbi se kezio. – Imam ja da te celu kupim – rekao je samo uvereno. – Ali, nate-

raću ja tebe da igraš onako kako ja budem svirao. Bez ijednog centa.

– Muzika ti nije naročita!

– Zaveži, kučko! Ovde nema ko da te brani. Sami smo, ti i ja.

– Pa šta? Ubićeš me?

Blejzbi palcem odiže obod šešira. Devoj-ka je osetila zadah viskija iz njegovih usta. Pružio je ruke prema njoj, ali, Kej uzmače. – Ne bih ti preporučila da se približavaš – kaza-la je izmenjenim glasom.

Blejzbi zastade. Nešto ga je opominjalo na opasnost, mada nije bio svestan s koje strane. On je stavio šaku na opasač. – I to ostavi – dobacila je Kej ostrim glasom, u kome se više nije mogla prepoznati doskorašnja milozvučnost, svojstvena iskusnim, raskalašnim ženama, svesnim svoje lepote.

– Mačka pruža kandže – zarežao je Blejzbi – ali, prilično tupe!

– Bolje da ostaneš u lepšoj uspomeni – odgovorila je devojka – nego u prljavoj prašini.

– O čemu ti to?

– Umorna sam od pevanja i od tebe – opomenula ga je mirno. – Skloni se!

– Nemam nameru.

– U tebe je uperen kolt, dragi moj – opomenula je devojka. – Držim ga sve vreme, dok si ti blebetao kao petao.

Blejzbi je spustio pogled prem njenim rukama, ali, nije video ništa od ogrtača.

– Lažeš, prokleta da si...

Međutim, zapinjanje oroza ga je osvestilo. Sada je već bolje mogao da osmotri svetlu-cavi otvor cevi, koji se pomaljao ispod proreza.

– Ne verujem da bi pucala – kazao je.

– Ni ja... Sve dok si pitom. – Nekoliko trenutaka Kol je odmeravao težinu devojčinih reči. Verovatno je shvatio da pred sobom ima

ženu sa dva lica. Jedno koje u salunu omamljuje pesmom i osmehom, i drugo koje ne preti uprazno.

– Kako hoćeš – kazao je naizgled pomirljivo. – Ali znaj, ovo nije naš poslednji susret.

– I ja mislim...

On se malo uklonio, no, uzalud se nadao da će to smanjiti devojčinu opreznost. Ona se malo iskosila u iščekivanju da se potpuno udalji.

Tu nešto nije bilo u redu, pomislio je. Devojka kojoj je zanat da se pokazuje, da peva i zabavlja momke, služi se koltom. Što je najvažnije, karminom obeležava ljude! A s obzirom da je žena, to neće ostati njena tajna. Mora se negde izbrbljati. Kol Blejzbi je odlučio da sebi pruži malo više vremena. Možda je ta cura htela i da zaradi nešto? Možda da ga uceni? No, on nije ničim želeo da prizna svoj udeo u napadu na kočiju prethodnog dana. Bez obzira koliko je Kej Keli bila sigurna da se radi o jednom od dvojice bandita, koji su ranili vozačevog pratioca i maltretirali putnike. Pošto je devojka bila rešena da ga isprati sa trema, Blejzbi je ironično skinuo šešir u znak pozdrava i krenuo niz ulicu. Kada se zatim okrenuo, nje više nije bilo pred ulazom.

– Kučko! – tiho je dobacio, ali ga više niko nije mogao čuti. Blejzbi pruži korak. Njegov konj se nalazio privezan ispred „Samsona“. Kockarnica se poslednja zatvarala, pa je i te noću nekoliko uglova u velikoj sali bilo osvetljeno. Ispod jedne od tih svetiljki nalazio se i Roni Korbet. Suvonjavi revolveraš ocenio je da ovog karte ne služe kako bi on to želeo. S ulaza je procenio da bi bilo najbolje da sačeka kraj poslednjeg „kru-ga“ pošto Roni Korbet nije voleo da ga prekidaju kada je najneprijatnije. Vlasnik saluna „Samson“ Vilijem Tap, mirno je dežurao kraj

ulaza. On je gasio svetiljke iznad svakog dela stola kraj zida koji bi se praznio te večeri. Međutim, tri su ostala zauzeta duže nego obično. Stolovi su imali dovoljno pića, pa je šank „Samsona“ postao neupotrebljiv. Tap je strpljivo čekao da poslednje deljenje podseti ljude da je prošlo jedanaest sati.

Nasuprot Gaju Pirsu, koji je nalazio za shodno da sa puškom dočekuje fajront u svom salunu, Tap se uzdao u svoje šake i sistem da novac svakih pola sata seli iz kockarnice na drugo mesto, sigurnije, na spratu. Tap je merio skoro dva metra i preko sto deset kilograma. Imao je dobroćudno lice, plavu kosu i isto tako plave oči, sitne, koje su žmirkale pred nekom neobjašnjivom svetlošću, kao da se snebivale i čudile nečemu. Tap je bio na glasu po svojoj trpeljivosti i dobrim živcima. No, malo po malo, ta beskrajna mimoća polako je iritirala mnoge. Činilo se da pojedinci dobijaju neodoljivu želju da ga malo prodrmajuju i izbace iz takta. Još uvek u tome nisu uspevali, no, ispod te kože, pegave i nasadene na salo i mišiće, pokersa i su nehotice ili proračunati, potezali revolvere i dovodili ga u nedoumicu šta da preduzme. To je naročito važilo za mesne kockare. Tap je bio na meti, izazvati ga da se ražesti. Još jedan sto je ostao sa praznim stolicama i nedopijenim čašama. Pepeljara je bila do vrha napunjena opušcima. Tap je mirno odšetao do nje, ispraznio je na poslužavnik, utmuo svetiljku i vratio se natrag. Tako je i primetio Blezbija. Nije izgledao presrećan zbog toga. Blejzbi mu je pokazao glavom u pravcu Korbeta. – Loše – kazao je Tap. – Koliko? – pitao je Kol. – Najmanje dvesta dolara.

Roni Korbet imao je opako lice. Oči duboko usađene u duplje, caklile su otuda poput sovinih beonjača. Nad njih su se nad-

nosile tamne nakostrešene obrve. Povijen nos i tanka usta, ispod kojih su vršak brade skrivale smeđe dlačice. Oko ušiju su se gomilali zulufi, nasuprot temenu koje je bilo proređeno i pretilo da potpuno ostane bez kose.

Dok se Blejzbi bavio koliko koliko svojim rančem, mada je više vremena provodio u gradu i po krčmama, Korbet se bavio izdavanjem mesnih novina! Bio je to dvome-sečnik, na dve strane, pripreman u teskobnim prostorijama štamparije bivšeg vlasnika, Bima Bimonda. Bimond je napustio Pekos pre dve godine. Otišao je na severozapad. Sav inventar je prodao prilično jevtino Korbetu, koji se dotada bavio ortaklukom sa Stapltonom, vlasnikom gradske konjušnice. Novi štampar ustupio je najveći prostor „Pekos heralda“ najraznovrsnijim oglasima i tračevima. Novine su postale gomila raznih gluposti, ogovaranja i tričarija, ali su začudo dobro prolazile. Korbet je zaposlio dva momčića, a on je samo nadgledao posao, primao novac za oglase i za debele pare objavljivao polemiku između pojedinaca. Tako je „Pekos herald“ s vremena na vreme uveseljavao građane, a ponekad ih dovodio i do besa. Korbet se u svemu držao po strani. Imao je izgovor da on objavljuje sve što se plati i napiše. Kao i da će objaviti svaki odgovor na neki napad.

Šerif Teo Bruks je slegao ramenima na primedbe nekih građana da je „Pekos herald“ postao neumesan. Palo je nekoliko tužbi, umešali su se i advokati, a sve na veselje neutralnih posmatrača. Iako po izgledu odbojan, Korbet bio bar sa te strane omiljen, umeo je da „zakuva“ stvari preko novina tako da se s nestrpljenjem očekivao sledeći broj. Blejzbi nije izdržao. Prišao je stolu za kojim se kockao Korbet i posmatrao mu lice. Očigled-

no, bio je to loš dan za šampara. Oči su mu se još više uvlačile u tamu duplji, koža je dobijala pepeljast sjaj. Pri tom bi mu se jasnije ocrtavao ožiljak preko desnog obraza, nevestito zašiven od ruke nekog krpača kostiju. Imao je oko pedesetak godina bio je krupan, snažan, da mu je svaki kaput na ramenima izgledao pretesan. Roni Korbet je besno bacio karte na sto i opsovao. Njegovi partneri su se zgledali. Činilo se da će izbiti svađa. No, Korbet je uspeo da se savlada, čak i da se nasmeši. – Ne ide – rekao je hrapavim glasom – ali, možda ću sledeći put imati više sreće...

– Ja moram da idem – oglasio se jedan od trojice partnera, bacivši pogled na veliki sat na zidu. – Kasno je!

– Može i troje – predložio je Korbet. Blejzbi se nagnuo prema njenu. – Bolje da i ti prekineš – dobacio mu je tiho. Ovaj ga je pogledao. – Šta ti tražiš ovde tako kasno? – pitao je. – Da te nije neka ženska izjurila iz kreveta pre vremena?

No, Blejzbi nije bio raspoložen za viševe. – Treba da razgovaramo.

– Vidiš da sam zauzet? Sedi, možda ćeš mi doneti sreću. – A onda, kao da mu se Blejzbijevo lice učinilo neobično i zategnuto. Nešto sigurno nije bilo u redu. On je skupio ostatak svog novca sa stola i ustao. – Zaista je kasno – rekao je.

Tap se već stvorio kraj njih, spreman da zagasi i tu svetiljku.

Korbet je izvukao svoje veliko telo ispod stola. Nije nosio opasač, poput Blejzbija. U stvari, kao vlasnik štamparije smatrao je da nema neprijatelja. A kao vlasnik novina, mogao je da uzme svakoga na zub i da ga izvrgne ruglu.

Umesto napolje, njih dvojica se uputiše prema šanku. Poslednji kockarski sto još uvek je bio pun. Ali, bio je dovoljno udaljen

da bi ih neko mogao čuti. Tap se približio, spreman da ih usluži ako žele. No, Korbet je odmahnuo rukom. – Šta je? – okrenuo se prema Blejzbiju. – Nešto te muči?

– Aha...

– Devojka?

– Kako, kako znaš?

– Pa, devojke se izvor svih tvojih neprilika, zar ne? Jedino je pitanje o kojoj je reč?

– Do vruga, mislio sam... Čuo si za onu u „Žednom grlu“?

Korbet ga ošinu svojim mračnim pogledom. – Poludeo si – prosikta. – Pa videli smo je zajedno, kod kočije! Šta je s tobom, čoveče?

Blejzbi je nervozno protrljao čelo. – Prepoznala me je – izbacila. Njegov prijatelj samo sleže ramenima i steže vilice. – Ti si zaista lud – rekao je osvrnuvši se. Tap se muvao oko stolova, poslednji pokeraši su buljili u svoje karte. – Kako je mogla da te prepozna kada smo i ti i ja imali marame preko lica i druge krpe na sebi?

– Kada ti kažem...

– Ona ti je rekla?

– Da!

Roni Korbet pogleda u boce iznad šanka, ali, nije želeo da dotakne piće. Bila mu je potrebna bistra glava. – Malo si zbrkan, Kole – kazao je polako. – Ispričaj mi po redu. I ne preskači.

– Bio sam u „Žednom grlu“ – promrmljao je ovaj – i nagovarao je da spava sa mnom. Izgledalo je da okleva, ali, ja nisam odustajao. Prvo lepo, a posle...

– Znam – prekinuo ga je Korbet – posle si joj nametao svoju neodoljivost. Dakle?

– U jednom trenutku je pomenula napad na kočiju...

– Da?

– Kazala je da joj je sve izgledalo zabavno

i da je jednog od napadača, dok se muvao okolo, obeležila svojim karminom po košulji!

Korbet se malo odmakao, upivši pogled u tamao Blejzbijevo lice.

– Tebe je, a? – zareža.

– Jeste, do vruga...

– Da ti nije pretiła šerifom?

– Nije, kaže da se to nje ne tiče.

– Misliš da ne laže?

Blejzbi sleže ramenima.

Korbet se nasloni laktovima na šank, razmišljajući.

– Inače, kakva je? – upita.

– Ljudi su pošasavili za njom – odgovorio je ovaj muklo. – Odlično peva, igra, ume da se razgoliti i namigne. Taj Pirs će pare zgrnuti na njoj.

– To nije loše – prokomentarisao je Korbet. – Pustićemo ga da zgrće i dalje. Tebi ostavljam da motriš na nju.

– Kako?

– Kako znaš! Izigravaj zaljubljenju budalu, bilo šta, ali je ne ispuštaj iz vida. Nadam se da nisi priznao da je njen karmin na tvojoj košulji?

– Naravno da nisam, ipak...

– Šta ipak?

– Ipak, ja bih nju za svaki slučaj učutkao – dodao je Blejzbi.

– Sasvim?

– Da!

– Gluposti! Ona ne može ništa da dokaže, može samo da brblja koještarije, shvataš li? Uostalom, ništa joj nismo učinili nažao. Nismo je ni opljačkali, ni dirali, ne? Ako počne nešto da trubi okolo, smislićemo da je to zbog toga što želi da se osveti tebi.

– Da mi se osveti?

– Pa da. Recimo, ti si se sastajao s njom i više nećeš. Ona te proganja i izmišlja koještata da ti napakosti. To je bar prosto.

Blejzbi je odmahnuo glavom. Zaista je sve izgledalo tako jednostavno, kada izađe iz Korbetovih usta. A samo do pre nekoliko časaka njega je hvatao zort! – To je u redu – promrmljao je – ali mi uopšte nije jasno zbog čega nije došao taj detektiv? Trebalo je tom kočijom da stigne! Da nije neki trik?

– Misliš, pustio je glas da će doći kočijom, a u stvari će doći nekim drugim putem, u drugo vreme?

– Tačno!

– Pa, ništa. Neće mu mnogo vredeti i ako dode.

Korbet nije izgledao uznemiren. Njegova mimoća je polako prelazila i na Blejzbija. – Da nam ne zardaju koltovi – rekao je.

– Ne brini, uskoro krećemo u novu akciju.

Tap se vratio do šanka i oni učutaše. Tek tada su postali svesni da su oni jedini posetoci koji su ostali. Iznad kockarskih stolova pogašena su svetla. Vlasnik „Samsona“ ih nije opominjao da krenu, ali, njegova blizina bila je dobar znak da je krajnje vreme da napuste kockarnicu. – Pa, kada nas Tap lepo moli – iscerio se Korbet, onda da idemo.

*

Kej Keli je imala osećaj da će je neko posetiti toga jutra. Sunce je bilo već visoko odskočilo iznad posivelih krovova Pekosa. Sa njenog prozora video se deo glavne ulice, ispod balkonske ograde. Ustala je i navukla dugu kućnu haljinu, oivičenu lakim krznom. Čak je i bez šminke, docrtavanja i osmeha, devojkica izgledala lepo. Šta više, sada je izbijala ona jutarnja, jednostavna lepota. Bila je to prava koža Vivijen Šo. Više nije ličila ni na salunsku pevačicu ni na detektiva. Bila je samo devojkica, još polivena snom, topla i ozračena novim danom, punim teksaškog sunca. Ona se sa nekoliko zamaha četkom za-

češljala pred velikim ogledom. Zatim je stegla kaiš preko ogrtača i potražila cigaretu na stolu. U tom trenutku se na vratima začulo tiho kucanje. Kej Keli je bacila pogled prema noćnom ormaniću. U njegovoj fioci, u pudrijeri, nalazio se i damski pištolj, uvek otkočen i spreman da dejstvuje. Da li da ga stavi u džep? Predomislila se. Prišla je na prstima i naglo otvorila vrata. Pred njom se ukazao Randel Vort, zbunjen, kao deran uhvaćen u nekom nestašluku zbog kojeg može da se nada jedino batinama. Bivši šerif se okrenuo levo i desno, a onda je bez poziva zakoračio u sobu. – Oprostite, niko me nije video...

Devojka je zatvorila vrata za njim. – Rekla sam da ću ja vas da potražim – dobacila je ljutito.

Vort je držao šešir u ruci, kao da nije znao šta će s njim. – Trudio sam se da me ne opaze – rekao je. – Pirsu sam kazao da idem da posetim prijatelja. U stvari, ovde je rančer Bat Maligen na konačištu. Video sam ga malopre na prozoru i odmah mi je palo na pamet da mi to bude izgovor...

– Ipak, ne možete ovde ostati dugo.

– Znam! Bio sam kod Blundela... Nestrpljiv je!

Kej je pronašla cigaretu i zapalila je izvežbanim pokretom. Miris duvana izazva širenje Vortovih nozdrva.

– Šta se desilo?

– Nezadovoljan je – odgovorio je Vort. – Uplatio je priličnu svotu kao akontaciju za dobrog detektiva, a Pinkerton mu ne šalje nikoga! Rešio je da otkáže saradnju!

Kej je klimnula glavom. – Morate ga sprečiti – rekla je mirno.

– Kako? On je dosta svojeglav.

– Nagovorite ga da sačeka bar još dva dana. Dotle će nešto iskrsnuti.

– Ili ću ga napasti razbojnicí?

– U svakom slučaju, šerife, mogu ga napasti u međuvremenu dok se bude dopisivao s Alenom – slegla je ramenima. – Ništa lakše nego da dignem ruke od svega i da se vratim. Ali... hoće li to pomoći Blundelu? Pa, i vama?

Vort je ćutao. – Još uvek sumnjate u mene? – osmehnula se devojká i prosto rastopila Vortovu nedoumicu.

– Nije to, ali...

– Onda je dogovoreno. Ja imam već jedan trag...

– Kakav? – prenuo se Vort.

– Čekam da se pojavi još neki. Možda uskoro. Neka ostane zasada na tome, šerife.

– Ali, ja nisam šerif više – ljutnuo se Vort.

– To je Bruks.

– Ja znam samo za vas, a to mi je dovoljno.

Vort nabi svoj šešir na glavu, češkajući prstima svoju bradu. – U redu, obećavam vam dva dana – kazao je na kraju. – Više ne garantujem. Mada mi nije jasno šta vi možete da učinite više nego Bruks?

– Kej je otvorila usta da odgovori, ali ju je prekinulo snažno kucanje na vratima. Ona i Vort se zgledaše. Devojká mu dade znak da ćuti. – Ko je? – upitala je glasno.

– Pirs – začulo se s druge strane.

– Šta hoćete?

– Imate posetu, mis Keli. Novine...

– Novine?

– Da! Mister Korbet bi želio razgovor sa vama za „Pekos herald“. Neki in... intervju...

Devojká je pokazala Vortu da se skloni iza paravana, preko čijih su strana bile nabačene tek raspakovane haljine Kej Keli. Iako nerado, bivši šerif se sakrio. – Otvoreno je – dobacila je devojká i sela pred ogledalo. U njemu je mogla da osmotri posetioca. Nije joj se dopao. Izgledao je podmuklo i opakó. Iz

očnih duplji, kao iz kakvih pećina, belasale su se beonjače. Prava sovuljaga, pomislila je Kej. Ponovo moram da izigravam devojkuru... Ona se okrenula sa cigaretom zaglavljenom u ustima. – Nisam doterana za posete – rekla je. – Ko ste vi?

Gaj Pirs se poklonio umesto svog gosta. – Ovo je Roni Korbet, vlasnik štamparije i „Pekos heralda“. On bi...

– Znači zverka, a? – Odbila je devojká kolut dima i prebacila nogu preko noge. Pri tom joj haljina skliznu sa butina, ali, ona na to nije obratila pažnju. Međutim, Korbetove oči zasjaše. Pirs se nakašljao. – Ipak, treba da je čast...

– Marí se, Gaje – prekinuo ga je Korbet i lako gurnuo u stranu. – Ostavi nas same.

Vlasnik „Žednog grla“ se bez reči udaljio. Korbet se spusti na ivicu postelja. – Čuo sam da ste sjajni – rekao je. – Na žalost, nisam imao tu sreću da vas gledam i slušam, ali...

– To nadoknađujete sada? – primetila je Kej.

– Kako?

– Ne skidate pogled sa mojih nogu...

Korbet se nasmejavao gromoglasno. – Vi ste izvanredni – rekao je.

– Da, zadržan sam vašim nogama, ali, to neće ući u ovaj razgovor, mis Keli. Ja imam list, koji beleži mnogo štošta u životu Pekosa. Mislim da bi bio greh da se propusti vaš boravak ovde.

– Reklama mi baš i nije potrebna – slegla je ramenima Kej.

– Očigledno, ali, čitaoci bi želeli da saznaju ponešto više o vama.

– Kao, ko sam, odakle, šta volim, šta ne volim, imam li dece... i slične gluposti.

– Otprilike – priznade Korbet. – Smeta li vam to?

– Da!

Korbet se nije dao zbuniti. – U redu, to je vaša stvar. Ali, možete nam reći kuda ste sve prošli? Gde ste nastupali? Žena vašeg izgleda i glasa, mis Keli, nije mogla da prođe Zapadom nezapaženo!

Ovaj čovek je možda bio vlasnik novina, ali, njegov ton bio je pre ispitivački nego što je ličio na razgovor. – Nisam navikla na novinare – kazala je Kej i zapalila novu cigaretu. – Nisam čak ni obučena za to.

– Nećemo vas slikati – osmehnulo se Korbet. – Samo da zapišemo nekoliko rečenica? Sledeći po vama, prilično ste neobavezni i bezbrižni.

– Uživam u životu!

– Udati?

– Razmišljam o tome kroz sto godina.

Korbet se smejućio svojim tankim ustima. Pokušavao je da se neke strane pride devojci tako da sazna nešto više. Nešto što bi ga nateralo da donese pravu i pravovremenu odluku. Mada je delovala uličarski i raskalašno, njegovom oku nije promaklo da Kej Keli i suviše forsira takav način ophođenja. – Znači – oglasio se on – mogu da napišem da je Kej Keli, zvezda „Žednog grla“ neudata. Prilika za sve momke Pekosa da dođu u salun i okušaju sreću. Osim, što izvanredno peva, igra, osim što je lepotica i što je slobodna, Kej Keli je i pametna cura!

– To bi onda odbilo momke – naprčila je usta devojka. – Ne mislim baš da sam pre pametna. – Ona okrznu pogledom paravan iza kojeg je stajao Randal Vort. Bivši šerif mora da se preznojavao u svom skrovištu. A Korbet se raskomoćivao kao da će u njenoj sobi provesti dobar deo dana.

– Mislim – kazala je Kej – da biste napisali ono pravo, morate doći na lice mesta. Dakle, večeras, u „Žednom grlu“, možete me i čuti i videti. To su pravi utisci.

– Razume se – složio se Korbet – ali, ja bih samo time dopunio ono što bih ovde saznao o vama.

– Žena bez tajni nije žena – odgovorila je Kej. – Ja sam slobodna, ali ne i otkrivena.

– Kažu... možete se kupiti za noć?

Devojka se široko osmehnula i iskosa ga pogledala. – Hoćete li vi da me kupite?

– Ne verujem da biste pristali – odmahnulo je glavom Korbet. – I suviše sam mator. A i nisam zainteresovan.

– Ko bi onda to mogao biti? – upitala je Kej. – Nikome nisam rekla da se prodajem, osim...

– Osim?

– Osim jednom tipu.

– Kojem?

– Zaboravila sam mu ime...

– Da nije Kol Blejzbi?

– Možda – suziše se devojčine zenice kao u prisećanju. Međutim, nju je kopkala povezanost između Korbeta i bitange Kola. – Poznajete ga?

– Ja sve poznajem – odgovorio je lakonski vlasnik „Pekos heralda“. – Imate čudnu naviku da zaturate karmin svuda?

Bio je to neobičan izazov. Kej Keli je odjednom shvatila da je glupo da se i dalje pretvara. Morala je da požuri. Da zaigra na jednu kartu! Da li slučajno ili nehotice, Roni Korbet se izdao. – Da skratimo razgovor – predložila je Kej. – Ne moraju novine sve da kažu, zar ne?

– Zavisi...

– Čudno da niste ništa napisali o napadu na kočiju?

Korbet je zabacio glavu. – Moj list izlazi dva puta mesečno – odgovorio je. – I to će doći na red, mis Keli. Za nedelju dana otprilike sa svim detaljima i pričama očevidaca. Hoćete li i vi tome da se pridružite?

– Zašto? – nasmešila se ona pakosno. – Kol Blejzbi će verovatno dati najverniju sliku...

– Zašto on? – uozbiljio se Korbet. – On nije putovao kočijom!

– Ima ljudi koji ne vole kočiju. Zbog prašine. Pa zato stave maramu preko lica.

Pogledali su se u oči, za trenutak. Roni Korbet skamenjenog lica. Kej Keli bez osmeha. – To mi liči na neku optužbu – nagnuo se štampar prema njoj. – Imate li još nešto da dodate? Ostaće među nama.

– Zar novinari mogu da čuvaju tajne?

– Naravno! Uverićete se!

Kej provuče četkom kroz kosu. Trebalo joj je nekoliko trenutaka da odluči. – U redu – rekla je. – Nemam ja veze sa pevanjem, mister Korbette. Poslata sam da ispitam slučaj sa napadima maskiranih bandita u Pekosu.

– Vi? – istinski zgranut Korbet ju je posmatrao s nevericom koja se odmah ugasila. – Ko ste vi?

– Detektiv Pinkertonove agencije. – Dvojci se učinilo da je iza paravana Randal Vort jeknuo.

– Nemoguće – nasmejao se Korbet, ali, očigledno neiskreno. – Šta to treba da znači?

– Mogu vam toliko reći – odgovorila je Kej – u nadi da ćete mi pomoći.

– Ali... žena? Žena detektiv? Oprostite, moram da se nasmejem! Možda bi bilo bolje da zaplaćem! Ko vas je najmio?

– To je profesionalna tajna – odgovorila je Kej.

– Svašta! – uzviknuo je Korbet i pridigao se. – Nikada ne bih poverovao da mi je to rekao neko treći, a ne vi lično. Jeste li neko me na tragu?

– Moj trag je Blejzbi – odgovorila je devojka. – On je jedan od one dvojice napadača na kočiju.

– To je nesiguran dokaz.

– Ali, ipak je nešto. Imate li vi neku ideju ko bi mogao da se krije iza tih razbojnika?

Korbet je odšetao do vrata. – Ne – rekao je. – Čak je i šerif nemoćan. Šta biste vi, kao žena, mogli da otkrijete?

– Nešto će se već ukazati – nastavila je Kej. – Pevaću i dalje i osmatrati. S druge strane, pošto ste upućeni u moju misiju, uzdam se u vašu pomoć. Obećavate?

– Naravno! – odgovorio je odsutno Korbet. – To znači da od našeg razgovora nema ništa. Žalosno, moraću u tome da pišem tek kasnije, kada se završi vaša istraga. Ili, kada vi završite?

– Mislite da će me neko likvidirati pre toga?

– Samo dajem mogućnosti. Vaše zanimanje je opasnost, mis Keli. Ne uzdajte se u to što ste žena.

– S tim sam davno raskrstila, mister Korbete.

On klimnu glavom u znak pozdrava i izađe. Kej je ugasila tek zapaljenu cigaretu u pepeljari. Vort je iskrsnuo iza paravana, nešto bleđi nego obično. – Do vraga, zašto ste mu rekli? – uzviknuo je.

– Morala sam.

– Ali, zašto? Niste dali da Blundel sazna, a ovamo...

– Moram da požurim – odgovorila je ona.

– Možda ne bih kazala da nije pomenuo Blejzbija.

– Zašto njega? Šta to znači?

Ona je nestala iza paravana. Vort je video kako odatle izleću kućna haljina i delovi intimnog rublja. Skrenuo je pogled na drugu stranu. Kej Keli se pojavila obučena u jednostavnu, tamnoplavu haljinu sa zelenim okovratnikom.

– Blejzbi je jedan od napadača na kočiju – rekla je.

Bivši šerif se glupo zagledao u nju. – On? Kako znate?

– Znam – sa sigurnošću u glasu, kazala je Kej. – Ima tu nešto nelogično – nastavila je, prikopčavajući broš ispod brade. – Korbet zna za karmin, kojim sam obeležila Blejzbija. Kako zna? Sigurno mu je on rekao. A zašto bi Blejzbi jednu takvu stvar poverovao Korbetu, ako nisu obojica upućeni u istu stvar?

Vort je sporo primao devojčine reči. – Čekajte malo – promrmljao je. – Hoćete da kažete da je možda i Korbet umešan?

– Da!

– To su sluposti! Korbet je malo nastran, ali, ugledan i neutralan. Nije ni siromašan. Zašto bi on napadao kočiju?

Devojkanije odgovorila. Vort se nervozno šećkao po sobi. Onda se ponovo zaustavio pred njom. – Zašto ste uopšte rekli sve to?

– Hoću da budem mamac.

– Šta? Sami sebi stavljate vrat pod omču?

– Tako nekako.

– Ništa ne shvatam – priznao je Vort.

– Trebalo bi manje da mislite o meni, a više o poslu. Ako je Korbet čovek na svom mestu, on će čuvati ovo što sam mu poverila. Niko neće znati, zar ne? A ako budem u opasnosti, to će značiti da je on razglasio nekome i tako me doveo u nepriliku. To znači da on i Blejzbi duvaju u isti rog.

– Šta vi imate od toga ako budete mrtvi? – pitao je Vort.

– Još sam živa – osmehnula se Kej. – Taj Korbet nije budala da se zaleće. Razmisliće prvo o svemu, a tek posle će povući potez. On zna da više ne sme da pogreši.

– Govorite kao da ste sigurni da je Korbet lopov i bandit. A dokazi?

– Pojaviće se možda kasnije... Ako budem imala sreće.

Vort se nakašljao. – Onda ja moram u grad. Nemam nameru da vas pustim samu, ako Pekosom vršljaju ubice u obliku primernih građana.

– Ne – odbila je Kej. – Vi ćete ostati u kobilici. Napadači tu negde imaju svoje skrovište ili prolaz. To treba otkriti.

– A Bruks? Šta će on raditi?

– Možda već razmišlja da ostavi značku? – smeškala se devojka. – Čim nije našao trag napadačima, to znači da je nesposoban.

– Taman! – ironično će Vort. – Njega bi samo mrtvog mogli da izbacite iz šerifske stolice.

Kej je privezala svoju dugu kosu zelenom pantljikom.

– A šta ako on objavi ko ste? – pitao je Vort.

– U novinama? – Trebaće mu vremena za to, a dotle ću i ja otići iz Pekosa. Nadam se, obavljenog posla.

– Do vraga – omekša Vort – pored vas se osećam mnogo mladim i jačim. Vi zaista ulivate snagu...

– Ja ću paziti na Korbeta i Blejzbija, a vi na svoju brvnaru.

– A Blundel?

– Dogovorili smo se – podsetila ga je Kej. – Neka pričeka bar još dva dana. – Ona odškrinu vrata, baci pogled u hodnik i dada znak bivšem šerifu. – Nema nikoga... Svratite i do vašeg rančera, da umirite savest.

– Najradije bih na viski – progundao je Vort i natukao šešir na glavu. Nehotice, ruka mu podiže futrolu sa revolverom.

Izgledalo je da korača u akciju. Bio je to pokret s kojim je skoro odrastao.

Vlasnik „Pekos heralda“ nije se zadržavao u gradu. Nije ni svratio u štampariju, odmah

je nastavio prema severu. Uglednom novinaru, štamparu i budućem političaru, nije pristajalo jahanje u sedlu. On je imao svoj „bagi“ no, ovoga puta nije imao vremena da upreže svog belca. Pohitao je do Sapltona, uzeo jednog odmornog konja i uputio se prema Blejzbijevom ranču. Gonio je žestoko životinju pod sobom. Nije ni osetio sloj prašine na sebi kada je usporio pred iskrivljenom ogradom. Iza sebe je imao dobar deo puta, a prošao ga je kao u transu. Prokleta žena!

Blejzbijevo imanje bilo je zapušteno, zaraslo u korov. Samo se ispred kuće nalazilo nešto trave i utabanog prostora. Korbet je pljunuo. Ta bitanga je stvarno mogla da se zavuče u ovu jazbinu, a da i ne pogleda oko sebe. Izigravao je rančera, a sve mu je propadalo, zemlja, stoka, vazduh.

Kol Blejzbi je više voleo grad, ali, ranč je mogao da mu posluži za druge stvari. Tu je ponekad zalazio sa sumnjivim curama, dovođio društvo pijanih kockara, lenčario... Onda mu je Korbet predložio da preuredi imanje. No, to je bilo mnogo lakše reći nego učiniti. Blejzbi nije bio veliki radnik, a nije imao nameru da iznajmljuje druge. Čak je, iznenađeno, počeo da izbegava i svoje staro društvo i da se sve više usamljuje. Blizu ranča, možda jedva milju južnije, proticao je ogranak Pekosa, nazvan Blu Krik.

Roni Korbet je sjahao utmulih udova. Pretpostavljao je da se Blejzbi izležava u mreži, koju je kupio od putujućih trgovaca i razapleo između dva stuba na tremu. Ali, prevario se. Mreža je bila prazna, a na njega je ispaljen revolverski hitac. Korbet je opsovao. Video je vrh Blejzbijevog šešira kako se pomalja na ulazu. – Kole, idiote! – dreknuo je. – Šta ti je?

– A što se šunjaš? – podviknuo je ovaj. – Jesi li sam?

– Pa, nisam valjda sa sobom poveo popa!

Blejzbi je zadenuo kolt za pojas. Njegov prijatelj ga je odmerio mrko. – Šta ne valja? – upitao je Blejzbi. – Nisi ti tek tako odlučio da dodeš ovamo, i to u sedlu?

– Nasamareni smo – rekao je Korbet i prošao pored njega u kuću.

Prostorija u koju je ušao štampar bila je niska i polumračna. Sve se nalazilo u užasnom neredu. Blejzbi je ušao za njim, ne shvatajući ništa. – Ko je nasamaren? – pitao je.

– Ti... a onda zajedno, ti i ja.

– O čemu govoriš?

– O devojci iz „Žednog grla“.

– Izlajala se?

Korbe ljutito nogom dogura jednu iskrzanu fotelju i sruči se u nju. Lice mu je bilo smrknuto, pogled nekako ugašen, bez onog uobičajenog divljeg sjaja. – Mi smo budale – kazao je.

– To sam već čuo – Ijutnuo se Blejzbi.

– Presreli smo kočiju, pretresali onu dvojicu idiota, misleći da je tu detektiv, a ono...

– A ono?

– A ono, to je bila devojka!

Blejzbi je piljio u štampara čitav minut. – Kada bi bio jasniji – promrmľao je.

– Gluv si? – proderao se Korbet. – Devojka koju si se zaleteo da osvojiš i koja te je nactala karminom, je detektiv Pinkertonove agencije.

– Ona?

– Naravno, nisam ja.

– Nemoguće!

– Zašto bi bilo nemoguće?

– Ko ti je to rekao, do đavola?

– Ona lično. Išao sam kod nje pod izgovorom da je intervjuišem, a ona mi se poverila. Zato nismo umeli da se dosetimo kako to da nema agenta. Nju nismo pretražili.

Blejzbi je potražio stolicu iza sebe. – Kučka! – procedio je besno

– Trebalo bi je...

– Da, trebalo bi, ali neupadljivo – dopunio ga je Korbet. – Ona možda to i očekuje? Zato ćemo prvo napraviti jedan lep prepad, ako se složi „kapetan“...

– Gde?

– Izabraćemo pravo mesto – ispružio je noge Korbet i prezrivo se ogledao oko sebe.

– Imaš li šta za goste, osim paučine i pacova?

– Imam viski.

– Onda skini prašinu sa boce i donesi ga ovamo.

Blejzbi skide sa police flašu s uzanim grlicem i tubušastim dnom. Nije se potrudio da nade čaše. – Sve po istom? – interesovao se.

– Zašto bi bilo drugačije?

– A Vort? Postao je oprezan...

– Ako pomoli nos, skinuću ga zauvek. Ionako nam samo smeta.

Blejzbi se iscerio.

– Ti siđi večeras dole i nastavi da se zaljubljuješ u curu, kao da se nije desilo ništa.

– A ti?

– I ja ću se promovati da me vide. Onda ćemo se naći u deset. Sva trojica.

Blejzbi zadovoljno uze bocu od Korbeta i naleže.

*

Igron slučaja, zrak popodnevnog sunca provukao se kroz mutno staklo „Diabla“ i pao na četiri keca u rukama Lajonela Longa! Njegovo lice nije moglo da ostane mirno. Prosto je sijalo! To su primetili i ostali za stolom. Zgledali su se, ali, povratka nije bilo. Long je licitirao hiljadu dolara, koje uopšte nije imao u džepu! Međutim, uzdao se u svoju srećnu zvezdu. Ali, čovek zvani Mi-

suri, uputio mu je pogled pun ironije. – Ne vidim tu hiljadarku – rekao je.

– Zar ne može na reč? – pitao je Long.

– Možda... ali na onom svetu.

Long se namrštio, kao da smišlja neki bolji odgovor. Nije vredelo. On se osvrnuo oko sebe. Nikoga nije poznavao. Bio je stranac u Dosonu. Šteta! Verovao je da li ih tukao. Četiri keca, to se dešavalo nekome samo jednom u životu. Njemu možda peti ili šesti put, u svakom slučaju kada je već seo, bio bi red da dobije i povрати svoj novac. Inače...

Long je bio mlad, bliži tridesetoj nego dvadesetoj. Imao je vedro lice, brzo se osmehivao i retko je menjao dobro raspoloženje u loše, čak i kada je gubio. Oči su mu bile pomalo kose, azijskog tipa, ali, veoma tople i žive. Punačke usne razvlačile su se u smešak u nedokučivom grču zadovoljstva što je živ i što živi. Smeda, talasasta kosa virila mu je ispod sivog, mekanog šešira sa crnom trakom. Na sebi je imao takođe sivo odelo u struk. Na kaputu su mu bili prišiveni samo crni reveri, i to je bilo sve. Naravno, ako se doda još i opasač sa koltom, koji je Longove bokove činio nešto nezgrapnijim. Long je pogledao ovlaš oko sebe. – Ulaže li neko za mene? – upitao je bezbrižnim glasom. – Neće se pokajati.

Neko se nasmejao.

– Kada je Misuri u pitanju – dobacio je jedan dugajlija, pritvorno se cereći – onda niko nije siguran da dobija.

– Ja jesam – odgovorio je Long.

Dugajlija je slegnuo ramenima.

– Niko neće da ortači? – već bez nade je upitao Long. – Samo pet stotina preko ovih mojih pet? Vraćam dvostruko.

Niko mu nije odgovorio. Misuri se kezio preko puta. Long je slegao ramenima, spreman da odustane. Utom se neka ruka spusti

na sto. Bila je u crnom rukavu, sa belim rišem košulje ispod. Dugi, negovani prsti se rastaviše i staviše novčanicu. Sa Misurijevo lice je nestao osmeh. Long podiže pogled. Ugledao je visokog čoveka sa svoje leve strane. Bio je ledeno miran i bezizražajan. Neobjašnjivo, oko njega se napravio prostor. Kao da je nevidljiva sila odgumula ostatak kibicera u stranu i vazduh ispunila magijom. Čovek je bio sav u crnom! Crni „kalifornija“ šešir, crni kaput, pantalone, čizme. A blistavobela košulja sa kravatom, boje vina, otvarala je pogledu put do širokog kožnog opasača. Čovek je mirisao na fini duvan i sapun. Pogled mu je bio hladan kao metal. Nije bio upravljen ni na šta određeno.

Long je izgubio volju za brbljanjem. Grlo mu se steglo, mada se pitao zbog čega. Njegov glavni partner, koji je ostao, Misuri, nezadovoljno je odmerio nametljivca u kičoškom odelu. Veliku četvrtastu glavu, za trenutak je zaklonio za obod šešira. Misuri je gledao svoje karte, skrivajući pogled od ostalih. Onda se osmehnuo, protrljao uvo, i sa gomile desno od sebe, izdvojio još nekoliko novčanica. – Neka bude dve – predložio je.

Ovo je bilo suviše i za Lajonela Longa.

Žalosnim pogledom dotakao je svoje kečeve, pitajući se šta bi to mogao da ima glavonja bubuljičavih obraza? Jedino fleš, ili je sve običan trik? Istog trenutka, kraj njegovih prevrnutih karata položi se kolt! Bio je to divan primerak teškog oružja, sa niklovanom cevi i drškom ukrašenom slonovačom.

Misuri je buljio u oružje kao hipnotisan. A preko „linkolna“ padoše novčanice!

– Dvostruko – kazao je hladan, metalni glas i naježio Longova leđa. U „Diablu“ je zavladao tajac.

– Šta sve to treba da znači? – promuklo je

upitao Misuri, pokazavši na kolt, čija je cev bila okrenuta prema njemu.

– Ako se još jednom počete za uvo, opaliće – rekao je mirno stranac.

Long je uvideo da on tu nema šta da traži. Osetio je želju da se šćućuri i potone pod sto. On, istina, nije bio kukavica, ali, uvideo je da je suvišan u ovoj velikoj partiji. Čovek koji mu je ponudio novac, mora da je poker znao u prste. I sve njegove tajne. Šta je ono rekao? Uvo? On stisnu usne i premeri Misurija s nekom vrstom blagog prekora. Zar je tip varao? Uvo? Svašta se može naučiti na ovom svetu!

Misuri je oklevajući skakao pogledom sa svojih karata na gomilu novčanica na sredini stola. – U redu – uzdahnio je – izgubio sam! Odbacio je svoj bedni ful, pokrivajući osmehom svoj bes. Međutim, ako je time prevario ostale, u crno odevenog stranca nije. Gnevno je odskočio i istrgao kolt. Long se iskosio, kao da je već osetio olovo u sopstvenom ramenu! Oči su mu se raširile od iznenađenja. Misuri sigurno nije voleo da gubi, bar ne toliku svotu, pa je rešio da oružjem sve povрати.

Strančev „linkoln“ ostao je na stolu. Nije se potrudio ni da ga dotakne. Jednostavno se mašio drugog, s desne strane i opalio u trenutku kada se trijumfalni osmeh počeo rascvetavati na „Misurijevoj“ njušci. Pokret je bio neuhvatljiv, iznenađujući i satanski brz. Isto tako kao što je iskočio iz opasača, kolt je nestao natrag. Jedino se kraj dugog kaputa malo zanijhao.

Misuri je ispustio svoje oružje, jeknuo i pao čelom na sto. Iz mišice mu izbi krv. Stranac se mirno nagnuo i iz njegovog okovratnika izvukao nekoliko karata! Onda ih je rasprostro po stolu.

– Nebesa! – nije izdržao Long. – Pa, on ima postavu od aduta?

Ranjeni lupež je podigao glavu. Pogled, iako mutan, ostao je prikovan za drugi kolt na stolu. Kao da je iz njegove cevi izvlačio neke odgovore. Odgurnuo je dugajliju koji je prišao da mu pomogne. Nekako je uspeo da se uspravi. Zdravom rukom je stegao mišicu iznad rane. Činilo se da će otkinuti komad mesa zajedno sa košuljom. Odjednom mu se lice izdužilo. Oči su mu se zaustavile na strancu. Iznutra ih obasja prestravljenost. Usne mu se s mukom razmakoše. – Dok... Dok Holidej! – izustio je i počeo da uzmiče. Izgledalo je da pred sobom vidi avet.

I ostali su ustuknuli. Neki zbog toga što su već čuli to đavolsko ime, a drugi kada su videli da ovi izmiču. Ostao je samo Long.

„Diablo“ je bio samo krčma, jedina u Dosonu, kada se ticalo kocke. Ostale jazbine točile su samo viski, ništa više. Možda se mogao naći krevet ili dva za namernike, i to po paprenoj ceni. Doson je ličio na sićušni mravinjak, prema kome se usremljuju kamenite padine Gvadalupe planina. Oni koji su silom prilika morali iz El Pasa na istok, preko Gvadalupe, prvo bi stizali u Doson. Nisu ga mimoilazili ni namernici sa granica Novog Meksika. On je bio stajalište, predah za nastavak prema Pekosu ili Port Stoktonu. Bio je to gradić sa najviše staraca! U stvari, oni najuporniji, najtvrdoglaviji kopači zlata i srebra, nadali su se i posle dvadesetak i više godina, manje-više uzaludnog traganja po planinskim masivima, da će jednog dana, naići na žilu i obogatiti se preko noći. To su bili ti starci... Ljudi lišeni porodica, pustinjaci kojima je jedino i preostala nada da kopaju i čekaju. Drugo nisu umeli. Nisu ni hteli. Mnoge kolibe od trske i blata, bile su rasute po čuvicima. Iz otvora se uzdizao dim prema nebu. S vremena na vreme, silazili bi ostareli kopači u Doson, da popričaju, da osluškuju

ima li negde neko bolje mesto, uzmu duvana, slanine, pasulja i brašna, i svojim konjićima zapucaju natrag. U divljinu!

Od pet banaka u gradu je ostala samo jedna. Tavorila je poput pustinjaka, takođe u nadi da će jednoga dana, sa planine sići gomila zlatnog grumenja zajedno sa starim istraživačima. Pripadala je Džonu Hodiaku. Imao je sedamdeset godina, živio je sa dva psa u kući i nije bio u strahu da će neko opljačkati njegovu banku, jer nije mnogo ni imao. Ono malo kapitala, uloženo kod njega, nalazilo se u starinskom trezoru boje rde, koji je mogla da razvali samo tona dinamita! Ključ od brave Hodiak je nosio oko vrata, jedini primerak, od koga se nikada nije razdvajao. Vremenom su ključ prozvali „Hodiakov okovratnik“.

U „Diablo“ je ušlo novo lice. Napravili su mu prolaz. Tajac je trajao neuobičajeno dugo, isprekidan samo struganjem čizama dosonskog šerifa. Ušao je s umornim izrazom, ne očekujući objašnjenje. Sve je bilo kao na dlanu. Kartaški sto sa novcem, Misuri ranjene ruke, dva stranca preko puta, od kojih je jedan glupo sedeo, a drugi stajao poput mumije.

Lajonel Long nije mogao da sakrije smešak. Taj šerif je više ličio na barmena nego na predstavnika zakona. Nosio je zamašćenu bluzu, ogroman trbuh, preko koga se u salo usecao opasač prikopčan na poslednjoj rupici. – Misuri, a? – rekao je. Time je unapred dao do znanja da mu je sve jasno. Ranjenik se nije bunio. Da nije naišao šerif, on bi odavno odmaglio. Samo što dalje od imena koje mu je peklo dušu.

– Je li varao? – pitao je šerif prvoga do sebe.

– Pa...

– Bio si tu?

– Jesam, ali...

– Onda si sve video. Varao je, znači. – On

se okrenuo prema Misuriju. – Imaš li ti nešto da dodaš? – pitao je mrzovoljno.

Ovaj je odmahnuo glavom.

– Onda se razilazite – mahnuo je šerif rukom.

Holidej je uzeo sa stola svoj „linkoln“ na kome je počivao šerifov pogled. Long je povukao novac i odvojio polovinu za sebe, polovinu je gurnuo prema svome spasioču.

Ljudi su se povukli nešto dalje u uglove. Neki su napustili „Dialo“, ali, niko više nije želeo da razgovara. O pokeru da se i ne govori. Kao da je sam davo iz pakla sišao među njih.

Holidej nije mario za to. Samo je uzeo svoj ulog.

– Rekao sam da ćemo deliti – probunio se Long.

– Ali, ja nisam rekao – odvratio je kockar.

– Onda da bar častim piće – predložio je mladić i podigao se. Iznenada je osetio želju da se ne rastane naglo od tog legendarnog čoveka. Nije hteo da pokaže koliko je na njega ostavio utisak Misuri, kada je izgovorio dve reči: Dok Holidej! Instinktivno je osetio da je ovome mrsko da ga prepoznaju i pi je u njega. – Kako ste znali da je varalica? – upitao je Long.

Holidej je zauzeo mesto za drugim stolom, ispod velike svetiljke obešene o tavanicu poput pauka. Sunce se sve više priklanjalo zemlji, pa su zraci krenuli naviše, uz zidove. – Život sam proveo sa varalicama – odgovorio je lakonski.

Long je bojažljivo zauzeo mesto preko puta njega. Sve je na tom čoveku bilo zagonetno i veličanstveno. Iz njega je izbijala tajanstvenost, ograđena zidom ćutanja i hladnoće. Pa ipak... Zašto bi čovek uglavnom na zlu glasu kao što je bio Dok, pomogao nepoznatom u duelu sa varalicom? Long nije bio

probirljiv za društvo, prilagođavao se raznim prilikama i raznim ljudima. Krasile su ga društvenost, smisao za humor, trpeljivost i upornost. Ovo poslednje naročito, jer ga je to dovelo čak iz Dalasa u Doson!

Vlasnik „Diabla“ je mogao da odahne. Posle kratkog puenja neobičnog stranca u cnom, nije se dogodilo ništa naročito. Čak se i šerif zadovoljio sa nekoliko pitanja i otišao, preporučivši Misuriju da ubuduće pazi kako vara. Očigledno da mu gradski kockar nije bio ljubimac. Long je kavaljerski mahnuo saluneru i podigao dva prsta uvis. Odmah zatim su na sto stigle dve čaše. Long je dobio viski, a Holidej brendi. Ispili su ćutke. – Ako vam dosađujem – oglasio se Long – napustiću vas.

– Nigde ne žurim – odgovorio je kockar.

– Kada malo popijem – osmehnuo se mladić – razveže mi se jezik. Predosećam da će se to desiti i ovoga puta. Znete li o čemu pričam tada?

– O nekoj ženi.

– Pakao, imate pravo – trgao se Long. – Kako ste pogodili?

– Čovek tvojih godina, mladiću, radije se zaljubljuje nego što puca.

Long je pogledao oko sebe. Iako su još uvek bili na meti mnogim očima, mladić je mogao na miru da priča. – Pokušavam to da zadržim za sebe – rekao je, vrteći ispražnjenu čašu među prstima – ali, uzalud. Kad nje nema, onda ili mislim da nju ili brinem o njoj... A znate li ko je to? Policajac!

Holidej je skrenuo pogled prema njemu. – Upoznao sam je u Dalasu. Opirao sam se, ali, nije vredelo. Naide to čoveku kada je nemoćan pred osećanjem da je zaljubljen. Ne postoji ništa drugo, samo to.

– Sad je u Pekosu – nastavio je malo zatim. – Na specijalnom zadatku. Obećao sam

joj da je neću progoniti, ali, nisam izdržao. Ne bih želio da joj se nešto desi.

– Ko je ona? – pitao je Dok.

– Zove se Vivijen Šo, Pinkertonov agent. Glupo zanimanje za lepu ženu, mister. Opasnost stalno visi nad glavom, a ona traži najveće opasnosti! Uzalud sam je odvrćao da nastavi sa poslom. Moji su imućni, imam od čega da živim, ali... Ona neće ni da čuje.

– Logično!

– Logično?

– Što je više juriš, ona sve dalje beži.

– Mislite da bi trebalo da okrenem list? Da se uloge izmene? E, to ne bih želio da rizikujem. Nisam u stanju. Mada znam da sam budala, meni to ne smeta. – Dotle zamućene zenice Lajonela Longa ponovo zaiskriše starom, šarmantnom vedrinom. – Ja ne odustajem, pratiću je, sve dok se ne okane Pinkertona... ili mene. Zasada je između nas dvoje kao na žici. Verujem da sam ja zgodniji od tog slavnog detektiva.

– A kada te bude videla u Pekosu?

– Praviću se da je ne poznajem...

– Tako je najbolje. Moraš biti spreman na sve. Na olovo naročito.

– Zaista to mislite?

Kockar je izvadio svoju pozlaćenu tabakeru. – Gde se detektiv nađe tu su zločinci, lopovi i lupeži. Sve je povezano.

– U pravu ste... Ipak, ovaj kolt ne nosim kao ukras. Prilično sam precizan.

– A brz?

– Pa, u poređenju sa vama sam puž.

– Biće vam potrebno dosta sreće, oboma.

Longu se učinilo da je kockar namerno zlostutan. Ali, onda se dosetio da iz njega izbija iskustvo. – Ne plašim se – kazao je mladić samouvereno. – Mada bih voleo da imam upola više kvalitete.

– Kakve?

– Pa to – zbunio se Long – hladnokrvnost, brzina, preciznost. Od vas bi se moglo svašta naučiti.

– Prava reč, svašta. Ništa dobro.

– Šteta što ne jašete za Pekos?

– Nisam rekao da ne jašem. – Kockar je zapalio cigaretu i fini miris duvanskog dima zasus Longove nozdrve. Onda je iskapio brendi i ustao. Long je trepećući zurio u svog novog poznanika. – Hoćete da kažete da i vi...

Ali, kockar je već odlazio. Mladić je shvatio da bi bilo besmisleno sustići ga ili doviknuti. Kada je iščezao iz „Diabla“ Longu se učinilo da još uvek oseća miris njegove cigare. Zatim je postao svestan da više nije sam. Ljudi koji su njih dvojicu posmatrali s odstojanja i sa strahopoštovanjem, sada su se usudili da pridu usamljenom Longu.

Lica im nisu bila prijateljska. Dugajlija koji je izveo ranjenog Misurija, vratio se već da zauzme svoje osmatračko mesto. Bio je to mršav, koščat, plavokos momak bubljavih očiju i povijenog nosa. Imao je kockastu košulju, prsluk i uzane platnene pantalone s nogavicama do pola listova. – Tako – javio se on – vas dvojica nastupate zajedno? Holidej i ti, a?

Long ga je pogledao. – Ne razumem – rekao je.

– Prijatelji ste, eto šta. Onaj revolveraš i kockar ... lepo si društvo izabrao!

– Danas sam ga video prvi put – osmehnulo se mladić.

– Kome ti to pričaš? – začkiljio je jedan starčić, ulubljenog šešira, sa brkovima požutelim od duvana. – Da se ne znate, zar bi potegao kolt na Misurija?

– Priznaj! – zagalamio je neko sa strane. Long nije prestajao da se smeška.

– Šta hoćete? – pitao je. – I ko vas je zvao za moj sto?

– Ne buni se, sada nema ko da ti pomaže – cerio se dugajlija. – Misuri možda voli malo da čerupa partnere nekim trikom, ali, on je naš. A ti... ti si samo stranac.

– Nisam vas čuo dok je Holidej bio ovde – primetio je Long nemarno.

– Pa šta? Sada nas čuješ?

– I?

– Bolje da se čistiš, mi u Dosonu držimo do sebe.

– Ti ćeš me oterati? – upitao je mladić s očitom ironijom u glasu.

– Svi mi – nakostrešio se ovaj, a potom je kućnuo palcem u svoja prsa – pa i ja sam, ako ti to čini zadovoljstvo. – Izgledalo je da to misli sasvim ozbiljno. Long sleže ramenima i ustade. – Nisam vičan koltu – rekao je otežući – ali, za takve imam dobru šaku. – Rekavši to, on ispruži ruku takvom brzinom da se nije video put pesnice do dugajlijinog lica. Čuo se prasak rskavice, uz bolan krik, on je obema šakama uhvatio slupani nos i povio se napred.

– Na njega! – dreknuo je neko. Long se osmehnuo zadovoljno. Za tili čas on je zbacio sa sebe svoj kaput sa crnim reverima i spustio ga preko naslona najbliže stolice. Tek tada, pod košuljom, nazre se mišićavo telo došljaka iz Dalasa. Umesto da se povuče, on je samo malo raširio noge i izbacio laktove. Prvi koji je naleteo, bio je udaren kao maljem. Prosto je odskočio od poda i ledima zaljuljao nekolicinu iza sebe. Bio je to dobar znak da jenjava ratobornost dosonskog besposličara. Oni najbliži Longu zastali su, da propuste druge. No, ni ovi nisu bili naivni, pa su ispred sebe gurali one prve. Mladić se prezrivo nasmejao i uzeo svoj kaput. – Mislio sam da će ovde biti lepe tuče – rekao je glasno. – Trebalo bi mi malo treninga...

Vlasnik „Diabla“ je ljutito razdvajao stis-

nutu gomilu. Nije želeo tuču posle onog incidenta sa Misurijem. Long se pogledao po licima namrštenih gostiju. Smejuljio se. – Imam nameru da ovde prespavam – rekao je, slog po slog. – Ako neko ima nešto protiv, neka odmah istupi...

Niko se i ne pomače.

– Ako takvog nema – nastavio je ovaj – onda plaćam tunu za sve! Htela me je karta! – Bio je to neočekivan predlog. Uz to, lice Lajonela Longa nije bilo ni mrko ni osvetničko. Jednostavno, on je bio čovek koji govori ono što zaista misli i oseća. Da nije tako, sigurno ne bi zapucao u Pekos, za devojkom koja mu daje samo nadu i ništa više...

Vlasnik „Diabla“ je odahnuo. Svi su stali uz šank. Jedino je za jednim stolom ostao momak koji je imao nesreću da „okus“ Longovu ruku. Pipkao je zube.

„Diablo“ je tek uveče bio prava jazbina. Odnekud su se dovukle gomile skitnica, natovarenih vrećama i zavežljajima. Imali su duge, prljave brade i oči pune peska. Bili su to kopači sa Gvadalupe, neobično čutljivi i tajanstveni. Na sebi su imali rite, pohabane kapute i kabanice, stare vojničke puške i koltove, ručne ašove i smotana lasa. Njihovi konji i mazge nosili su takođe veliki tovar koža, koje su oni zamenjivali za hranu i municiju i sutradan oko podne se vraćali u svoje neusahlesnove o zlatu. Znalo se da obično dolaze početkom i sredinom meseca. Ovoga puta su nešto poranili. Bilo ih je petorica. Sedeli su za jedim stolom i, mimo običaja, pili viski. Uz piće su sekli tanke komade slanin i trpali ih u usta. Bio je to smešan skup staraca, među kojima je najmlađi bio preko sedamdeset godina. Ali, bili su žilavi, spečeni, otporni, uporni i na sve spremni. Lajonel Long je primetio Doka Holideja da je samo prošao kroz salun. Pomislio je da će ga

opaziti, hteo je da ga pozove, ali, kockar je mirmo prošao kroz nastali tajac i popeo se stepenicama u svoju sobu.

„Diablo“ je jedini u Dosonu imao sobe. Zvali su ih „vrata raja“, jer su bile toliko skupe kao da su od zlata. Holidej je to mogao da plati. I Long, posle dobijene partije od Misurija.

Te večeri, i Misuri se vratio u salun. Ruka mu je bila zavijena, i začudo, izgledao je prilično miran. Čak se nije trudio da gleda na Lajonelovu stranu. Malo pomalo, mnogima je počelo da biva jasno da su kopači dobro naliveni viskijem. U stvari, četvorica su se gurali oko petog i nešto mu nazdravljali. Šta je to moglo ove škrte pustinjake da natera da odreše kesu? Kada su pogledi ostalih počeli da se okreću njihovom stolu, kopači su začu-tali.

Misuri je za stolom dobijao sve veće društvo. Pale su prve karte.

Onda je u salun ušao bankar Hodiak. Nedostajalo mu je samo malo starih prnja pa da se ne razlikuje od kopača. Ipak, on je sa ponosom nosio svoj frak, već izlizan i masnih ivica. Lice mu je j bilo mlohavo, glatko izbrijano i namirisano. Ispod očiju podočnjaci i bore slične raskupusanim stranicama kakve knjige. Džon Hodiak bio je bankar bez banke. Mirio se sa svojim položajem kao bolesnik sa neizvesnošću. Kako mu je donja vilica imala više zuba nego gornja, to mu je donja usna bila izbačeniija. To mu je činilo lice napregnutim, spremnim za neku težu reč ili odlučniji razgovor. Hodiak je svoj pogled zaustavio na kopačima. Izgledalo je da ga osvaja nepoznato, već zaboravljeno nadahnuće.

— Sad će — došapnuo je neko blizu Longovog stola.

— Njegovo je da se nada — dodao je drugi.

— Samo, umreće u čekanju.

Mladić se zaklinjao u sebi da neće naručiti novo piće, ali, šta je mogao da radi u zadimljenom slaunu kada mu se nije ni spavalo, ni kockalo? Bilo je dosadno, iako je imao osećaj da će se nešto možda i desiti! Možda sada, možda kroz pola sata, možda...

Bankar se uputio prema petorici pustinja-ka. Oni su ga ugledali i pozdravili podizanjem ruku. Odjednom se našla stolica za Hodiaka. — Šta je? — piskutavim glasom će bankar. — Da vas nije ogrejalo sunce?

— Pssst — stavio je prst na usta čovek koga su dotle najviše saletali da pije i tapšali po ramenu. — Ogrejalo je... ovoliko!

— Ma nemoj? Posle koliko viskija? — ironično će bankar. Starac se nije našutio. Namigivao je. Bio je sama kost i koža. Retka zamršena brada poput snega padala je po ivici brade, oko ušiju i očiju. A oči su mu bile bledoplave, kao udaljeni vrhovi Gvadalupe u magli. Imao je potkošulju, a preko nje kožni, krznjeni kaput do kolena. U struku ga je stezao običnim komadom lasa. Kraj nogu mu je bila torba, napunjena najrazličitijim stvarima, od šerpi do kesa sa solju.

Hodiak ih je redom odmeravao sumnjičavim pogledom. Ipak, bilo je čudno da su na okupu i da piju. — Kada mi rekoše da je pet kopača u „Diablu“ — nastavio je bankar — došao sam da se uverim. I, bogami, biće sutra nevremena. — On je uzeo jednu čašu i omirisao je. Potom je napravio gadljivu grimasu. — Za ljude koji život provode na vazduhu, ovo je otrov — rekao je.

— Ma reci ti kada ujutru otvaraš banku? — upitao je starac bele brade.

— Zar ne znaš?

— Kako da znam — iskezio se on bezubo — kada sam u banci bio pre osam meseci! Ali, stari Stjuart Sorbi nije lud.

— Nije — složiše se ostali uglas.

– Nije – nastavio je Sorbi – jer je kopao na jednom mestu, dok su drugi čačkali na deset. Ha, ha, ha! Ali, o tome ćemo sutra. Otvaraš u pet?

– Lud si – namršito se Hodiak. – Ja se budim u šest, a banka radi od sedam.

– E, za mene ćeš da radiš od pet – naglasio je Sorbi. – Ili hoćeš da odnesem u Jelou Kastl milion dolara, a?

Hodiak prebledje. Onda se osmehnulo, ali nesigurno. Zvučalo je kao šala, ali, bogami i kao činjenica. Da se nisu dogovorili da prave viceve na njegov račun? Činilo se da nisu. Jer, preostala četiri kopača su mirno pogledala u Sorbija kada je ovome izletelo iz usta „milion dolara“.

– Bogato nalazište? – što je mogao nemarnije, upitao je Hodiak. – Eldorado?

– Ovo nije mesto za takve priče – napomenuo je jedan od kopača, s vunenom kapom do ušiju.

– Ja sam bankar – uvredio se Hodiak – a ne desperados. – Ipak se okrenuo oko sebe. Na njih niko nije obraćao pažnju. Bilo je dana kada su bankar i kopači isto tako sedeli i izmišljali šale na račun zlata koje nikako nije bivalo otkriveno, a samim tim ni ostavljeno u Hodiakov trezor. Sorbi je kucnuo prstom po bankarevim prstima. – Još nosiš ključ? – upita.

– Pre bih primetio da njega nema nego pantalona... Nego, čemu ovolike čaše? Šta proslavljate? Da nije neko umro, pa se radujete što je smanjena konkurencija?

Sorbi se cerio, crven u licu. – Rekoh li ti – mrmljao je – našao sam. Sutra prijavljujem nalazište i donosim ti nekoliko uzoraka. Tek da dobiješ volju za život.

– Baš lepo – smeškao se bankar – možda imaš i plan od rudnika, a? Uostalom, kao mapa! Na jelenskoj koži...

– Nije, nego na... – Sorbi nije završio, kao da mu više nije stalo da se razmeće. – Uostalom – mahnuo je svojom dugom, koščatom rukom – prespavaću ovde! Moji prijatelji neće da ih ja častim, odlaze pod zvezde... E, meni je dosta mirisa konja, hoću pravi jastuk. Za početak...

– Kada bi mogao da spavaš na mekom – dobacio mu je Hodiak. – Propašće ti kosti na pod.

– More, sada su mu i kosti od zlata – dodao je starac sa vunenom kapom.

– Lepše će sanjati zlato – prokomentarisao je Hodiak, glumeći nevericu. Podigao se i klimnuo glavom. – Idem da spavam. Samo da još bacim pogled na Misurija, jer predosećam da mu je veće crnje od dana.

– Onda u pet – podsetio ga je Sorbi, kome su se oči već sklapale od umora i viskija. – Ja neću više ni kapi – odbio je ponudenu čašu. – Idite do đavola!

Hodiak se došetao do stola, iza leđa Misurija. Nekoliko trenutaka je posmatrao igru. – Ja ne bih te dve – kazao je i nagnuo se napred, buljeći u njegove karte. Potom mu je dodao na uvo. – Sorbi je nešto našao. Prati ga kada pođe u sobu.

– Mislíš, adut? – procedio je glasno Misuri.

– Spomenuo je milion, ko zna? – šapnuo je bankar i uspravio se.

– Onda je to moja igra – glasno će ovaj. Hodiak se udaljio. Misurija više nisu zanimali karte, već kopač. Ustupio je odmah svoje mesto. Istovremeno, Sorbi je na nesigurnim nogama ispratio svoje prijatelje i krenuo prema baru. Vlasnik „Diabla“ je imao dovoljno takta da ne pita čime će to kopač platiti skupocenu sobu, verovao je da će na ploču pasti koje zlatno zrno. Nije tražio unapred, mada ga je radoznalost raspinjala.

Pružio mu je veliki ključ. – Broj četiri – rekao je.

– Ne znam da čitam – iskliberio se Sorbi, nameštajući svoj torbak na rame. – Objasni ti meni... onako...

– Kada se popneš na stepenice, kreni levo. Znaš šta je levo?

– Znam! Ono što nije desno.

– Odlično! Preskoči jedna vrata pa udi na druga...

– U redu. Preskočiću...

Misuri je napustio svoj sto čim se kopač našao na stepeništu. Znao je na koji će način uskočiti na sprat. Trebalo je samo da izgleda da odlazi, i da svi to vide. Posle toga će zaobići „Diablo“ s druge strane. Tamo će ga čekati konj. Jedan kraj lasa će nabaciti na vrh grede od potkrovlja... i uspuzaće se. Noć je postala nešto vetrovitija nego obično. Na zapadu su se gomilali oblaci, preteći da se nadnesu nad grad, poput bezglasnog stampeda. On dotače svoju ranjenu ruku, bolelo ga je, ali se uzdao u svoju veštinu. U najgorem slučaju će penjanje potrajati. Taj Sorbi mora da je za sobom nosio veću količinu grumenja. A papiri što se tiče, neka s tim trlja glavu bankar. Misuri je više voleo gotovinu. Ona za sobom ne vuče dokaze. Činilo se da će se Hodiakovo čekanje isplatiti. Jer, on je tavorio u Dosonu u večnom uverenju da će se jednoga dana, sa planina, pojaviti neki usamljenik, oronuo i povijen od vetrova, kiša i snega i sunca, i doneti sa sobom zlato!

Bankar više nije imao kud. Bilo gde da krene, nije imao kapitala da u nekom drugom kraju otvori banku. A za drugi posao nije znao. Zato je sedeo u Dosonu, imao je tek toliko da preživi, i nadao se. Taj Stjuart Sorbi bar da je znao da se potpiše! Misuri je trebalo da ga baci kroz prozor, a on da ga dočeka, odvuče nekuda, i svako čudo za tri dana. Nes-

tanak ćudljivog kopača biće samo tema razgovora za kratko vreme. Hodiak će učiniti ostalo. Prijaviće nalazište kao svoje, poslaće tamo nekoliko tvrdih momaka za svaki slučaj. Sorbija kasnije mogu da nađu slomljenog vrata kraj neke stene. Svi kopači su čuli da će Sorbi posetiti bankara u pet ujutru. Prema tome, on će imati ovakav izgovor. Posle kraćeg nagovaranja Sorbi mu je prodao nalazište za pet stotina dolara. Te pare mogu naći kod mrtvaca, odreći će se bankar svoje uštedevine ako je u pitanju rudnik koji će ga učiniti bogatim. Posle prodaje, Sorbi se sigurno uputio na neko drugo mesto da istražuje. To se bankara ne tiče. Imaće svedoke da je nalazište prodato njemu. Svedoci će biti Misuri i još jedan kojeg će naći među prevejancima u Dosonu, za neki sitan novac. Što se potpisa tiče, Sorbi će mu staviti krst na dokumenta. O svemu tome je razmišljao bankar, skriven u senci Donovanove bakalnice. Odatle je lepo video Misurija kako zamiče za ugao saluna. Za to vreme, kopač se klatio na stepeništu, ne mogavši da se seti koju mu je to sobu odredio gazda „Diabla“. A da se vrati da ga ponovo pita, nije više i mao snage. Piće mu je zamutilo mozak i podseklo noge. Gurnuo je ključ u prvu bravu. Uzalud Nije nikako mogao da se okrene. Umoran, Sorbi se naslonio na vrata, spreman da zaspi na nogama. Utom se vrata naglo otvoriše i kopač se stropoštao unutra, pravo pred noge Doku Holideju. Prostorija je bila osvetljena i on žmirnu. Ugledao je iznad sebe visokog momka, elegantno obučenog, koji kao da se spremao za izlazak. Jedino što mu je nedostajalo bio je šešir. – Otkud... otkud vi u mojoj sobi? – promrmljao je Sorbi.

Kockar je osetio viski. – Mora da sam pogrešio – primeti.

– Onda izlazite napolje, hoću da spavam...

Holidej ga dohvati za okovratnik kožnog kaputa i postavi na noge. Kako starac u njima nije imao sigurnog oslonca, on ga gurnu na stolicu. Zamalo nije pao. – Pazite mister... – mrmljao je Sorbi – pazite kako razgovarate sa budućim... budućim... – Nije uspevao da završi rečenicu. Iskosio se pod težinom torbe, ona mu je skliznula sa ramena i tresnula o pod. Lupa ga je ponovo vratila u stvarnost. Osetio je da nema torbe. – Gde je... – prestravljeno poskoči. Kada ju je ugledao, koža mu se prosto nanovo opusti.

Džordžijanac je stavio svoj šešir na glavu. – Gde je moja soba? – upitao je.

Kopač se prisećao salunerovih reči. Kao da se to nije ticalo njega.

– Kako ono reče – mrmljao je – preskoči jednu... levo...

– Na ovoj strani su samo dve – klimnuo je glavom kockar.

– Ne približavajte mi se – suvo će starac, grleći torbu. – Ovo mi je ve što imam! Ceo život sam proveo tragajući za njim.

– Verujem – odvratio je kockar. – Dobro se zaključajte.

Ali, Sorbi je skoro zadremao na stolici. Holidej ga je podigao i odvuкао do postelje. Nije se razdvajao od torbe, ali nije se više ni bunio. Činilo se da i onako pijan osećao da mu od kockara ne preti opasnost. Holidej ga je na kraju ostavio i otišao u susednu sobu. Ne paleći svetlo, on zaključa da je ta soba slična ostalim, samo što je bila nešto manja, s obzirom da se nalazila na uglu. Prozor je bio otvoren, a spolja se čuo fijuk vetra, klataći krila. Kockar je prišao i zatvorio... Onda je ugledao senku na donjem krovu. Uzmakao je. Po zavoju na ruci, pretpostavio je o kome se radi. Misuri sigurno nije mogao da zaboravi onaj sukob u „Diablu“ i rešio je da mu se osveti. Izabrao je noć, uveren da gost spava.

Noćni posetilac se mučio po kosini da se dokopa ravnije ivice od drveta, koja se protezala duž sobnih prozora. Ako upadne u sobu, tražeći njega, nalećeće na nedužnog starca. On spusti ruku prema koltu. Odozdo se još razlegao žagor gostiju. Možda bi se ljudi i razilazili kućama, da ih spolja nije zadržavao prethodni udar vetra. Čovek iz Džordžije nije imao nameru da ostane po strani. Starac je dosada već bio zaspao. Trebalo je samo ući u sobu i sačekati hulju. Ali... Holidejev poznanik iz saluna, nije se uputio prema prozoru iza kojeg je blaženim snom spavao Stjuart Sorbi. Uputio se pravo prema Doku! – Tako – procedio je kockar. – Povukao se u tamu, trpajući na postelju gomilu pokrivača. Za to vreme, Misuri se našao na ivici prozora. Njegova senka skoro je zaklonila ceo taj prostor, okrenut sivom, zatamnelom nebu. Nekoliko trenutaka bio je nepokretan, osluškujući. U ruci je držao kolt. Preko sobe, do postelje, prošao je nečujno. Zaustavio se nad prekrivačem, naglim trzajem ih je povukao i zamahnuo zdravom rukom. Cev je blesnula, ali, ništa se nije desilo. Krevet je bio prazan! – Ako mene tražiš, tu sam – osamutio ga je hladan glas iz tame. Misuri je osetio da ga noge izdaju. Taj glas Nemoguće! Ne čekajući zapovest, on odbaci od sebe oružje.

– Dok...?

– Šta si izgubio? – preseče ga Džordžijančev glas poput brijanja.

– Ja... mislio sam...

– Da je ovde onaj kopač?

Misuri je oćutao. Kada se malo povratio od šoka, vrebao je oko sebe priliku da pobegne. Bio je mrak, kockareva silueta jedva se ocrtavala u pozadini. Da li je držao kolt?

– Pogrešio sam – promrlljao je Misuri.

– Znam!

– Mogu li da odem? – ponadao se ovaj.
 – Možeš samo da skočiš.
 – Da sko... skočim?
 – Naravno! Zar je visoko? – Iako je izgledalo šaljivo, nije tako zvučalo. Noćni naspasnik se pitao kako je mogao da pogreši? Lepo je video vlasnika „Diabla“ kako pruža ključ Sorbiju od sobe broj četiri. Otkudā da se u njoj našao pakleni kockar? Nešto se pomešalo... On to nije umeo da razjasni. Sve što je želeo, bilo je da se živ iščupa iz sobe i pošalje do đavola i Hodiaka i njegovu priču o zlatu.

– Pričaj – podstače ga kockar.
 – O čemu? – smrće se Misurijevo lice.
 – Zašto si hteo da ga ubiješ?
 Znači li to da ga je starac osetio, grozničavo je razmišljao ovaj. Znači li to do vraga, da se požalio lično Holideju?

Da su namerno zamenili sobe? – Bila je to šala – izvlačio se Misuri. Holidej se pokrenuo. – Slušaj, burazeru – nemilosrdno ga je sasecao ledeni glas – ušao si sa koltom kroz prozor. Imam pravo da te ubijem, i da ne budem kriv. Ni pred sobom, ni pred sudom. Zato govori. Ko te je poslao?

– Kada vam kažem da...
 – Onda, do viđenja u paklu – podigao je Dok ruku. Niklovana cev je blesnula u Misurijevim očima poput smrtonosne munje. – Reći ću – prostenjao je, obliven znojem. – Hodiak...

– Ko je on?
 – Ovdašnji bankar... Čuo je da je Sorbi našao dobru žilu i hteo je da je prisvoji...
 – Kako?
 – Stari ima mapu nalazišta. Ja... ja bih uzeo grumenje koje je kod njega, a Hodiak mapu. Prijavio bi sve kao svoje.
 – A kopač?
 – Kopač bi nestao... Ne znam kako, moje

je bilo da ga onesvestim i bacim kroz prozor...

– Ko će poverovati u tu priču? Šerif?
 – Verovatno. Hodiakova banka je prazna, a on godinama čeka na ovakvu priliku. Jednim udarcem da se obogati.
 – Lepo! Drugi provedu život kopajući, a onda ga izgube za jednu noć.

Misuri je ćutao. Strah ga je lagano napuštao, mada još nije bio načisto šta će učiniti kockar. Verovatno mu nije stalo da se bakće s uljezom, s obzirom da je i sam bio revolveraš i litalica.

– Gde je Hodiak? – pitao je Dok.
 – Čeka dole – iscedio je iz sebe Misuri.
 – Ne daj mu da čeka dugo...
 – Šta treba da uradim?
 – Skači...

Misuri je bacio pogled na prozor. Setio se kolika je visina, bez obzira na donji krov i nastrešnicu iznad stražnjeg ulaza.

– Šalite se? – pitao je.
 Kockar je prišao sasvim blizu. Nije mu video lice, ali je osećao da je iz njega izbijala strašna opasnost. – Nikada se nisam šalio – rekao je.

– A moj revolver?
 – Ponesi ga!
 Misuri je zadrhtao. On mu ga daje? Vraga! Verovatno čeka priliku da ga ucmeke, kada bude u ruci držao oružje. Tako će imati dobar izgovor za njegovu smrt. Ne, to ne dolazi u obzir. Prišao je prozoru, oklevajući.

– Rekoh da skočiš, a ne da puziš – doviknuo je kockar i zapeo oroz.

Misuri je pomislio na svoju ranjenu ruku i skoro zajauka.

Holidej pritisnu obarač! Metak je razneo drvo uz samu Misurijevu šaku. Prestrašen eksplozijom, i s iznenadnom mišlju da će skončati bez razloga, on jeknu i prevali se

preko ivice. Dok se kotrljao, video je kako se nebo umotava oko njega. Onda je o nešto udario i svest mu se pomračila. Zatim je lebdelo... Trenutak kasnije, pred Hodiaka je palo nečije telo. Bankar se već spremao da šmugne posle onog hica iz sobe. Sada je smogao snage da osmotri palog čoveka. Sav se naježio kada je prepoznao beživotno Misurijevo lice. Pobegao je glavom bez obzira.

Rano ujutru, praćen četvoricom svojih kopača, ispavan i zadovoljan, Stjuart Sorbi je uložio prvo grumenje u banku i prijavio svoje nalazište.

Bankar ga je dočekao s kiselim osmehom.

Misurija su našli ugruvanog i onesvešćenog. Rekoše da je bio pijan i da je pao s konja.

*

Oko podne stigao je u Jelou Kastl. Prethodne noći i u zoru, kiša je samo pretila nad savanom. Onda su se oblaci razbežali, čim je među njih pao pozlaćeni novčić sunca. Suvi vazduh zapadnog Teksasa učinio je da zaboravi na opaku bolest u plućima. Sve je ređe imao napade kašlja, ali se nije mogao odbraniti od samoće i dosade. Tako je lutao Džon Henri Holidej! Bivši zubar iz Bostona, revolveraš, kockar i živa legenda Zapada. Najbrži i najslavniji između Kalifornije i Kentakija. Nailazilo je tako vreme kada se provodi u sedlu, praznih misli, bezvoljno i besciljno. Čak mu nisu smetali ni banditi. Činilo se kao da ispred njega jaše glasnik smrti, i niko mu se ne suprotstavlja. Bilo je to vreme bez uzbuđenja. Tada su ga obično sustizale senke prošlosti. Sav ovaj promašeni život ostavljen na putevima Zapada, u zadimljenim salonima, u kockarnicama i lučkim pločnicima. Govorili su da je prokletnik! Bio je uklet. Bez prijatelja, bez smiraja.

Gradovi ga nisu želeli, čuvari zakona su proklinjali čas kada je ujahao u njihov grad. Teški koltovi o pojasu učinili su ga čuvenim i legendarnim. Pucao je kao munja. Pogađao je kao zmijsko oko! Retka su bila mesta gde ga nisu prepoznali. Retki ljudi koji ga nisu s podozrenjem gledali i ispratili. Ostavio je trag u nekim srećama, ali je brzo odlazio suočen s čudnim, nepoznatim osećanjem ljudskosti. Nije želeo da svojom blizinom nanosi neprilike onima koji su mu verovali, ili počinjali da ga vole. On je bio samo Dok Holidej! Ime koje ne donosi ništa dobro. Samo nemir i smrt. Od podneva u Jelou Kastlu delilo ga je jedva petnaestak minuta. Ulicom su ljudi žurili nekuda. U jednom pravcu, u stvari, prema trgu. Malo njih je obratilo pažnju na čudno odevenog stranca, na šarenom ždrepcu indijanske rase. Holidej je pogledom potražio mesto gde bi predahnuo. Ugledao je prvo gradsku konjušnicu. Pisalo je krupnim slovima: IZNAJMLJIVANJE I ČUVANJE KONJA. VL. ČIF KOLBI.

Bila je to dobra prilika da se odmori i Mig. On je sjahao i poveo svog šarca na tu stranu. Vlasnik konjušnice je, izgleda, imao nameru da napusti svoje mesto. Već je bio zatvorio jedno krilo velikih drvenih vrata. Pogledao je kockara i žmirnuo svojim razrokim, sitnim očima. Imao je uglasto lice, špicastu bradu i žute brkove. Glavu mu je pokrivao šešir neodređenog oblika. Hramao je na levu nogu.

– Zavarate? – pitao je Holidej, ali, glasom koji nije tpeo potvrđan odgovor.

Kolbi ga je odmerio od glave do pete i zaključio da može još malo da priček. – Mnogo žurim – kazao je hrpavim glasom – ali ću vam smestiti ždrepcu. Indijanski potomak?

– Poznajete konje – zaključio je Holidej. – Samo malo hrane, ostalo ću ja uraditi.

– Imam desetak minuta vremena – vrpeljio se Kolbi, pogledajući prema trgu. – Ostajete duže?

– Ne znam.

– Grad je pošaošavio – raspredao je Kolbi, smeštajući Miga u jedan prazan boks, sa već pripremljenim obrokom zobi. – Oдавно se nije tako nešto desilo, gospodine. Čak je i šerif pristao da se održi, po starim dobrim pravilima, dobrog Zapada...

Kockar je s ulaza posmatrao rulju na prostoranom delu glavne ulice koja je označena kao trg. Ljudi su se okupljali na sredini, a onda odlazili na jednu ili drugu stranu.

– Kakva je to predstava? – upitao je kockar reda radi.

– Dvoboj, gospodine – osmehnuo se vlasnik konjušnice i podbočio se.

– Dvoboj koltovima i to tačno u podne.

Holidej je izvadio cigaretu i stavio je u usta. Njega to nije zanimalo. Ako je neko budala da pravi predstavu od toga, neka mu je. Ljudi su to voleli. Ko je brži, ko će ostati na nogama, ko će preživeti... Pozornica je jedna ulica pod suncem i na njoj dva čoveka okrenuta jedan prema drugom.

– Vi svakako to nećete propustiti? – upitao je Kolbi. – S jedne strane je Kliford Stajan, čuveni revolveraš iz Amarila...

– Čuo sam za njega – promrmeljao je kockar paleći cigaretu.

– Svi se klade na njega, mister – klimnuo je glavom Kolbi. – Mnogi su ga već negde videli. Poteže kao zvečarka! Njegov protivnik nema šansi...

– Otkuda znate?

– Ovde se sve zna, mister. Ljudi procene na prvi pogled. Taj Long...

– Long? – trže se Dok.

– Da, zove se Long. Jutros je dojahao iz Jalou Kastla i odmah se zakačio sa Stajnom.

– Zbog čega?

– Zbog neke cure... Poznajete li ga možda? Stranac je kao i vi.

– Možda...

Kolbi je nastavio. – Taj Long se raspitivao za neku curu... onakvu, znate... Prolazila je ovuda, nakindurena i našminkana kao... kao...

– Kao drolja?

– Tako je! A za nju se baš raspitivao Long, a Stajn je rekao ono što su i ostali mislili da je ta cura ološ i da se to odmah vidi. Tako se i ponaša, klati, izaziva i ima rečnik gori od kočijaša. Ološ!

Holidej je mogao da zamisli kakvo je bilo mladićevo lice kada je revolveraš izrekao prljavštine na njenu adresu.

– Stajn je još rekao da je spavao s njom za deset dolara!

– Zar nije?

– Možda i nije, ali, on voli da se razmeće. I taj Long mu je pripalio šamarčinu da je pao sa stolice.

Kockar je iskosa pogledao svog sago-vornika. – Sve ste to videli?

– Pričali su mi – odgovorio je ovaj mirno. Pogledao je na svoj džepni sat. – Moram da krenem. Oni će biti tačni, a ja ne volim da gledam preko tuđih glava. Nizak sam, znate...

– Zar Long nema nikakve šanse? – pitao je Dok kao uzgred.

Kolbi je odmahnuo glavom. – Stajn će ga prepoloviti pre nego što napravi predstavu. Što je najčudnije, Long je odmah pristao, ali, da znate, učinio je to u besu! Bio je užasno ljut!

Kockar je osmatrao ulicu. – Ima li nekog ko neće posmartrati dvoboj? – pitao je zagrobnim glasom.

– Samo mrtvi – iscerio se Kolbi i pošao da zatvori kapiju. – Idete li?

– Biću tamo!

Vlasnik konjušnice je uskoro, vukući noge hitao ulicom. Za njim je lajao neki pas. Trg se već ispraznio. Na njemu je stajao samo jedan čovek. Izgledao je visok i tanak kao prut. Holidej se uputio ka njemu. Žamor je prestajao. Grad se pretvarao u tajac. Svakog trenutka trebalo je da iz krčme „Končo“ izađe drugi akter ovog uzbudljivog događaja. Šarolika masa je preplavila tremove s obe strane trga. Bilo je tu „stetsona“, običnih šešira, „srebrera“ i damskih šeširića. Long je imao još vremena možda minut, dva. Ali, Stajn je poranio. Hteo je da ga vide i da o njemu govore šapatom. Izgledalo je kao da je sazdan samo od kostiju. Duge ruke, duge noge, košulja koja leprša oko njega, pantalone uvučene u čizme visokih sara, s visokim potpeticama. Futrola kolta doticala je vrhom desno koleno. Stajново lice bilo je asketsko, uzano, bledunjavo, ispupčeno čelo nad tamnim, sitnim očima i jagodice ispod kojih upali obrazi skoro zalaze u zube. Masna kosa štrčala mu je ispod crnog šešira ravnog oboda kao perje pokislog petla. Zabavljen sobom, Stajn je primetio Holideja tek kada mu je bio na domaku od nekoliko jardi. Lice mu se izdužilo još više, pogled mu je postao unezveren i staklast. Desna ruka, koja je sve vreme bila „zadenuta“ za kaiš, naglo se spustila niz bok.

Lajonel Long još nije napuštao krčmu „Končo“. Sa crkvenog zvonika zvono još nije oglasilo podne. Bilo je to davno, sinulo je kroz kockarev mozak, kada su u Amanlu, Stajn i još dva tipa napustili „Kazino bar“ praznih džepova i praznih opasača. Imali su zlu sreću da nalete na raspoloženog Doka Holideja. Prošlo je otada nekoliko godina. Dve, tri možda. Stajn je pružio ruku kao da je njom zaustavljao Holidejev korak. I, kockar zaista stade. – Moj put nema nikakve veze sa

tvojim – doviknuo je. Svi su čuli, ali, niko nije shvatio.

Holidej je posmatrao mrtvačku lobanju revolveraša iz Amanila. Bio je pomalo opak, pomalo kockar, varalica i ubica. Vešto je klizio između zakona i bezakonja, vladajući svojim živcima kao pripitomljenim pastuvom. To mu je pomoglo da uvek bude izvan. A što je uspevao da se izvuče iz svakog okršaja neogreban, imao je da zahvali svom poganom jeziku i strelovitoj ruci.

Long nije imao pojma ko je Stajn. Mladića se to, verovatno nije ni ticalo. Imao je samo neodoljivu želju da spere uvredu s imena devojke koju je voleo. Za kojom je prevaljivao dug put, prateći je u stopu. Nije ni slutio da bi Jelou Kastl mogao da bude kraj tog puta. Konačan kraj! Ludi momak! Tek zakoračio u život, a stavlja glavu pod vrelo olovo zbog reči izrečenih u velar!

– Sada imam posla – dobacio je suvo revolveraš.

– Zar ti? – ironično će Dok. – Okupio si publiku da bi pokazao kako umiru deca?

– Šta ti imaš s tim? – ukrutio se Stajn.

– Bilo bi najbolje i najzdravije za tebe da odjašeš...

Revolveraševa usta se pokrenuše nekoliko puta u grču. Istina, ovaj predlog kockar je izrekao tiho, da ga samo on čuje, pa ipak, kako bi to izgledalo. – Kliford Stajna bez objašnjenja odlazi s ulice. – Nije vreme za šalu – rekao je.

– Nije – složio se kockar i rastvorio peševe svog kaputa. Stajnovе usne se stegoše. – Ovo je zakazan dvoboj – zaškripao je. – I šerif je saglasan. Ja ne mogu da odustanem tek tako, Holideje...

– Ni ja!

Lak žamor je prostrujao ulicom. Preko

kockarevog ramena Stajn je ugledao Lajonela Longa. Kretao je prema njima.

– On dolazi – odazvao se revolveraš. – Ja ne mogu da odustanem.

Holidej je shvatio. Vrsni revolveraši imaju neke svoje nepisane zakone. Kliford Stajn nije bio ni kukavica i heroj. Jednostavno, on je morao da se dokaže pred svetom. Ošamaren, pozvao je Longa da u podne izađe na trg ako je čovek, i ovaj je pristao.

– Biću ovde – dobacio je Holidej i zgazio čizmom opušak. – Ne smeš ga ubiti.

– Biću samo brži.

– U redu! – Džordžijanac se pomerio samo nekoliko koraka udesno. Long ga je primetio. Uspeo je da se osmehne i da ga pozdravi mahanjem ruke. No, Holidej je bio kao od kamena isklesan. Long ponovo poprими tvrd izraz. Možda se setio onih prljavih Stajnovih reči i potrudio se da ga omrzne što više. Izgledao je naočit, prkosan i neustrašiv. Samo to. Da se slavni strelac iznenada nije umešao, Stajn bi krenuo s uvredama. Ali, morao se zadovoljiti nepredviđenim razvojem situacije.

Stajao je i čekao je. Sunce je pržilo. Činilo se da će nepokretnost potrajati više nego što bi posmatračii mogli da podnesu. Promena u Stajnovom ponašanju bila je očigledna, čim je izmenio nekoliko rečenica sa novim strancem. Po svoj prilici, izostala je ona prava predstava. Samo bi falilo da jedan drugom okrenu leđa i da svako ode na svoju stranu.

– Što se bar ne počesu? – glasno je rekao neko. Stajn je krenuo prema Longu. To nije bilo baš po propisu, ali, niko mu nije mogao zabraniti. Dlan desne ruke lebdeo je nad drškom kolta poput kandži.

Long se malo pognu. Rastojanje se sve više smanjivalo. Još jedan korak, brojao je. Još jedan i potegnuće. Ne, još jedan. Samo

ovaj, pa... Stajnova usta su se krivila u prezriv osmeh. Kao da su govorila. Bio sam u pravu, tvoja cura je drolja, a ni ti nisi bolji. Obična kukavica.

Pomislio je na Vivijan Šo. Možda poslednji put da misli na nju...

Spustio je šaku na kolt. Stajn je još ko-raćao. Kao smrt!

Zbunjen tom mirnoćom, Long je osetio da mu se prsti zapetljavaju u otponac. Povukao je početnički.

Tada je revolveraš iz Amarila istrkao svoj revolver. Buknuo je plamen. Onda je eksplodiralo po prstima. Kao omadijan, mladić je stao i pogledao u svoju šaku. Sada je bila prazna. A kolt je ležao nedaleko, zariven u žućkastu prašinu.

Kliford Stajn je gurnuo svoj revolver natrag za pojas i okrenuo mu leđa.

Hitro, kao mačka, Long se bacio prema svom koltu na zemlji!

Stajn je zastao, ali mu je još uvek bio okrenut leđima. Nije prosto želeo da se okrene. Izazivao je... Njegov pogled okrznuo je nepomičnog Holideja. Izgledalo je da se ceri. Long je dokopao revolver i uperio ga u Stajnova leđa. Ulica je zanemela. – Povuci reči – zaurao je Long. – Povuci...!

Stajn se cerio i dalje. On međutim nije video koliko se Lajonel Long napreže da se obuzda. To je za Holideja bilo dovoljno. Njegova ruka je odskočila, produžena u blesak nikla na cevi. Na podižući šaku s kuka, on je opalio prema Longu...

Mladićev kolt se po drugi put našao u prašini, pogođen preciznim hicem. Kliford Stajn je natukao šešir, skupio usta i udaljio se. Više nije imao šta da traži u Jelou Kastlu. Mogao je da odjaše na sever.

Ljudi su tek sada otvorili usta, ali, nisu napuštali svoja mesta. Videli su kako Holidej

prilazi Longu. Mladić je klečao na zemlji, kao probuđen iz nekog ružnog sna.

– Pucao bi mu u leđa? – pitao je Džordžijanac.

– Ne znam – procedio je ovaj žalosnim glasom. – Ali, bio sam ljut.

– Jednom ćeš izgubiti glavu zbog devojke – podsetio ga je Dok. – Ako ne sada, onda na venčanju.

– Ispao sam prava budala – jadlao se Long. – Izgubio sam glavu kao... kao... – On ustade i šeširom otrese prašinu sa sebe. – Mogao me je ubiti – prisetio se i zagledao u kockara. – Zašto nije?

– To ne znam!

– Sigurni ste da ne znate? – sumnjičavo će Long. – Bili ste blizu. Kao da ste bili sudija...

– Ja sam ono što sam, burazeru – hladno mu je uzvratilo kockar. Okrenuo se. Long podiže kolt i stavi ga za pojas. Video je lica posmatrača, mrka, nezadovoljna, prezriva, poneka radoznala. Oni su verovatno očekivali krv. Njegovu krv! Pljunuo je i poželeo da odjaše što pre. Holidej ga je spasao da ne napravi glupost. Mogao je ubiti čoveka s leđa. Bila bi to neoprostiva greška Lajonela Longa. Žig koji bi nosio do kraja života. Nekako se sabrao. Vivijan Šo je sebi dodelila novo ime, novu ulogu. Izigravala je barsku damu, pevačicu bez angažmana i predrasuda. Takvu su je svi primali u prolazu kroz Jelou Kastl. I Stajn među njima. Zašto bi imao drugačije mišljenje, kada je drugačiju i ne zna? O tome Long nije razmišljao u „Konču“. Najviše ga je pogodilo revolveraševo hvalisanje da je imao Vivijan za deset dolara! Tada je planuo! A mogao je da zna da ona nije nimalo jevtina. Pomislio je da susret sa Holidejem u Jelou Kastlu nije poslednji. Činilo se da jašu u istom pravcu, ali odvojeno.

*

Pas je zalajao samo jedanput. Randal Vort je na taj znak skočio sa svoje stolice za ljuljanje i pomislio, ona je. Za svaki slučaj je pogledao napolje. Ne, nije bila Kej Keli! Dolazio je neki jahač u crnom. Bio je sumrak, doba kada veče poput tamnog pauka pokriva poslednje mrvice dana po vrhovima borovine. Vort je dograbio svoju pušku, spreman da je upotrebi ako zatreba. Konjanik nije dolazio iz grada. Ali, gde je mogao da bude na toj strani? Samo su brda tamo. Ničega više. Bio je sam, jahač je mirno, kao svaki čovek koji čiste savesti putuje nekuda ili nikuda. Vortov pas, koga je tog dana nabavio sa jednog ranča, neobjašnjivo je ućutao. Nije mahao repom, što je značilo da ne poznaje pridošlicu. Rundov bele dlake, krupan, više izgledneo nego sit, odjednom se povukao prema svom slannatom skrovištu. Izgledalo je da zbog nečega cvili, da se plaši.

– Pakao! – procedio je bivši šerif i stao na vrata. Pogledom je pretražio okolinu, no nije otkrio više ničije prisustvo. To nije moralo da znači da se neki lupeži negde kriju. Zato je odlučio da ne izlazi napolje. Sa praga je imao najbolji pregled. Pas je sada režao. Jahač je prolazio uzanim delom kamenjara. Kada se našao na čistini, okrenuo se. Ugledao je preteću figuru Randala Vorta. Obojica su ćutali, odmeravajući se. – Ako ste u prolazu, stranče – progovorio je bivši šerif – onda srećan vam put.

Stranac je pogledao prema oronulom zidu od bunara, iza kolibe. – Tamo nema vode – dobacio je bivši šerif.

– Znae sva moja pitanja, šerife? – upitao je jahač. Vort se smrče. – Ja nisam šerif – odbrusio je oporo. A onda se dosetio. – Kako znate da sam to bio?

- Vi ste Vort?
- Da, ali, ko ste vi?
- Ja sam Holidej!

Pušćana cev bivšeg šerifa se spusti naniže. – Pakao! – uzviknuo je – Da sam zaista šerif, preporučio bih vam da produžite dalje, čoveče! Ali, sada vam mogu reći bilo šta drugo... Posle koliko godina prolazite ovom pustarom zvanom Pekos?

– Vreme mi se izmešalo, šerife – odgovorio je kockar, koji u Vortovom glasu nije naslutio odbojnost, čak ni uobičajenu prigušenu neljubaznost. – A kafu, to može? – pozvao ga je Vort. Dok kao da je oklevao. – Za njim je ostalo dobro parče puta po planini. On nije mario putovanja kočijom i železnicom, ako nije hitao. Sada je želeo da udahne što više oštrijeg vazduha, a to je mogao jedino u brdima. I to kada je sam.

– Neću vas gnjaviti kao prošli put – dopunio je Vort svoj poziv. Podigavši ruku. Holidej je kliznuo iz sedla. Pas je prestao sa režanjem, pratio je bojažljivim pogledom nepoznatog sve do kućnog praga. Bivši šerif je konstatovao da se Holidej ne menja ni za dlaku. Ista garderoba, bela košulja, šešir... isti oni pakleni koltovi, kojima je posejao pustoš u već porušenom salunu „Gringo“ pre nekoliko godina. Bilo je to vreme poslednjih meseci Vortovog šerifovanja. Mnogi su mu tada zamerali što je bio popustljiv prema jednom tako ozloglašenom revolverašu kakav je bio Dok Holidej. Ali, Vort je bio čovek od zakona, a ne svojina nekolicine građana. On je zaključio da se slavni kockar samo branio. Jedino ga je zamolio da napusti Pekos. Otvoreno mu je kazao da su s njim došle i nevolje u grad.

– Niste mnogo zaradili za svoje šerifovanje – primetio je kockar, ulazeći u slabo osvetljenu brvnaru.

– Meni i ne treba mnogo – odgovorio je Vort. – Šta vas je navelo na ovaj put, Dok?

– Pustinjski vetar.

– To nije dovoljan razlog...

– Ja obično putujem bez razloga. Šta vas muči, šerife? – iznenada je upitao Dok. Vort je zavrteo glavom. – Zar se nešto vidi na meni?

– Bore, podočnjaci, mutan sjaj... To nije od starosti.

– Problema ima – priznao je Vort – ali, moram sam da ih rešim. Još nisam za staro gvožđe.

– Ko sada nosi zvezdu?

– Teo Bruks.

– Ne znam ga...

– Niste time mnogo izgubili – ironično će Vort. – Ako imate nameru da duže ostanete u gradu...

– Ja sebi određujem vreme – prekinuo ga je kockar – a ne Bruks.

Vort se nasmejao. – To sam i očekivao – reče – mada vam to može natovariti nevolje, Dok. Bruks je verovatno nervozniji nego ikada, pošto mu ne uspeva da pohvata neke bandite ispred svog nosa... – On stavi pred Doka veliku šolju vrele kafe. – Imam i viskija – ponudio je – ali, znam d pijete brendi.

– Biće dovoljna i samo kafa. Šta je sa „Gringom“?

– Srušen je posle jednog požara. Ali, možete lepo da prenoćite i u „Žednom grlu“. I da se zabavite.

– A „Samson“?

– Neće se obradovati ako dodete tamo. Tap ne voli gužve... mada voli novac.

Dok je posmatrao oko sebe. – Čemu ova puška? – pitao je. – Koga s njom očekujete?

– Aveti – odgovorio je Vort. – Samo... time neću da vas zamaram. Osećam da žurite. – Utom se spolja začuo lavež. Ovog puta

žestok. Bivši šerif pogleda prema Doku, a onda prema pušci. – Odavno nije lajao – reče. – Ne očekujem goste. – On priguši svetiljku što je mogao više. Izašao je na trem. Pas je besno lajao u pravcu šumarka. – Ko je? – izlete mu glasno. Nije dobio odgovor. U stvari, odazvalo se kratko rzanje nekog konja.

– Ko je? – zauriao je Vort i podigao pušku. Onda je ispalio hitac u grmlje. Istog trena je Holidej ugasio svetlo. Vort se spremao da ispali još jednom, međutim, nije stigao. Iz tame mu je uzvratilo revolveski hitac. Ugledao je istovremeno sevanje i zvuk. Olovo ga je pogodilo ispod ramena i bacilo na tlo. Ispustio je pušku. Ječeći, pokušao je da dohvati kolt, ali, nije imao snage da podigne kuk. Ostao je da leži na futroli. Drugi metak mu se zari kraj glave. Strelac se nije video. Čak je drugi hitac ispalio sa novog položaja. Unutra u kolibi, kockar je potražio rešenje za sebe i bivšeg čuvara zakona. Napadač sigurno nije računao da će Vort imati gosta. Lavež psa izmamio je čoveka iz kolibe njemu pred nišan. Uspeo je da ga rani, a verovatno će se potruditi i da dokusuri starog... Koliba je imala prozor na drugoj strani. Istina, kroz njega se morao pomučiti da izađe. Izbacio je prvo noge, a zatim gornji deo tela. Pucnji na Randalu Vorta sigurno nisu bili slučajni. Ako je on, zbog nekoga, držao stalno oružje i pripravnosti, onda je taj „neko“ pohitao da ga uništi. Holidej nije imao pojma o čemu se radi. Pa ipak, trebalo je da pomogne Vortu kao čoveku, a ne kao nekadašnjem šerifu Pekosa. Odšunjao se na drugu stranu. Nameravao je da se nepoznatom približi u luku, s boka ili leđa. Verovao je da će Vort smoci snage da se odvuče na bezbednije mesto i uzvratii vatom, makar nasumce. I zaista, Vort je opalio dva puta. To je pomoglo da nepoznati otkrije svoje skrovište. Jer, čim je ispalio metak,

po zvuku i odsjaju, Holidej je zaključio da je sasvim blizu. Bio je to skup divljih, bodljikavih žbunova oko kamenjara. Klečeći, neki momak je vrebao svaki Vortov pokret ispred kolibe. Imao je zaista lep pregled. Bivši šerif nije mogao ni u kolibu, ni u obližnji zaklon, od bureta s kišnicom. Jednostavno, bio je prikovan za tlo. Holidej je bešumno došao nadomak napadaču. – Polako – rekao je prigušeno, ali oštro – podigni ruke. Obe...

Čovek je zastao kao gromom pogođen. Nekoliko trenutaka ostao je nepomičan. – Ruke – opomenuo ga je kockar. On ih podiže. Iz desne je iskliznuo kolt. – Okreni se! – Napadač se podigao i lagano okrenuo. Imao je filcani šešir tamne boje i ravnog oboda, sa trakom od šarene teleće kože. Kaput je bio vojnički, dug skoro do kolena. Preko njega, po sredini, nalazio se opasač načičkan mećima. Nosio je uzane plave pantalone uvučene u čizme. Lice mu je bilo tvrdo, mrko i odbojno. Kockaru su pale u oči njegove jagodice, iskošene i zategnute kože kao na dobošu. Sastavljene obrve činile su luk iznad sjajnih rasplamsalih očiju. Negovao je brkove, polukružne, nadnešene nad izraženom vilicom četvrtastog oblika. Holideja je čekalo pravo iznenađenje. Čovek je imao na levoj strani metalnu zvezdu čuvara zakona. – To je neka greška – dubokim glasom je kazao on. Ali, kockara nije zaslepio sjaj značke. Nije spuštao „linkoln“. – Neka to presudi Vort – odgovorio je.

– Ja sam šerif.

– Bruks?

– Da! Poznajemo li se?

– Ne verujem. Otkada čuvari zakona pucaju na usamljenike po brdima?

– Vi ste stranac, to nije vaš problem.

– Rani li ste ga... Krenite tamo!

Bruks se saže. – Moj revolver... – rekao je

mimo. – Neka ostane – presekao ga je kockar i poturio mu cev pod grlo. Šerif se lagano uspravio. Nedaleko, u žbunju, nalazio se Bruksov vranac. I bez poziva, pošao je za njim. Vort je najzad ugledao dve siluete, uspravne i ne više tako preteće. Poznao je obojicu. Holidej je išao za Bruksom s uperenim koltom. Vort se pridiže i sede na stepenik. Rame ga je bolelo, a stara netrpeljivost prema novom šerifu ponovo se razbuktala u njemu.

– Lep doček – preduhitrio ga je Bruks. – Je li ovaj tip tvoja familija, Vorte?

– Šta sve ovo znači, Brukse? – ražestio se ovaj. – Zašto si me napao?

– Samo sam se branio – odgovorio je mirno ovaj.

– Branio?

– Naravno, zar nisi pucao prvi?

Vort je ostao otvorenih usta. Dabome, on je prvi opalio iz puške. Tu je šerif bio davolski u pravu. Napregnutost i nervoza učinili su svoje i Bruks je bio u jedinoj mogućoj situaciji da uzvрати paljbom.

– Ali, zašto me nisi viknuo? – ponovo će Vort.

– Nisam imao vremena... Ta puška je opasna za medvede, a kamoli za mene.

Holidej je neprimetno vratio „linkoln“ za pojas.

– Kakav nesporazum – progundao je Vort, grčevito lice od bola. – Zašto si dolazio ovamo? Kod mene?

– Hteo sam da razgovaramo – odgovorio je ovaj. – Možda si primetio nešto sumnjivo okolo? U gradu je zatišje, a to me i brine. Ti prokletnici nešto odnekud spremaju... – On isprati pogledom Holideja. Kockar je sa sedla svo ga ždrepcu skinuo torbu od krokodilske kože i prišao da previje Vorta.

– Doktor? – upitao je Bruks, setivši se naj-

zad da spusti ruke. – Doktor sa revolverom? Kakva je to kombinacija, stranče?

– Efikasna – lakonski je odgovorio ovaj i izvukao uzane makaze, da njima preseče već krvlju slepljeni rukav Vortove košulje.

– Da je samo malo više... – prostenjao je Vort – odoh ja u pakao!

– Stariš – primetio je Bruks. – Da nije tako, ne bi poput zeca potezao pušku na svaki šušanj. Je li sve u redu sa tvojom savešću?

– Brini ti za svoju – zarežao je Vort.

– Razgovaraćemo onda drugi put – dobacio je šerif iz Pekosa. Ipak, još nije odlazio. Posmatrao je kako Džordžijanac veštim pokretima čisti ranu, stavlja neku mast i zavoje. – U Pekosu ne treba lekar – kazao je neprijateljski.

– A zubar? – pitao je Dok.

Bruks se zbunio. – To ne znam, ali...

– Ja sam zubar – prekinuo ga je kockar – ali, ne bih želeo da vadim zube po ovom gradu. Za to će se pobrinuti neka druga budala... ili grobar!

– Dobrodošli dok ste Vortov gost...

– Nisam gost – izjavio je kockar i sklopio torbu. – Ostajem dan-dva. Možda manje, možda više. Biću u „Žednom grlu“.

Bruks je pogledao bivšeg šerifa. – Ko je on? – pitao je nestrpljivo.

– Zašto mene pitaš? – obrecnuo se Vort. – On ima jezik. I mogu reći, spasao mi je život. Kako je počelo, poubijali bismo se ovde, bez razloga...

– Svaki stranac u Pekosu je sumnjiv – rekao je Bruks. – Ti znaš zašto, Vorte?

– Znam! Ali za njega garantujem.

Bruks sleže ramenima. Bez reči ih je ostavio i uzjahao.

– Uobraženko – pljunuo je Vort dok je šerif nestajao u noći. – Ispada da sam ja kriv što me je on pogodio?

– Ima vrsta ljudi koja smatra da je nepogrešiva – rekao je kockar. – Rana nije opasna, ali, moraćete da mirujete bar neki dan.

– Ako mi dopuste...

– Društvo psa nije uvek najpouzdanije – rekao je Dok.

– Ljudima još manje verujem – primetio je Vort gorko. – Mislio sam da i ja krenem u grad, ali... Sada mi se odjednom ne ide. Ostaću!

Holidej je pojahao Miga i dotakao obod šešira u znak pozdrava. Vort je ostao na vratima, neraspoložen što ponovo ostaje sam i što nije umeo da zahvali nijednim gestom čoveku koji ga je možda spasao smrti. – Kuda? – doviknuo mu je Vort. „Žedno grlo“ ili „Samson“?

– Probaću oba.

•

Veče posle devet. „Žedno grlo“ je dupke puno. Ljudi su zbijeni oko stolova, umotani u dim, uzalaz viskija, u sopstvene i tuđe razgovore. Vlasnik, Gaj Pirs sateran je na sam kraj šanka. Čak i za njega nema nade da se probije u salu. Stołovi su kreći pićem, za šankom po dva reda gostiju. Desetine šešira, glava, čuperaka, sve je usmerljeno trenutku kada treba da se pojavi Kej Keli. Pirs je zadovoljan. Njegova kosa je nabrekla, konobari ne stižu da raznesu porudžbine. Iako je najmio još dva momka da poslužuju, njemu se činilo da bi bilo malo i petorica. Izgledalo je da se tu slegao čitav Pekos! Čak je i bankar Grim Blundel „zalutao“ među stalne Pirsove mušterije. Bio je tu i Lajonel Long. On je došao kasno popodne, među prvim. Obavešten je da nastupa Kej Keli i to mu je bilo dovoljno. Nije želeo da je traži, ni da izaziva podozrenje kod ljudi. Sve je moralo

da bude na odstojanju, kao da se ne poznaju. Bila je to njena želja, ali i potreba njenog posla. Long je bio srećan da bude u blizini. Bio mu je dovoljan njen pogled prepoznavanja. Ništa više. Jedina slobodna stolica nalazila se kraj njega. Nije je ustupao nikome. Zamalo se nije potukao sa nekim tipom koji je po svaku cenu hteo da se smesti na nju. Kako stranac kosih očiju nije pokazao nimalo straha već naprotiv želju da se upusti u bitku, čovek se gundajući udaljio. U „Žednom grlu“ su se našli i oni koji retko izbijaju iz „Samsona“. Vilijem Tap bio je zbog toga besan, pa je zatvorio kockarnicu. Te večeri živeo je samo Pirov salun. Jer, Kej Keli je najavljivala svoje oproštajno veče. Pirs je to objavio, naravno, ali je bio spreman na sve da je zadrži još neki dan. Te pregovore je ostavio za kasnije. Sada je blistao od zadovoljstva pred prepunom salom. Ako se devojka pokaže u najboljem svetlu, ovako će biti i dalje. Sto do stola, stolica do stolice. Vazduh u kome se gubi dah. Nema ljutnje ni izvinjenja ako se nagazi noga ili okrznu ramena. Long se nalazio u svom sivom odelu sa crnim reverima. Oko vrata je vezao maramu u čvor i uvukao u kragu plave košulje. Bio je strpljiv koliko se to dalo opaziti spolja. U stvari, goreo je od želje da vidi Kej. – Slobodno? – začuo je iznad sebe glas.

– Stolica? Nije. Čuvam je za... – prenuo se i podigao pogled. Onda se osmehnulo. – Za vas – dodade. Dok Holidej se spustio kraj njega. Na njemu se nije moglo opaziti nikakvo osećanje, osim uzdržanosti i hladnoće. – Ovde ste odseli – samo je upitao. – Da! – Long je pokazao prema pozornici. – Treba da se pojavi – rekao je. – Osim ako me nije primetila i predomislila se.

– Tebe bi možda ostavila na cedilu, ali, sve ove ljude... malo teže?

– Ona bi kao pevačica zaradivala više nego kao detektiv – mrmljao je mladić. – I bilo bi manje opasno.

– Naravno, imala bi andela čuvara.

Oko njih su se tiskala oznojena lica i telefona. – Pokušao sam u kockarnici – javio se Dok – ali je zatvorena.

– Pekos se ugnjezdio ovde. Biće dobro ako preživimo pola sata.

– Ja idem – dobacio je Dok – samo da vidim kako izgleda Pinkertonov agent u suknji salunske dame.

– Ako se to zove suknja – smrče se Long u trenutku kada su zviždanje i pljesak dočekali izlazak lepe devojkice na pozornicu. Klavir Greja Mosa se više nije ni čuo. Kej Keli je izgledala prokleta izazovno i očaravajuće. Ramena su joj bila obnažena, a samo tanke bretele držale su haljinu na prsima. Donji deo bio je s obe strane razrezan. Praktično, malo šta je pokrivalo dok je hodala. Longu se nije dopao njen izgled. Naročito njena garderoba. Međutim, ostalom delu publike, sastavljenom od samih muškaraca, to je bila najlepša predstava u poslednjih desetak godina. – Prokletstvo – zarežao je Long – kako je samo smela tako da se odene? – On se skoro pridiže da joj krene u susret, ali ga je Dok povukao za rukav. – Sedi! Kuda si poletao, nije ni počela... Hoćeš li bocu u glavu? Nisi sama, budalo! Sedi dole!

Long je uvideo da se ponovo ponaša besmisleno. Odlučio je da ulovi njen pogled na neki način i da je prekori. Bilo ga je sramota da se okrene prema kockaru, koji je mirno ispuštao kolutove dima. Njegova koža se nije orosila nijednom kapi znoja. A Longov okovratnik kao da se topio. Kej Keli se podbočila i prkosno čekala da se utiša žagor. Čekala je da nastupi tajac. Long nije mogao da odoli zaključku da je Vivijan Šo lepša

nego ikada. U stvari, nikada je nije ni video tako razgolićenu, primamljivu i poželjnu. Sada je imao još jedan razlog da ne odustane ni po koju cenu. Ni mrtav!

Klavirista je počeo neku melodiju u lakom ritmu. Pratio ga je „hor“ od kaubojskih čizama, čije su potpetice lupale po podu, a onda su im se pridružili i dlanovi. Kej Keli je počela s pesmom i igrom. Uvijala je telo s takvom umešnošću da je izgledalo da u životu nije ništa drugo ni radila osim toga. Long je neosetno crveneo. Bila je to druga žena, do vraga! Nepoznata, nedokučiva i činilo se, sve nedostižnija. Nije badava važila za jednog od najboljih Pinkertonovih detektiva. Na žalost, mladić se time nije ponosio. On je želeo Vivijan Šo bez tog oreola. Jednostavno, kao ženu od koje se neće rastajati, koju će obožavati i koja će uvek biti uz njega. U jeku igre, kada je već počinjala sa novom melodijom, Kej Keli je zanemela. Zanemeli su i ljudi u „Žednom grlu“. Nisu shvatali šta se dešava. Gaj Pirs je buljio u devojkino lice, ne shvatajući šta je to prekinulo njegovu zvezdu usred tačke. A ona je gledala nekuda prema izlazu. Glave su počele da se okreću na tu stranu. U nozdrve je počeo da se uvlači neki miris paljevine. Lajonel Long se pridigao, predosećajući nepredviđene nevolje. Onda su oni najbliži izlazu, opazili tračak dima. Uvlačio se spolja, u salun, sa strane i ispod zida, kroz jedva vidljive pukotine. Sada su svi ustali. Prosto nisu želeli da poveruju u to... A onda je neko spolja povikao. – Vatra! Gori salun!

Gaj Pirs je prebledio i uhvatio se za glavu. Bio je to signal za opšti metež. Kej Keli je bila začas zaboravljena. Ljudi su u paničnom strahu pohrlili prema izlazu. Ali, gužva je bila tolika da se masa zaglavila na vratima. Lajonel Long se nije poveo za ruljom. On je

želeo da stigne do nje, za svaki slučaj. Međutim, između njega i nje stvorio se zid zaplašenih telesa. I on i Holidej, krenuli su suprotno. Long je upotrebio svoje snažne šake, udarci su sevali kao varnice. Ošamućeni gosti „Žednog grla“ su padali pod čizme onih koji su nailazili. Kockar je istrgao oba kolta. Kundaci ukrašeni slonovačom parali su vazduh, zadržavajući se na glavama pobesnelih i izbezumljenih ljudi. Krici, psovke i udarci pljuštali su sa svih strana. Prsla su najzad i prozorska stakla. Kroz jedno od njih ušunjao se plamen... Gaj Pirs je glavu zaronjene u šake posmatrao lom. Činilo se da nije svestan ovog što se dešava oko njega. Možda je uveravao sebe da se to događa nekom drugom, ne njemu. Long je najzad izbio na prazan prozor. Bio je gologlav, iskidanih dugmeta, raščupan i zadihan. Potražio je pogledom devojkicu. Nje, međutim, nije bilo na mestu na kome se zatekla. Grej Mos, klavirista, ležao je okrvavljene glave. Spolja su se, potom, razlegli pucnji. Čuo se i bat konjskih kopita. I već u ispražnjenom „Žednom grlu“ ostali su samo Pirs, njegova dva konobara šućurena pod šankom, Long i Holidej. Napolju pucnjava nije jenjavala. Mešala se sa povcima i jaucima. – Gospode – prekrstio se Gaj Pirs. Onda su unutra upala dva čoveka. Imali su preko lica maramu. U rukama su im bili otkočeni koltovi. Jedan od njih je odmah ispucavao nekoliko hitaca prema svetiljkama. Ostavio je samo jednu, da baca žućkastu svetlost po sredini sale. – Pare ovamo! – prigušeno je naredio snažan, visok momak u ritama. – Ceo pazar! Brzo!

Drugi je okrenuo „sačmaricu“ prema Longu i Doku. – Bez ružnih misli, kopilani! – opomenuo ih je. Long s olakšanjem zaključio da je dobro što Kej nije u blizini. Za to vreme, kockar je posmatrao napadače. Ni-

jedan nije bio odeven po svom „ukusu“. Imali su na sebi sigurno tuđe rite i ličili su na bedne odrpance. Preveliki kaputi, iscepani, zamazani blatom i prašino, preveliki šeširi nabijeni do očiju, razvaljene čizme bez mamuza, otrcane rukavice od kože. Prava strašila sastavljena od krpa i zakrpa. Jedino blistavo na njima bili su opasači i koltovi. Napolju je još odjekivao topot konja. Napadače to nije uznemiravalo. Očigledno, imali su podršku spolja. Vatra se nije širila, naprotiv. Plamen je još nekoliko puta „liznuo“ okvir, a zatim se sasvim povukao u noć. Za sobom je samo ostavio nešto dima i miris pregorelog. Gaj Pirs je drhtavim rukama prišao velikoj fioci. Njegovi konobari su podignutih ruku buljili u noćne posetioce slične utvarama. – Istresaj – dreknua je nestrpljivo mršaviji bandit. Pri tom je zario cev Pirsu u obraz. Plen nije bio za potcenjivanje. Lupeži kao da su znali kada treba napasti. „Žedno grlo“ je te večeri imalo pravu „žetvu“ dolara. Naravno, umesto Pirsu, žetvoci su bili maskirane hulje. „Sačmarica“ se ni za trenutak nije pomerila sa Doka Holideja i Lajonela Longa. Kao hipnotisan, Gaj Pirs je sručio pazar iz fioke u platnenu vreću napadača. – Gotovo – kazao je ovaj, i ispravljajući cev kolta, pošao prema izlazu. Sve se odigralo za nepun minut. „Sačmarica“ drugog bandita takođe je krenula prema izlazu. Samo, ovaj je izlazio natraške, motreći na dva naoružana gosta. – Ni pokret – dobacio je. – Ili ću vas oduvati na onaj svet. – Ne mrdamo, burazeru – odgovorio je podsmešljivo Dok. Longu nije ni na pamet padalo da spašava Pirsu pazar. Ali, iznenađeno je osetio kretanje na pozornici. Okrenuo se. – A moja tačka, džentlmeni? – prolomio se glas Kej Keli. Nebesa! Pojavila se isto onako obučena, s tom razlikom što je u ruci držala revolver. Pre nego što je Long mogao

bilo šta da kaže ili preduzme, njegova cura je opalila. Momak sa „sačmaricom“ već je bio skrenuo cev u njenom pravcu. No, nedovoljno brzo. Zrno Kej Keli ga je iskrenulo ulevo. Jauknuo je, ispalivši pre toga sačmu visoko iznad sebe. Njegov saučesnik je reagovao na vreme i umesto na devojk, pripucao je prema Holideju kome su se u rukama stvorili „linkoln“. Kej Keli nije stigla da izbaci nov metak. Činilo se da je kolt ipak bio pretežak za njenu ruku. Long se u jednom skoku našao ispred nje, da je zaštititi svojim telom ako ustreba. Kockar je zakasnio sa svojom vatrom. Ranjeni napadač se dokobeljao do vrata. Juriti za njim bilo je samoubistvo. Napolju je sigurno bio još jedan lupež spreman da puca. A Holidej nije izlagao kožu za pregršt dolara. Pogotovu ne ako ga ništa iznutra nije vuklo da se meša. I Long i devojka bili su neozleđeni. To je ipak bilo najvažnije. Long je pružio ruke prema Kej, ali ga je dočekao hladan, uzdržan pogled.

– Mister, umem sam da se brinem o sebi!
– Mladićeve šake se skupiše u pesnice. Jedva je uspeo da se savlada. Ona pogleda u izgubljenog Gaja Pirs. – Ne volim kada mi prekidaju predstavu – dobaci. No, vlasnik ju je samu upola čuo. Njega je zanimalo gde se sada nalazi Teo Bruks. Šerif Pekosa bi, najzad, morao da preduzme nešto! Morao bi! „Žedno grlo“ ličilo je na groblje drva i polomljenih čaša. Kao da su kroz njega prošla krda zaplašanih goveda. Lajonel Long je gledao kako se Kej udaljava prema zavesi. Prokletnica! Igrala je svoju ulogu do kraja! Po svaku cenu! Da mu je bar namignula, ili bilo čim pokazala da joj je drago što ga vidi... Ništa od toga. Ni senka osmeha. Ma koliko zaljubljen, Long se uzdržao da ne potrči za njom. Imao je nešto još malo muškog ponosa. Uz to, pored njega se nalazio čovek iz

Džordžije, a ispasti pred njim ponovo lakomislen i budala, bilo bi previše za ojađenog mladića. Glasovi spolja vratili su ga u stvarnost. Nekoliko ljudi je upalo u salun. – Našli smo šerifa – povikali su. Gaj Pirs se prenuo. – Gde je? Je li poveo poteru?

– Ranjen je... Napadnut je na ulici.

Pirs opsova.

Metež iz „Žednog grla“ preneo se na ulicu, na ceo grad. Svi su bili na nogama, svako je nešto tražio, nekome pretio, o nečem jadikovao. Napad maskiranih lupeža postao je toliko drzak da su ljudi bili u stanju da svoje nezadovoljstvo iskale na šerifu Bruksu, da ovaj nije naden onesvešćen i krvave glave u senci, kraj Blundelove banke.

Vatra oko saluna bila je samo varka. Kasnije se pretpostavilo da su je podmetnuli napadači, kako bi izmamili napolje sve Pirsove goste. A kada su ovi izleteli, jedan jahač je besomučno praznio kolt iznad njihovih glava i nanosio još veću zbrku u glavama ovih ljudi. Za to vreme, njegova dva pajtaša opljačkala su pazar Gaja Pirs. Lajonel Long nije našao Vivijan Šo u garderobi, ni u sobi. Zabrinut, izašao je napolje.

– Gde bi mogla biti? – pitao se glasno.

– Pretpostavljam da traga – dobacio mu je Holidej, kome se hrabra devojka svidela na prvi pogled. Imala je „nešto“ što se retko sjedinjavalo kod ostalih cura: šarm, lepotu i odvažnost.

– Kako? – okreta se Long.

– Možda je krenula za napadačima?

– Ali kako? Sama? To je nemoguće!

Nekoliko konjanika je projurilo gore-dole, osvetljeno svetiljkama sa kućnih prozora. Jedan jahač se zaustavio kraj njih. Bio je u nekoj kabanici, sa kapuljačom preko glave.

– Laje?

Kao opečen, Long se maši kolta i okrenu.
– Ti? – zaprepastio se.

– Brzo za mnom.

Holidej je razabrao tih, ali ženski glas. Vivijan Šo se, dakle, već nalazila u sedlu, skrivena ogrtačem i kapom, od pogleda radoznalaca. Long se bez reči uputio za njom, na svom konju. Onda je za trenutak zastao razmišljajući da li da pozove kockara ili ne. Međutim, bio je to samo kratak trenutak slabosti. Bio je srećan što joj je potreban. Kada se našao rame uz rame s njom, upitao je. – Kuda?

Devojka je sačekala da prođe grupa ljudi. – Imam neke ideje – kazala je suvo. – Ako te mrzi, nemoj da jašeš sa mnom, ostani. Videćemo se ujutru.

– Šta ti to pada na pamet? – ljutnuo se Lajonel. Kej je već odmicala niz ulicu. On obode konja da je sustigne. Nije ni primetio da se i Holidej domogao sedla. Kej Keli, međutim, nije promaklo to da se Longov poznanik takođe bacio u sedlo. Zategao je uzde.
– Ko je s tobom? – upitala je oštro.

– Ko? Ah, ono... To je Dok Holidej!

– Šta? – izroni ispod kapuljače talas iznenađenja. – Otkada ga poznaješ?

– Od pre dan-dva...

– Holidej ne sklapa tek tako poznanstva – procedila je devojka. – Čime si ga opčinio?

– Pa... zna za nas.

– I za mene? Zna ko sam?

Long je klimnuo glavom.

– Ti me samo nerviraš – prasnula je ona. Pod njom se vrtela kobila, uznemirena grajom i povicima sa strane.

– To je jedino što primećuješ kod mene? – pecnu je Long ljutito. Nije video njen smešak u senci. – Idemo li, ili ne?

Ona je gledala u pravcu Džordžijanaca ko-

ji im se približavao. – Pošto ti treba dadilja – kazala je Kej – neka i on pode sa nama!

– Ti... – zareža Long, ali samo za trenutak. Ipak, devojčin ton bio je manje zajedljiv, više blag, treperav. Ili se samo varao?

Umesto da zastane kraj njih, Holidej je produžio ulicom. Bio je to pravac kojim je nameravala da krene Vivijan Šo. Tako je ispalo, da mesto da vodi, devojka bude vode-na. Šareni ždrebac Doka Holideja grabio je elegantnim kasom ravnicom, koja je nastajala iz Pekosa prema preriji. Neobična trojka čuteći se udaljavala od grada, prema kolibi Randala Vorta. Bila je to zajednička misao Vivijan Šo i Holideja. Ona je znala da su tu već nekoliko puta nestajali isti maskirani razbojnici. A on je to samo slutio po čudnom ponašanju bivšeg šerifa, njegovoj stalnoj opreznosti i pričama o tajanstvenim razbojnicima. Pošto se devojka nije odvajala na drugu stranu, kockar je bio siguran da ne greši. Tada se začula pucnjava! Holidejev ždrebac zastade kao ukopan, čim ga je gospodar dotakao kolenima. Kapuljača je spala sa devojčine glave i Long joj je video lice. Bilo je ozbiljno, zabrinuto, naravno lepo kao i uvek. – Šta je to? – upitala je ona. – Vort?

– Na toj je strani – reko je kockar i zabacio peševe svog kaputa. – Vi potražite – do-dao je – ja ću malo da zaobidem.

– Kako ste znali? – upitala je brzo, pokušavajući da proдре u hladnu masku kockarevog lica. Nije dobila odgovor. Holidej je odgalopirao u stranu, poput sablasti. Devojka i Long su ćutke nastavili put. Mladić je već bio izvukao svoj kolt, ona se zadovoljila da jaše pognuta. Long je ubrzavao svog konja, ne bi li ga naterao ispred devojke. Tako su stigli do čistine. Dočekala ih je tišina, puna neizvesnosti. Iako u dugom ogrtaču, Kej Keli je skliznula niz

sedla kao mačka. Long nije pitao ništa. Bio je uz nju, da je mogao, svojom senkom bi je poklopio. Vortova koliba se nalazila pred njima kao na dlanu. On isturi ruku sa koltom. – Vidiš li nešto? – upitala je Kej.

– Ništa – šaputao je Long. – Koga bi trebalo da vidim?

– Mora da je tu negde – više za sebe je kazala devojka.

– Ko? – Noć nije pružala odgovor ni njoj ni njemu. Koliba je bila u tami. Ni tračka svetla, ni zvuka. – Hajdemo – pozvala ga je Kej.

– Ako nas čekaju? – pitao je Long.

– Ti ostani...

– Do đavola, Viv, ja to govorim zbog tebe a ne...

– Onda čuti!

– Ti čuti! – planuo je i dograbio je. Nije stigla ni da se odupre, a on ju je gurnuo iza sebe i prvi krenuo napred. Kadgod je pokušavala da mu se približi, nailazila je na njegove snažne ruke kako je potiskuju u zaklon. Ništa im se nije isprečilo sve do velikog drveta ispred brvnare. – Gle! – ote se Longu. – Šta je?

– Pas... mrtav! – Vortov rundov je ležao u lokvi krvi, koja je izgledala tamna u večeri, pod zvezdanim nebom. Tada se čulo škripanje vrata na kolibi. Long i Kej se baciše na zemlju. Naprezali su oči, ali, ništa osim mraka nisu mogli da razaznaju. Long je držao cev upravljenu na stranu odakle je dopirao zvuk. Iza sebe je jasno osećao disanje Vivijen Šo. – Izlazi neko – tiho će Long. Kej mu je stavila ruku na usta. Iz brvnare su iskočile tri siluete! Kretale su se brzo, još severnije, a zatim ih je zaklonio ugao kolibe i ništa se više nije čulo. – Čekaj – osvestio se Long – da to nisu...

– Pljačkaši? Ako su ubili Vorta...

– Trebalo je da pucam.

– Nemamo šanse – odgovorila je ona brzo.

– Najvažnije mi je da nađem to skrovište...

– Kakvo skrovište?

– Jedan je ranjen – preslišavala se Kej. – Neće ga ostaviti, ali će morati po lekara. Samo... kada?

– Ništa te ne razumem – procedio je Long.

– Moramo u kolibu...

On bez reči ustade. Bili su na domaku Vortovog prebivališta, kada iz mraka izroni jahač. Prepoznali su prvo šarca, a onda Holideja. Long odahnu. Kockar je sjahao i čutke se uvukao u brvnaru. Rukom je uzgred opipao bravu i zaključio da je odvaljena. To je značilo da Vort nije bio unutra!

– Videli smo trojicu – rekao je Long.

– Vort nije unutra – odgovorio je Holidej, gaseći palidrvce.

– Nije uopšte?

– Ne!

– Onda ga nisu našli – zaključila je Kej. – Ništa noćas ne mogu da nađem. Ostaću ovde do sutra.

– Ovde? – namrštio se Long. – Ali...

– Moj trag je ovde – tvrdoglavo reče Kej.

– Neću da propustim. Ako je Vort otišao u grad, vratiće se uskoro...

– Ostaću i ja... – ponudio se mladić.

– Ne!

– Neću te pustiti samu ovde, gde vršljaju ubice i razbojnici, to da znaš!

– Ti to možeš tvojoj mamici u Dalasu – odseče devojka. – Ja sam ovde na poslu, a ne na bračnom putovanju. Bolje je da odeš dok nisam izgubila strpljenje!

– Briga me za tvoje strpljenje...

– Pokajaćeš se! – Glas joj je zazvučao istinski preteći. Holidej je stajao po strani. Šarac mu je njuškom pomerao šešir. – Može-

da bi bilo dobro da nešto popijemo – predložio je Longu.

– Ali... Nikada neću moći da shvatim žene!

– U tome je vaše preimućstvo... – flegmatično će Kej.

– A naročito žene detektive – dodao je Long. – Kako misliš da ostaneš bez oružja, u mraku, iza otvorenih vrata?

– Snaći ću se nekako...

– Ostaviću ti opasač...

– Vort ima dvocevku – odbi ona. – Nalazi se o klinovima iznad ognjišta.

Long je uzdahnio. – U pakao! – promrsio je ljutito i cimnuo uzde konju. – Ako Vort nema nameru skoro iz Pekosa, doneću ga preko sedla.

– Idemo – pozva ga kockar. Kada su malo odmakli, on zaustavi Miga. To isto je učinio i Long. – Čini mi se da imamo istu misao? – upitao je mladić. Holidej klimnu glavom. – Bićemo u blizini dok se ne vrati Vort – reče. – Onda ćemo zaista otići.

– To bolje zvuči. – Poterali su konje u gustiš. Nije potrajalo dugo, a jedan jahač se oglasio kroz kamenjar. Bivši šef Vort se vraćao iz Pekosa, prilično nervozan i neraspoložen. Gužva u „Žednom grlu“ o kojoj je čuo od bankara, dok ga je čekao kod kuće, podsetila ga je na činjenicu da su banditi prošli pored njegove kolibe. Iako je verovao da su odmaglili, oprezno se približavao, sa revolverom u ruci. Ako je Long mislio da su neprimećeni, varao se. Iskusni čuvar zakona „namirisao“ je nečije prisustvo. Prvo je naslutio konja, a to je značilo da na njima ima i ljudi. Holidej je primetio da Vort napadno neoprezno nastavlja put. Koliko je napregnut, mogao bi bez opomene da se okrene i počne da puca.

– Ja sam, Dok! – kazao je brzo kockar. Vort se ukočio. – Nisam sam, ne brinite niš-

ta... – To je bilo dovoljno da se Vortovi nervi malo olabave. Long i kockar izmigoljiše iz grmlja. – Šta se desilo? – pitao je Vort. – Neko vas čeka u kolibi?

– Ko

– Detektiv!

– Ona mala Kej... a ko je to sa vama?

– Njena senka, iz Dalasa. Ona je rešila da vas sačeka, da biste ujutru dobro pretražili teren. Mi smo rekli da idemo, ali...

– Ali ste čekali mene? Da budete sigurni? A oni banditi?

– Prošli su... Tražili su vas.

– Kako znate?

– Obili su vrata i ubili vam psa.

– Prokleti bili! – prasnuo je Vort, stežući pesnice. – A onaj Bruks... gde ga napadaše na ulici kada ne treba!

– I to se dešava. Videćemo sutra.

– U redu... Ne brinite za curu – okrenuo se prema Longu.

– Pa, da ste možda malo mlađi, sigurno je da bih brinuo – dobacio je s olakšanjem Long.

Kej Keli je zbacila sa sebe pokrivač. Trgao ju je iz sna neki šum. Protrljala je oči i pogledala oko sebe. Tek je svanjivalo. Stari šerif je spavao na svojoj bednoj posetelji, dok se ona zadovoljila dremažom u stolici za ljuľanje. Ipak, bila je u pravu kada je uveravala sebe da je čula nešto. To je bio topot konja. Došetala je do zamagljenog prozora i ugledala šerifsku značku na prsima nekog čoveka. Vort se trgao na šum njenih koraka po trulom podu. – Šta je? – bunovno je poskočio. – Poseta – zagladila je Kej kosu. – Ko je?

– Bruks! Kasno je da se sakrijem...

– Samo mi je on falio – promrmľao je Vort i zevnuo. – Taj će se opet okorniti na mene, kao da sam ja opljačkao „Žedno grlo“.

Devojka je čuteći odmeravala čuvara zakona u Pekosu. Nije joj se dopadalo njegovo lice. Sve je na njemu odbijalo, držanje, izraz, pogled. Oholo se držao u sedlu, ne mareći za sve one potajne primedbe kojima je bivao okružen u poslednje vreme. Sinoćni oružani prepad mora da ga je dobro prodrmao, zaključio je Vort bez zloradosti. Starac je stavio šešir na glavu i navukao prsluk. Devojka se za to vreme na brzinu malo uredila i zauzela mesto pored peći. Teo Bruks je ostavio konja napolju da pase, a on se uputio u brvnaru. Ovoga puta Vort ga nije dočekao pucnjavom. Međutim, Bruksa je čekalo iznenađenje u obliku lepe Pirsove pevačice. Zastao je na pragu zabezeknut, ali i sa pakosnim osmejkom na krajevima usana. Nosio je isti onaj poluvojnički kaput do kolena, stegnut u pojasu opasačem. Crni šešir na glavi pojačavao je luk brkova iznad ironično iskošenih usta. – Hej! – povisio je ton. – Kakva je ovo sedeljka, Vorte? Nisam znao da si tako primamljiv za mlade dame...

– Uh, zaveži! – obrecnuo je Vort. – Šta hoćeš time da kažeš?

Kej se okrenula sa svojim zavodničkim osmehom. – Šerif misli da ste me kupili za ovu noć... A kao da ne zna kako je mala penzija bivšeg čuvara zakona.

– Ako nije platio, onda te je uhvatio na šarm – cerio se Bruks.

– Ako si zbog toga došao... – zapretio je Vort.

– Nisam – prekinuo je Bruks. – Imam važnijeg posla, stari. Mnogo važnijeg!

Vort je pogledao kroz prozor. Bruksov konj bio je natovaren torbama, ćebadima, puškom, čuturicama, lasom i bisagama. – Kao da ćeš na dalji put – primetio je Vort.

– Otprilike!

– Da nisi nešto nanjušio?

Bruks se cinično osmehnuo, nije skidao pogled sa zavodljive Kej Keli. No, taj pogled nije bio izraz želje, već nekog tamnog, pretećeg prezira.

– Noćas su te, kažu, udesili? – pitao je Vort.

– Malo.

– Pa, dovoljno da očerupaju Pirsu i demoliraju mu salun.

– Povратиće se on – slegao je ramenima Bruks. – Sada ima glavnu tačku, ovu curu... Zgrnuće kapital.

– Ja odlazim – umešala se Kej. – Ako to nešto vama znači, šerife?

– Zavisi – kratko je odgovorio. Uopšte, videlo se da je odsutan, ali istovremeno i ciničan. Devojka izmenja pogled sa Vortom. Bruks nije bio mnogo razgovorljiv. Čak nije kazao ni zbog čega je ovako poranio. To je kopkalo Vorta. – Šta te je dovelo? – dosadivao je bivši čuvar zakona svom nasledniku. – Verovatno se maskirani banditi hvataju najlakše ovako rano? Ili si im opet izgubio tragove?

– Ti bi ih pohvatao, a? – okrenuo se Bruks.

– Ja nisam šerif.

– Ali bi želeo ponovo da budeš? Možda će ti se i ukazati prilika, Vorte. Brže nego što možeš da zamisliš.

– Šta to znači?

– Ništa! Umrećeš bar zadovoljan... – On skida svoju zvezdu i prikači je zbunjenoj Vortu za košulju. Kej Keli je pokušala da pronikne u ovaj Bruksov potez, ali, nije uspeła. Jutro je zaista počelo zbunjujuće. Za oboje! Bruks kao da je naslutio da će oni početi sa detaljnim traganjem pa se pojavio da ih ometa. Sada je stajao kraj prozora i posmatrao pravac iz kojeg je i sam dojahao. Randal Vort kao omadijan buljio je u zvezdu na sebi. Prvo je pozeleo da je strgne i vrati, a

onda je pomislio, neka je još malo, neka me greje...

– To je malo čudno – oglasio se Bruks – da pevačica spava kod bivšeg šerifa? Šta vas je povezalo?

– Svoje prljave misli ostavi za sebe – narogušio se Vort. Bruks se cerekao. Ali, i kada se smejao, ništa se u njegovim očima nije menjalo. Ništa ih nije omekšavalo. – A tvoj prijatelj, Blundel? – pitao je.

– Pa šta? – smrće se Vort.

– Nastradao je u zoru.

– Kako? – zagrenuo se Vort i nešto hladno mu se uspe uz kičmu, sve do potiljka. Bio je spreman sebe da okrivi što bankara nije upozorio da je stigao detektiv! Šta ako su i nju i njega preduhitрили razbojници? Ali, kada? – Šta mu se desilo? – uzviknuo je Vort.

– Umiri se, ništa, živ je i zdrav, samo je lakši za nekoliko stotina hiljada dolara!

– O čemu buncaš, prokleta, uobražena budalo?

Bruks nije izgledao uvređen. Jedino se više nije smeškao. – Rano jutros, maskirani su nastavili svoj jučerašnji pohod. Upali su kod Blundela u kuću i naterali ga da im otvori banku...

– Šta? – zgrnuo se Vort.

– Baš tako – nastavio je Bruks. – Blundel je bio vrlo predusretljiv i onako u pižami, samo ogrnut kaputom, odveo ih je do kase. Ništa lakše nije izvedeno, bez kapi krvi, bez pucanja... Samo sa jednom podebelom čvorugom na Blundelovom temenu. Sitnica!

Vort je buljio u Bruksa kao u priviđenje. Teško je dolazio do reči. – Ti... – krkljao je – a gde si ti bio? Saznao si tek kada je sve bilo gotovo?

– Na žalost, tako je – priznao je ovaj.

– Zašto ih nisi progonio?

– Zašto? Bolje da ih ovde sačekam.

– Ne shvatam ništa...

– Treba da naidu – odgovorio je Bruks, baciši pogled kroz prozor.

– Kako znate? – upitala je Kej sa čudnom mislju u glavi.

– Ja sve znam – nasmešio se Bruks. – Znam i da ste vi detektiv, mala moja!

Devojka je ućutala. Njen pogled potraži bivšeg šerifa, ali, on je samo odmahnuo glavom. To je značilo da se Vort o tome nije izlajao. Ko onda? Tada se čuo topot konja. – Dolaze – najavio je Bruks. Preko njegovog ramena u osvit, Vort je opazio dva jahača. Sedla su im bila natovarena bisagama, a lica pokrivena maramama! On pohita prema svojoj pušci. – Sačekaj malo – opomenuo ga je Bruks. – Opasno je igrati se vatrom...

Ali, Vort nije mario za ove reči. Kej Keli je videla kako se u Bruksovoj ruci stvorio kolt. – Rekoh da se maneš, matori! – prasnuo je ostrim glasom. – Ili hoćeš u pakao pre vremena?

Vortove ruke su zastale u vazduhu. Kao da je shvatio! Okrenuo se i ugledao cev uperenu u njega. I lice mu se cerilo pakosno i nadmoćno. – Znači, ti... – promrsio je.

– Znači on – ponovila je Kej podsmešljivo.

– Da, ja – priznao je nehajno Bruks. – Ja sam sve organizovao. Provale, pljačke, napade... sve sam uredio. I bilo je fino, zar ne? Niko nije sumnjao. Gonio sam svoje ljude, a u stvari ih puštao da umaknu. Zar nisam bio dobar šerif?

Vorta još nije napuštala neverica. Pa ipak, uperen kolt, reči, pakostan izraz na licu. Sve je to pripadalo Teo Bruksu! Hulji! – Da mogu, ja bih te...

– Ali, ne možeš ništa – u brk mu je skresao ovaj. Otvorio je širom vrata kada su dva jahača ostavljala sedla. – Imamo bogat lov,

amigosi. Praviće nam društvo do meksičke granice!

Maskirani jahači se približiše. – Došao sam po starog – objašnjavao je Bruks – a zatekao sam i ovog prepredenog agenta. Možda će nam uz put pevati da nam brže prođe vreme?

– Hoće, bogami – javio se jedan od njih. – Možete skinuti marame – smeškao se Bruks. – Oni su u našoj kompaniji. Pomoći će nam i u vestanju... – Maskirani se smejući oslobodiše krpa. Bred zbunjenom devojkom i starim šerifom blesnuše podrugljiva lica štampara Ronija Korbeta i Kola Blejbija!

– Nebesa! – prošaputao je Vort i osetio da mu se vrti u glavi.

– Lepo društvance, a? – primetio je Bruks. – Uzorni građani, a ovamo... Ha, ha, ha! Skupili smo dovoljno da odemo preko granice. Sasvim dovoljno!

– Interesantno – mirno će Kej. – Priznajem da sam samo ponešto naslućivala, ali, ne ovoliko.

– To mi laska – rekao je Bruks.

– Novac mora da je zakopan?

– Mogu vam reći da je na Blejzbijevom ranču – raširio je ruke šerif Pekosa. – Otići ćemo tamo putem koji im smo obično odlazili posle napada.

– Niste morali da žurite – sarkastično će Kej.

– Pa, ja osetim kada gori pod nogama – priznao je Bruks. – Ne volim blizinu Pinkertonovih agenata, a ni Doka Holideja. Taj pacov je bitanga, ali, uvek se nađe na suprotnoj strani od one kojoj pripada.

– Nećete se izvući – graknuo je Vort, kome je sve dotle bila oduzeta moć govora. Blejzbi ga munu kundakom puške. – Marš napred – naredio je.

– Kuda nas vodite?

– Pod zemlju – iskliberio se ovaj. – Ti više nisi za ovaj svet.

Krenuli su prema severu. Posle nekoliko minuta hoda preko kamenjara, zastali su pred senjem. Nije bilo čudo što su tragovi nestali. Kamen nije lako primao konjska kopita, a kamoli čizme begunaca. Međutim, lupeži su razgrnuli šibljak dugim motkama koje su ležale pri dnu. Malo zatim se ukazao otvor neke pećine. I, odjednom ih je zapahnuo šum vode! Bruks je pomislio kako se izdužilo Vortovo lice, uživajući u beskrajnom čuđenju bivšeg šerifa. Što se devojkice tiče, ona je sačuvala hladnokrvnost. Bar je tako izgledalo. Zatim su ih gurnuli unutra. – To je – hrpavim glasom će Vort. – Nisam badava čuo vesla. Pakao! – Otvor je bio prilično uzan, a tlo se spuštalo naniže. Korbet je nabacio šibljak ponovo na ulaz i našli su se u potpunoj tami. Zidovi su bili tamni i hladni, a dole je šumelo. Reka! Bruks kresnu šibicu. Plamičak je osvetlio okolinu, no ipak dovoljno da se dohvati pripremljena baklja na jednoj izbočini. Blejzbi je preuzeo i pošao napred. Uskoro se otvor pećine priširio i prerastao u pravi podzemni svod. Reka ponornica ukazala se pred njima, obasjana svetlošću buktinje. Malo dalje, zakačen za jednu stenu užem, ljuljao se drveni splav.

– A Tap? – javio se Korbet. Bruks je ćutao neko vreme. – Vратиću se da ga sačekam – rekao je. – Ne više od sata. Ako ga nema, mi nastavljamo.

Vort je istežao vrat. Svuda stene, mračne i neprijateljske. A reka hladna i brza. Kako da nađe izlaz? Niko neće znati gde su... Izgledaće kao živi sahranjeni! Sebe nije žalio, ali, cura... On se naslonio na stenje, motreći da Blejzbijeva i Korbetova pažnja popuste bar za trenutak. I zaista, dok je Korbet pogledom ispratio Bruska, a Blejzbi drsko odme-

ravao Kej, on iskrivi glavu... Njegov šešir je neprimetno kliznuo u vodu. Uskoro je nestao...

*

Uzalud je Lajonel Long mamuzao konja i obigravao oko kolibe. U njoj nije zatekao ni devojkicu ni starca! – Možda tragaju – kazao je Holidej, kome je bilo žao mladića. Izgledao je sasvim izgubljen.

– Bez puške – pokazao je Long prema otvorenim vratima. – Kažem vam Dok, oni su nestali!

– Po čemu zaključuješ?

– Tamo su njene haljine, Vortovo oružje... A vrata je ostavio nezaključana! Nije valjda tolika budala?

– Ništa nećeš postići mučenjem konja – podsetio ga je Dok. Tek se razdanjivalo. Kockar je malo razgledao teren. Zaista, bilo je tu tragova od nekoliko konja. Ali, da se nisu mešali jedni te isti? Vortov konj bio je iza brvnare kao i devojčina kobila. To je u svakom slučaju bilo bliže Longovoj tvrdnji. – Ovde ih nema – konstatovao je Long otirući znoj sa čela. – Gde su mogli da ih odvedu?

– U grad svakako nisu – zaključio je Dok. – Najbolje da projašemo malo okolo. – rekao je Dok.

– A vreme odmiče – vrpeljio je Long. – Odavde negde počinje trag, siguran sam. Samo, gde je to proketo mesto? – Očajanje Lajonela Longa bilo je ispisano u svakom njegovom pokretu. Činilo se da to prenosi i na životinju pod sobom. Džordžijanac je fiksirao predeo oko sebe, pokušavajući da prodre u tajnu kojom je okružena brvnara staroga Randala Vorta. Onda mu je pogled zastao na jahaču. Izbio je kao utvara iz šumarka. Nije se krio, naprotiv, pod kopitama konja prskale su grančice i strugalo je kamenje.

Long se okrenuo u sedlu i dograbio kolt. Neki sredovečni čovek podigao je ruku kada je video da jedan od dvojice stranaca podiže kolt. Izgledao je dosta miroljubivo, ali, za Longa bi bilo bolje da je suprotno. On je želeo brz sukob sa lupežima, bez obzira na njihov broj. Jer, Vivijen Šo se sigurno nalazila u njihovim rukama kao zarobljenik! Niko nije mogao da ga ubedi u suprotno. – Ko ste vi? – upitao je Long.

– Fil Harvej – odgovorio je ovaj. – Vlasnik rudnika bakra u Zelenom Kanjonu... Je li tu Vort?

– Zašto? – upitao je kockar. Harvej ih je obojicu odmerio sumnjičavo. Vlasnik rudnika očigledno nije plivao u zlatu, bez obzira na priče koje su kružile o njenu. Ili je rude bilo manje nego što je očekivao, ili se oblačio neuredno i u polovnu odeću kako bi ostavio utisak promašene profesije. Ne dajući mu da se pribere, Holidej je priterao svoga ždrepa. Primetio je nešto poznato u Harvejevim rukama.

– Otkuda vam to? – upitao je. – Ovo je Vortov šešir – podigao je šešir koji je zaista pripadao starom šerifu, sa niklovanom kopčom na somotskoj traci. – Našao sam ga u reci...

– Reci?

– Da, Blu Kriku... Dok sam jahao, vidim nešto pliva uz obalu. Poznao sam njegov šešir.

– Vodite nas tamo – predložio je kockar. – Zašto? Gde je Vort?

– Nestao je...

– Čoveče, ne oklevajte – skoro se izdrao na njega Long – radi se o životu i smrti. S njim je i Vi... sa njim je i ona cura iz „Žednog grla“!

– Ali, šta se desilo?

– Otmica! Požurite...

Malo kasnije, tri konjanika su galopirala ravnicom prema zapadu. Pejzaž se lagano uzdizao pred njima, a potom pretvarao u kamenjar. Stene su bivale sve više i više slojevitije, između njih se protezao prolaz, načičkan žbunovima žalfije i peskom. Nisu međusobno govorili. Long je jurio za dužinu konja ispred Harveja i Doka. Kockar je bio posljednji. Uskoro su naišli na reku. Zastali su kao po komandi. – To je bilo tamo – pružio je ruku Harvej nizvodno, gde se Blu Krik savijao i gubio pod ostrim nagibom stena. Kockar je, međutim, gledao na suprotnu stranu. Video je da Blu Krik izlazi ispod stena, pravi mali pad i nastavlja ravnicom kroz kanjon. I Long je pratio taj tok. – Čudno – promrmljao je Dok. – Gde izvire Blu Krik?

– Odvaja se od Pekosa – rekao je Harvej – ali, neko vreme teče pod zemljom. Ne znam tačno gde...

– Znači, ponornica? – namrštio se Long. – Šta imate na umu, Dok? Osećam da vam se vrti neka ideja poput četiri keca!

– Vort nije tek tako izgubio šešir – razmišljao je glasno kockar.

– Mislite da ga je namerno pustio niz reku?

– Da!

– Ali, šta nam to može pomoći?

– Vort je nestao iz kolibe – rekao je Dok.

– Vrat ćemo se tamo.

Fil Harvej je posmatrao obojicu, ne shvatajući sasvim o čemu pričaju. – Ja ću otići u grad da obavestim Bruksa – ponudio se. – Vort mu je bio prijatelj.

– Obavestite koga hoćete – nestrpljivo će Long. – Mi nemamo vremena, vraćamo se. – Džordžijanac nije uz put objašnjavao šta mu je bilo na umu. Sa svoje strane, Long je hteo ne hteo, morao da mu veruje. Jer, njemu nije padalo ništa na um. Bio je opsednut samo mišlju da neko ne povredi Vivijen. Od pomis-

li da nečija ruka, a ne njegova, pada na njeno rame, sav se grčio... Ovoga puta, kockar je jahao napred. Mladićev konj nije mogao da se meri sa veličanstvenim ždrepcem iz indijanskog plemena Hakamur. Činilo se da su do Vortove kolibe preleteli, a ne dojahali. Holidej je sjahao. Long je učinio isto. Kockar se uputio prema starom bunaru... Ošamućen Long ga je pratio poput senke. – Dok, ne mislite valjda...

– Kako plivaš? – prekinuo ga je ovaj. – Ja? Dobro, ali...

– A roniš?

– Do đavola! – izlete Longu. – Pa, ovaj bunar je presušen.

Holidej se nije dao zbuniti. – Jedno je jasno – kazao je mirno – lupeži imaju prolaz podzemnom rekom. Oni su dole!

Long nije verovao svojim ušima. Kockar je nastavio. – Treba da se spustiš niz laso, dole – pokazao je rukom u otvor bunara. – Dole sigurno ima vode. Da bi izbio na površinu reke, a možda i u njihovo skrovište, trebaće ti malo prostora da roniš.

– Ali... sigurni ste u to što govorite? – pitao je Long zbacivši sa sebe kaput.

– Vredi pokušati. Za to vreme, ja ću potražiti prolaz kojim oni odvođe konje.

Long nije oklevao. Ostao je nag do pojasa, videlo se da snažan i mišićav i elastičan. Jedan kraj lasa vezao je oko pojasa, dok je drugi Dok namotao na vratilo bunara. – Idem! – rekao je odlučno.

– Kada stigneš do vode, povuci dva puta – dobacio mu je kockar.

Longova glava nestala je s ivice. Činilo mu se da kraja nikada neće biti. Otvor bunara okrenut nebu postajao je sve manji. Gore se nazirala samo kontura kockarevog šešira. Odjednom, Long je osetio prazninu pod nogama. Otvor bunara naglo se proširio. Kao

da se deo srušio i otvarao prolaz u podzemlje. Kraj lasa bio je na izmaku. Long je okrenuo glavu i na svoju sreću, video mutni odsjaj vode. Noge su mu dotakle površinu. Povukao je dva puta i zaronio... Bio je to riskantan potez, pun neizvesnosti i opasnosti. Ako bude mogao da nađe izlaz, nije imao ni vremena ni daha za povratak. Zato je snažno rukama grabio vodu, očekujući u očajničkoj nadi da je Dok Holidej u pravu. Iznad njega bilo je samo stenje. Pluća su mu izgledala kao balon koji će se raspući svakog trenutka. Još nekoliko natčovečanskih trzaja. Najzad! Ugledao je ogromnu tamnu površinu. Bio je to siguran znak da je nestalo stenja i da se našao u podzemnoj pećini. Izronio je sa prigušenim krikom. Vazduha! Udahnuo je punim plućima... Kada je osetio da živi i normalno diše, pogledao je oko sebe. Bila je to velika pećina, kroz koju je proticala reka. Prvo što mu je palo u oči, bila je svetlost na drugoj strani, zaklonjena blokom oštih ivica.

Onda je čuo i glasove...

*

Vort i Kej bili su vezani jedno za drugo, okrenuti leđima. Nalazili su se na kraju splava. Sve je manje bilo nade da će se izvući odatle. Kol Blejzbi je obletao oko devojke, obećavajući joj gomilu gluposti čim pređu granicu. Nudio joj je prstenje, nakit, pravo venčanje u crkvi, udoban život, haljine, svoju ljubav, a kada je ona na sve to uzvratila prezriviim smeškom, ošamario ju je.

Roni Karbet odvuкао ga je sa splava na stene. Sada su obojica čučali, mrmljajući. Dok je nabedeni vlasnik štamparije ravnodušno otaljavao vreme čekanja, Blejzbi se žalio na hladnoću, na mrak koji se obavijao oko već dogorele baklje, na zarobljenike koji im samo smetaju...

– Jesi li čuo? – najednom se trgao Blejzbi.
– Šta to?

– Šum... Kao da nekog ima tamo – pokazao je prema tami. Korbet je podigao glavu i ovlaš osmotrio označeni pravac. – Smiri se – rekao je. – Počinje da ti se pri-
viđa...

– Ali, čuo sam!

– Ja ti kažem da nisi – zarežao je Korbet. Kej Keli se trudila da sedi uspravnije, kako bi joj se veze manje usecale u meso. Vortova malodušnost lagano se prenela i na nju. Otmičari nisu želeli da za sobom ostave svedoke. Nju će možda i povesti preko, ali, Vort im je samo smetao. Čekali su na Bruksa, da on presudi! Otvorila je oči. Zamalo da nije kriknula. Iznad vode, kao u nekom neverovatnom snovidenju, opazila je morku Longovu glavu! Za trenutak se našla tu, na domaku, široko osmehnuta, a potom je nestala iza jedne podvodne stene.

Kej se učinilo da ima prividenja. Međutim, Long se ponovo pojavio i rukom davao čudne znake prema banditima. Shvatila je! Činilo joj se da život tek počinje. Long joj je uneo u vene dovoljno snage da se bori. Vort nije morao da zna, ionako je bio na izmaku snage. Morala je da onoj dvojici skrene pažnju na sebe! Samo tako je Long mogao da se dokopa obale, a odatle i splava.

– Hej! – viknula je. Njen glas je odjeknuo podzemnom pećinom u desetine slabijih i sličnih odjeka.

– Šta je? – proderao se Kol.

– Ne zovem tebe, žgoljavko – uzvratila mu je devojka. – Tvoj drug je pravi broj. Šteta što nas nisi upoznao ranije...

– Poludela je – promrmljao je Blejzbi.

– Ja? Ti si lud, budalo! Kaži svog drugaru da mi pride i malo olabavi veze. Neću odleteti!

– Ne dolazi u obzir – odbrusio je Kobet.
 – Može jedan intervju na uvo? – glumila je Kej. – Imam važnih stvari da ti kažem, novinaru! Nije za novine, a nije ni za Kolove klempave uši.

Blejzbi je opsovao, a Kobetovo lice se razvuče u podrugljiv smešak.

– Prebiću je – razbesneo se Blejzbi.

Korbet ga je šćepao za ruku. – Polako, pusti mene...

– Tako je već mnogo bolje – dočekala je Kej. – Oduvek sam bila slaba prema velikim, snažnim momcima. Kada sam već u nečijim šakama, onda da bar znam da su velike... i muške!

Vort je pomislio da je devojkica pomerila pameću. Ionako je time pogoršavala njihov nezavidan položaj. Samo je falilo da je odvuku negde obojica...

Korbet je stao na splav, koji je malo zanjihao pod njegovom težinom. Krajičkom oka, Kej je videla kako Long izranja iz vode na drugoj strani, neprimećen od Blejzbija.

– Ti si lukava, mala – dobacio je Korbet – ali, ne možeš više poreći ono što si rekla, zar ne.

– Taman posla. Odveži me pa ćeš videti.

– Odvezaću te samo od matorog, ali, ruke ti neću osloboditi.

– Pa, i to je nešto – smeškala se ona. Podavila je noge i čekala.

Korbet se malo saže u stranu. Istog časa njene noge se opružiše i pogodiše štampara u donji deo stomaka. Jeknuo je i skljkao se na splav. Blejzbi je odskočio i trgao kolt. Zakasnio je!

Long se već našao kraj njega. Dok je shvatio da mu sa druge strane pretila veća opasnost, dobio je žestok udarac po bradi. Bila je to prvoklasna ulaznica za dubok san! Mršavi

revolveraš odleteo je na konopac kojim se splav držao za obalu i prekinuo ga je!

– Laje! – viknula je devojkica. Okretan kao mačka, Long se odbacio od stenja i skočio na splav koji je voda već udaljavala od obale. Istovremeno, Korbet se povratio iz ošamućenosti i izvukao revolver. Mladić iz Dalasa je nogom izbio oružje iz Korbetovih šaka.

Sada su obojica bili goloruki. S Korbetom nije bilo tako jednostavno kao sa Blejzbijem. Bio je mnogo snažniji i otporniji. Ali, to nije značilo i da je okretniji. Sevnuli su prvi udarci. Povio se Long, ali se ubrzo zanjihao i Korbet. Nemoćni da pomognu, Kej i Vort su posmatrali žestok obračun između lupeža i mladića.

Za to vreme, reka je nosila splav, kojim niko nije upravljao, niti ga je usmeravao. Mogao se razbiti o stenje i povući na dno vezanu devojkicu i šerifa. Long je to znao, i pokušao je da se otarasi Korbeta što je moguće pre. Ali, snažni razbojnik se uvek podizao na vreme da ponovo navali.

Unezverena, Kej Keli je upinjala svu snagu da se oslobodi veza. No, što je više zapinjala, one su sve manje popuštale. Tada je opazila neku senku na obali. Otvorenih usta je zurila u nju.

Bio je to Dok Holidej!

Spustio se niz prolaz i sada je zavitlao laso prema splavu. Konopac je zviznuo kroz vazduh, i u poslednjem trenutku pao na balvan koji je služio kao ograda. Ne časeći časa, on je spretno namotao drugi kraj na jednu izbočinu. Učinio je to u poslednjem trenutku. Splav je povukao laso, ali, samo toliko da se okrene u krug. Stena nije popuštala, a drugi kraj je takođe čvrsto držao kockar.

Trzaj splava oslobodio je Longu put do Korbetove brade. Bandit se zaklatio i zamah-

nuo rukama. Tog časa je sevnula mladićeva pesnica. U taj udarac je uneo i poslednji atom snage, i štampar se opružio koliko je dug!

Teško dišući, Long izvuče iz Korbetovog pojasa nož i preseče veze na rukama Kej i Vorta. Instinktivno, devojka mu je pala na prsa.

– Ili ćeš baciti tu značku – rekao je – ili ću te ja baciti u ovu vodu...

Pošto nije dobio ni jedan ni drugi odgovor, Long se okrenuo i ponovo skočio u vodu. Doplivao je do obale i pomogao Doku da dovuku splav. Kada su se svi našli na suvom, Long je pustio da reka odnese splav.

– Gde li će izaći? – pitao se Vort.

– Otprilike do Blejzbijevog ranča – kazala je zagonetno Kej.

– Detektori sve znaju – zaključio je Long.

– Dok, stigli ste u pravo vreme.

– Imao sam mali razgovor gore – pokazao je kockar prema površini zemlje.

– Sa kim?

– Sa Bruksom. Hteo je da me nafiluje olovom kada sam pronašao prolaz, ali me je Mig opomenuo na vreme...

– Pasji sin – procedio je Vort – sve nas je vukao za nos. Ipak, učinio je jedno dobro delo, na kraju...

– Koje? – uglas ga zapitaše Kej i Long.

– Stavio mi je svoju zvezdu na grudi – lupio se Vort po znački. – To nije pogrešio...

*

Vest o hvatanju bande Tea Bruksa zapanjila je Pekos. Ali, neborivi dokazi Randal Vorta oborili su raniju „presudu“ o njegovom šerifovanju. Limena značka ostala je na njegovoj košulji do daljneg.

Bruks, Korbet i Blejzbi našli su se iza rešetaka. Nedostajao je četvrti, koga je Kej Keli ranila u „Žednom grlu“. O njemu nisu mogli

da iščupaju ni reč od zatovrenika, što je bilo i logično. Uzdali su se da će ih on osloboditi na neki način. Kad-tad!

Plen, brižljivo ostavljen za bekstvo preko meksičke granice, naden je na Blejzbijevom imanju, sakriven ispod poda.

Randal Vort se šepurio izazivački po Pekosu. Bio je toliko zvaničan da je dozvoljavao samo Harveju i Blundelu da razgovaraju s njim. Ostali su morali malo da pričekaju...

Dok Holidej se opredelio za partiju pokera sa Longom. Posle toga je mogao da produži na istok, prema Sent Andelu. Njih dvojica su se uputila prema „Samsonu“. Sve vreme je Lajonel Long izgledao ošamućen, mada ne i nesrećan. Izgledao je kao neko ko se nečemu nespretno iščuđava. Nekoliko puta se počeo iza uva i uzdahnuo.

– Pa? – upitao je kockar.

– Ona, Vivijen... – istisnuo je Long, kao da je samo čekao da ga Holidej podstakne – nije žena, nego davo!

– Zašto? Biće dobra žena...

– Biće, samo kada?

– Zar je nisi opametio?

– Kako to mislite, Dok?

– Pa, sada će napustiti posao i posvetiće se tebi...

Long je začkiljio svojim veselim, kosim očima. – Šalite se? Osećam da sve znate. Ona nije bacila svoju detektivsku značku...

– Nego?

– Nagovorila je i mene da joj se pridružim – huknuo je Long.

Holidej okrete glavu. – Stigli smo – reče. Međutim, kockarnica je bila zatvorena.

– E, to se zove peh – progundao je Long, podbočivši se. – „Žedno grlo“ se popravlja, a „Samson“ zatvorio kapiju sada, kada može da nam uzme pare?

– Možda je i bolje tako – rekao je kockar.
– Ranije ću da krenem.

– Ne vredi da vas zadržavam?

– Ne, ali...

– Šta vam je?

Kockarev pogled je ostao prikovan za drveni prag kockarnice. – Mislim da bi novi šerif mogao nešto i da radi – kazao je.

– Ne razumem...

Upravo sredinom ulice klatio se Vort. Ruke je držao pozadi i otpozdravljao levo i desno. Kada je primetio Longa i Holideja, odjednom je splasnuo. Brzo im je prišao. – Malo se duvam – priznao je – ali, šta ću... Godinama sam sanjao ovaj trenutak.

– Naravno – složio se kockar. – Ipak, imajte na umu da nećete spavati mirno.

– Zbog koga?

– Bruks ima svog čoveka u gradu, a vi ne znate ko je...

– Saznaću – samouvereno je odgovorio Vort. – Taj se neće dugo kretati i kriti! Ranjen je!

– Ima rana koje se mogu brz zalečiti i sakriti.

– Imate li neki predlog, Dok?

Kockar je pokazao na prag. – Pogledajte ove mrlje – rekao je. – Prilično su sveže. Možda od sinoć...

Vort se saže i povuče prstom. – Krv? – istisnu. Onda podiže pogled prema prozorima „Samsona“. – Nemoguće! Zar i on! Tap?

– Treba ga pritegnuti – predložio je Long.

– Šerif će to – umešao se kockar. – Provalite unutra i proverite gde je ranjen vlasnik kockarnice.

– I hoću – isprsi se Vort. On bez razmišljanja izvuče kolt i ispali tri hica u bravu. Posle toga je ušao unutra. Pucnji su privukli ljude sa ulice, ali, za svaki slučaj, ostali su na pristojnoj udaljenosti.

Long se zagledao u Doka. – Zar mu nećemo pomoći? – upita.

– Zašto? On je šerif...

– Ipak...

– Mora se dokazati – odmahnuo je glavom Holidej. – Time će samo pribaviti poštovanje građana u čije ime nosi zvezdu.

– A ako nastrada?

– Onda ne zaslužuje da je nosi...

Long je ućutao. Iznutra se nije čulo ništa. Vilijem Tap ili je odmaglio na vreme, ili se krio od zakona do večeri. U svakom slučaju, Vort je imao čime da se bakaće. Odjednom, šerif se pojavio na ulazu. Kolt mu je mlitavo visio u ruci. Izgledao je utučen.

– Gde je? – pitao e Long.

– Ko bi to rekao za Tapa? – podiže glavu Vort. – Bio je tako miran, povučen, strpljiv i pošten... Mora da su ga nagovorili nekako... ili pretili... Ko zna?

– Jeste!

– Obesio se?

Vort je klimnuo glavom. Zatim se udaljio pognutih ramena.

– Kako ste pogodili? – upitao je Long kockara.

– To nije teško ako znaš ljude.

– Tapa niste poznavali?

– Ne, ali Vorta jesam.

*

Voz za Ebilejn, tri dana kasnije, usporio je na uzvišenju. Lokomotiva je brektala kao pretovarena kobila. Dan je bio sunčan, nebo Teksasa otvaralo se kao plavi cvet nad žućkastom zemljom između Brazosa i Kolorado Rívera.

Stešnjeni u kupeu, Long i Vivijen Šo putuju u novu pustolovinu.

Pinkerton je dobio novog čoveka. Da li će

biti dobar detektiv ili ne, zavisi od nje. A ona će garantovati za Longa.

U jednom trenutku, mladić je istegao vrat i pogledao u dolinu.

– Do đavola! – ote mu se – učinilo mi se da ga vidim...

– Koga?

– Doka Holideja! Crna tačka na belom konju... Mogu se zakleti da je on!

– Lepo, moraš se opredeliti, Holidej ili ja?

Long se osmehnuo. – Ti, malecka moja... Ali, vredelo je poznavati čoveka iz Džordžije.

– Znam! To nećemo nikada zaboraviti...

KRAJ

NAJLEPŠE BASNE SVETA

EZOP • LA FONTEN • KRILOV • AFANASJEV

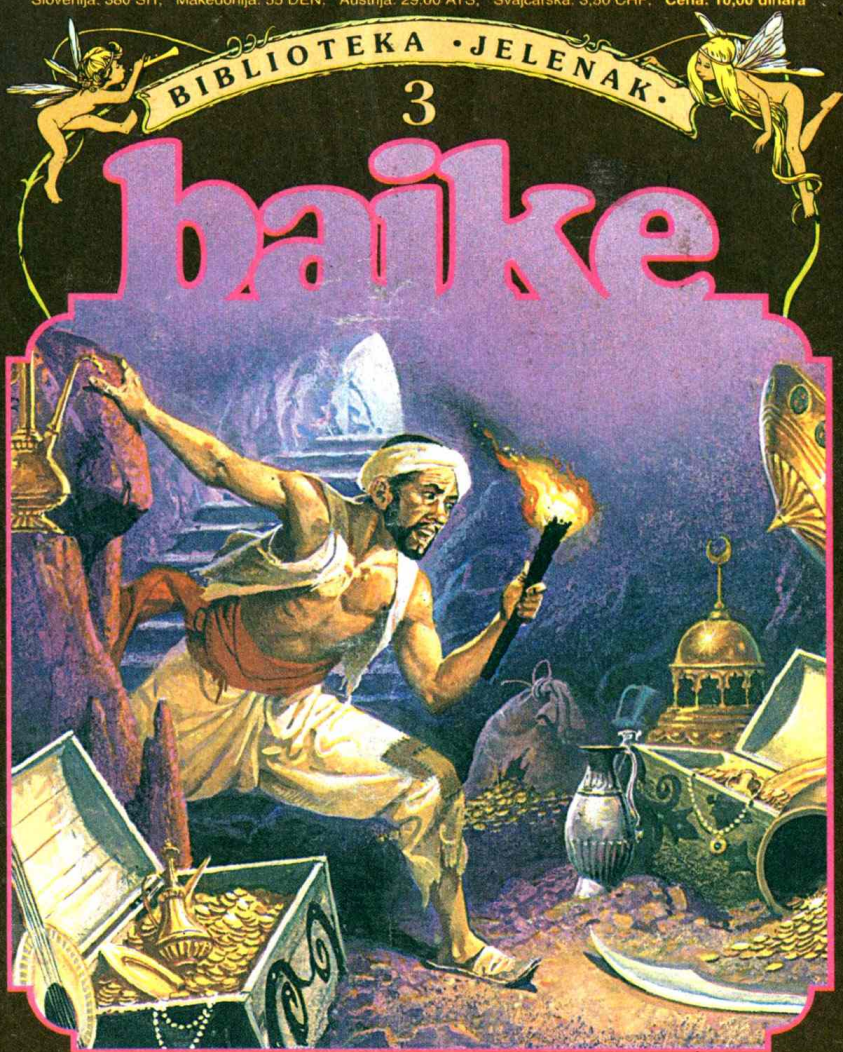
OSAM RAZLIČITIH NASLOVA

Bogato ilustrovane knjige u boji, na najfinijem papiru, formata 24 × 33 cm

MARKETPRINT DD, 21102 Novi Sad, poštanski fah 20
Telefon: (021) 614-300

**POTRAŽITE NA SVOM
KIOSKU ZA ŠTAMPU!**

Slovenija: 380 SIT; Makedonija: 55 DEN; Austrija: 29.00 ATS; Švajcarska: 3,50 CHF; Cena: 10,00 dinara

ALI BABA I 40 RAZBOJNIKA

SVAKOG MESECA NOVA BAJKA!